ÖABT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ

ÇÖZÜMLÜ
FASİKÜLLER HALİNDE

3'LÜ DENEME

DİJİTAL HOCA AKADEMİ

1. Bu testte 75 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kağıdının test için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Anta kisre inisi kagan bolmış erinç.

Orhun Yazıtlarından alınmış bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Ayrılma hal eki kullanılmıştır.

B) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması vardır.

C) Edat bir zamirle öbekleşmiştir.

D) Sıfat fiil vardır.

E) İşaret zamiri vardır.

2. Kişi sözleser, saw alkınur, yol azsar, aw tapmaz, kişi
I II
yanılsar iş bütmez. Etüzünin küzetser sen, kilen keyik
III IV V
müyüzi teg atıŋ küŋ kötrülgey.

Eski Uygur Türkçesine ait bir metinden alınan yukarıdaki parçada altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. sözcük şart kipi ile çekimlenmiştir.

B) II. sözcük fiilden fiil yapım eki almıştır.

C) III. sözcük türemiş yapılıdır.

D) IV. sözcük birleşik yapılı bir zamirdir.

E) V. sözcük şart kipi, ikinci tekil şahısla çekimlenmiştir.

3. Eçim kagan ili kamşag boltukınta İzgil bodun birle sünüşdümüz. İnisi, eçisin bilmez erti, oğlı kaŋın bilmez
I
erti. Türk amtı bodun begler bödke körügme begler
II
gü yanıltaçı siz. Asra yagız yir kılındukda ikin ara kişi
III IV
oglı kılınmış. Sü sülepen dört buluŋdaki bodunug köp
V
kılmış.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangileri diğerlerinden farklı türdedir?

A) I ve II B) I ve III C) III ve V

D) III ve IV E) IV ve V

4. **Aşağıdaki eserlerden hangisi Eski Anadolu Türkçesiyle yazılmış eserlerden biri değildir?**

A) Selçuklu Şehnâmesi

B) Kitab-ı Evsaf-ı Mesacid-i Şerife

C) Yunus Emre Divânı

D) Marzubannâme

E) İskendernâme

5. Eski Anadolu Türkçesi Dönemi'nde yazıya geçirilen bu destandaki olaylar Sivas-Tokat-Amasya-Çorum civarında geçer. *Battal Gazi Destanı*'nın devamı olarak da kabul edilir. Anlatının başkişisi, bazı varyantlarda Battalgazi'nin torunu olarak da kabul edilir. Anlatı, ilk defa Selçuklu Sultanı II. İzzeddin Keykâvus'un emriyle İbni Alâ tarafından, 13. yy.da derlenir. 14. yy.da ise I. Murat'ın isteğiyle Arif Ali tarafından metin yeniden yazılır. Gelibolulu Mustafa Âli ise bu anlatıyı, *Mirkatü'l-Cihat* adıyla manzum mesnevi olarak kaleme alır.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *El-Ferec Ba'deş'ş- Şidde*

B) *Saltuknâme*

C) *Mengüceknâme*

D) *Dastân-ı Ahmet Haramî*

E) *Danişmendnâme*

6. **Aşağıdaki eser-yazar eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) *Kenzü'l - Küberâ ve Mihekkü'l - Ulemâ - Şeyhoğlu Mustafa*

B) *Kimyâ Risâlesi- Âşık Paşa*

C) *Teressül-Ahmedî*

D) *Feleknâme-Gülşehrî*

E) *Yusuf u Züleyha-Şeyyad Hamza*

7. **Aşağıdakilerden hangisi çağdaş Türk lehçelerinin sınıflandırılmasında kullanılan fonetik ölçütlerden biri değildir?**

A) r-z ve l-ş değişimi

B) Söz başı h'nin durumu

C) söz içi ve sonu" d" sesinin durumu

D) "ıg" sesinin durumu

E) "ga" sesinin durumuna göre

8. **Aşağıdakilerden hangisi Batı Oğuz grubu yazı dillerinden biri değildir?**

A) Kırgızca B) Gagavuzca
C) Türkiye Türkçesi D) Azeri Türkçesi
E) Türkmence

9. ve 10. soruları yukarıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kişig könli tüpsüz teŋiz tek durur,
Bilig yinçü sanı tüpinde yatur.

Teŋizdin çıkarmasa yinçü kişig,
kerek yinçü bolsuŋ kerek say taşı.

Bilip sözlese söz biligke samur,
Biligsiz sözü öz başını yiyür.

9. **Kutadgu Bilig'den alınan bu beyitlerde aşağıdakilerden hangisinden söz edilmektedir?**

A) Gönül genişliğinden
B) Bilge kişiye değer verilmediğinden
C) Bilginin öneminden
D) Cehaletin nedenlerinden
E) Öğrenmenin sonu olmadığından

10. **Kutadgu Bilig'den alınan bu beyitlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?**

A) Haber kipiyle çekimlenmiş birden fazla fiil vardır.
B) İki farklı türde fiilimsi kullanılmıştır.
C) Hem isim hem fiil cümlesi vardır.
D) Birinci beyitte birden fazla ek halinde zamir vardır.
E) Adlaşmış sıfat isim tamlamasında tamlayan görevindedir.

11. İmam Sagani Meşariku'l- Envâr atlıg kitâbında bu hadisni keltürmiş, hadis bu turur. Bu hadis ma'nisi ol bolur kim: Hakikatda cüvânmardrak menim üze sohbatı içinde takı malı içinde Abu Bekr turur. Takı eger men Rebbümdin öngin kimerseni dost tutsa erdim, Abu Bekrni dost tutgay erdim.

Nehcü'l- Ferâdis'ten alınan bu metnin Eski Türkçe Dönemi'ne (Köktürk-Uygur-Karahanlı Türkçesi) ait olmadığını gösteren ek aşağıdakilerden hangisidir?

A) "bu turur" ifadesindeki "-turur" ek fiili.
B) "hadisni" sözcüğündeki "+ni" yükleme hal eki
C) "Rebbümdin" sözcüğündeki "+din" ayrılma hal eki
D) "tutgay erdim" sözcüğündeki "-gay" gelecek zaman eki
E) "keltürmiş" sözcüğündeki "-tür" fiilden fiil yapım eki

12. Diseŋ karıp bolayın zühd ü âfiyet birle
Meger ki bolmagasın âşinâ yigitlerge

Yukarıdaki beyitle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Doğu Türkçesiyle yazılmıştır.
B) Birden fazla çekimli fiil kullanılmıştır.
C) Bütün fiiller tasarlama kipiyle çekimlenmiştir.
D) Yapı bakımından basit, türemiş ve birleşik sözcük vardır.
E) Haber kipi ile çekimlenmiş fiil vardır.

13. (I) İlk yazım, 1943 yılında, "Erzurum" gazetesinde yani küçük bir taşra gazetesinde yayımlanmıştı. (II) Çok sevdiğim, ruhumda parmak izlerini bırakan babaannemin ölümü üzerineydi. (III) "Erzurum" gazetesinde 1943-1944 yıllarında yayımladıklarım "şiirler", "hikâyeler"di, çocukça yazılmış heves ürünü şeyler. (IV) O yaşlarda birinin, adını basılı olarak görmesinin heyecanını hâlâ anımsarım; gazetenin çıkacağı gün, gazete binasının önüne gidip beklediğimi unutmam olanaksız! (V) 1945'te, lise son sınıftayken, İstanbul'da yayımlanan "İstanbul" dergisinde, "Yedigün"de, Giresun'da yayımlanan "Yeşilgireson" gazetesinde, Halkevi dergisi "Aksu"da "şiirler" yayımladım.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde, herhangi bir öge açıklamasıyla birlikte verilmiştir?

A) I ve II B) I ve III C) III ve V
D) III ve IV E) IV ve V

14. **Aşağıdakilerden hangisinde bir sıfat-fiil grubu bir isim tamlamasını nitelememektir?**

A) Yanından yöresinden yeşil otlar fışkıran mezar taşları arasından usul adımlarla geçtik.

B) Bugüne kadar gördüğüm en derin anlamlı şarkı sözü masamda duruyordu.

C) En az sözle en fazla anlamı inşa etme çabası olarak tanımlanan sebkihindi şiiri, bir tür imge avcılığıdır.

D) Sonradan görme bir kapı komşusu, onu sabır taşına çevirmeye yetmişti.

E) Metinler arası ilişkiler ve umulmadık hayaller peşinde koşan Hasan Ali Toptaş romanı, klasik metinlere alışmış okuru derinden sarsar.

15. **Aşağıdakilerin hangisinde cümlenin ögeleri doğru olarak ayrılmıştır?**

A) Erzurum Lisesine "parasız yatılı" olarak girmese / çocukluğunun ilk ciddi mesleği tabelacılığa / devam edecektir.

B) Fethi Ağa / diye / söz eder /anılarında / babasından.

C) Hüzünlü bir çocukluk ve gençliği olduğunu / okuruz / Dünya Bir Gölgeliktir adlı anılar / kitabında.

D) Asıl adı İsmail Naci Kalpakçıoğlu olan eleştirmen / Giresun / doğumludur.

E) Yaşamında / rastlantıların büyük rolü olduğunu / söyler.

16. **Aşağıdaki dil ailesi-dil eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) Hint- Avrupa Dilleri-Farsça

B) Avustronezya Dilleri-Malayca

C) Çin-Tibet Dilleri-Filipince

D) Hami-Sami Dileri-Berberice

E) Ural Altay Dilleri-Macarca

17. **Aşağıdaki ünsüzlerden hangisinin özellikleri doğru olarak verilmiştir?**

A) c: süreksiz- diş dudak-ötümlü

B) t: sızıcı-süreksiz-dil ucu diş

C) y: sürekli-damak-patlayıcı

D) v: sızıcı-sürekli-diş eti damak

E) m: akıcı-çift dudak- ötümlü

18. Ünsüzlerin oluştuğu yere boğumlanma noktası denir ve ünsüzler boğumlanma noktasına göre çift dudak, diş-dudak, geniz, gırtlak, damak, dil ucu diş, diş eti damak ünsüzü olmak üzere sınıflandırılır.

Buna göre aşağıdaki sözcüklerin hangisinde bütün ünsüzler boğumlanma noktası bakımından aynı değildir?

A) densiz B) gerekli C) tuzdan D) pembe E) çeşit

19. Alan Dunders, Abraham, Amos bu halk bilimi kuramının öncüleridir. Saussure'ün Moskova Dil Bilimi Okulu ve Jacobson'un Prag Dil Bilimi Okulu'nun görüşlerine dayanan bu kuram,Toplum-dil bilimi yöntemleriyle metnin doğduğu bağlamı açıklamaya çalışır. Kuramın başyapıtı Dunders'ın "Üçlü Araştırma Yötemi"nin temellerini attığı *Doku, Metin* ve *Bağlam* kitabıdır.

Bu parçada sözü edilen halk bilimi kuramı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bağlamsal Kuram

B) Yığın Halk Bilimi Kuramı

C) Tarihî-Coğrafi Fin Kuramı

D) Yayılma Kuramı

E) Sözlü Komposizyon Kuramı

20. Aşağıda halk edebiyatına ait iki şiirin dörtlükleri yer almaktadır

- Adalet kalmadı hep zulüm doldu
  Geçti şu baharın gülleri soldu
  Dünyanın gidişi acaip oldu
  Koyun belli değil, kurt belli değil.
- Bahrî gibi ummanları yüzdüren
  Mecnun gibi sahraları gezdiren
  Ferhad gibi dağlar başın kazdıran
  Biri firkat biri gurbet biri aşk

Bu dörtlüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden kesin olarak söylenebilir?

A) Metinlerin her ikisi de aynı nazım türüne aittir.

B) Aynı nazım şekliyle söylenmiştir.

C) Aynı kafiye türü kullanılmıştır.

D) Toplumsal eleştiri amacıyla yazılmıştır.

E) Aynı yüzyılda, benzer sosyal çevrelerde söylenmiştir.

21. Âvâzeyi bu âleme Dâvûd gibi sal
Bâkî kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş
Yukarıdaki beyitte aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?
A) Tevriye B) Telmih C) Tenasüp
D) Leffüneşr E) Kinaye

22. Adı Numan bin Ahmet'tir. Somuncu Baba olarak da bilinen Hamidullah Aksarayi'nin mürididir. Ona --- adını da Somuncu Baba verir. Ankara'da kendi adıyla bilinen tarikatını kurar. Onun dergâhının sembolü burçak çorbasıdır. Müderris bir mutasavvıftır. Divan şairi "Şeyhî"ye mahlasını veren kişidir. Anadolu'da imece usulünü o geliştirir. Ankara Savaşı sonrasında Anadolu'da birliğin sağlanmasında etkilidir. Hem aruzu hem heceyi kullanmıştır. Bugüne az sayıda şiiri ulaşmıştır.
Bu parçada sözü edilen tekke edebiyatı şairi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Aziz Mahmut Hüdâyi B) Elvan Çelebi
C) Hacı Bayram-ı Velî D) Said Emre
E) Emir Sultan

23. **Aşağıdaki yazar-eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**
A) Mesihî-*Gül-i Sad Berg*
B) Hatiboğlu-*Bahrü'l- Hakayık*
C) Balım Sultan-*Vilayetname-i Hünkâr Hacı Bektâş-ı Velî*
D) Yazıcıoğlu Âli-*Tevarih-i Âl-i Selçuk*
E) Bayatlı Hasan-*Câm-ı Cem Âyin*

24. ---- 8. yy.da Bizans'a karşı savaşmış bir akıncının öyküsüdür. Anlatı, Arap destanı "Zatü'l-Himme" ve Roma destanı "Digenis Akritas" ile benzer içeriktedir. Anlatı kahramanının asıl adı Abdullah'tır. Unvanı "kahraman" anlamına gelir. Bizans Kayzeri (Valisi) ile Emevi Halifesi adına savaşır. Emevilerin İstanbul kuşatmasına katılır. Müslüman olmasına vesile olduğu Bizans'ın Kayseri Kayzeri, "Ahmed Turani" adını alır ve ona yoldaş olur. İlk defa kim tarafından yazıya geçirildiği belli değildir. Bugüne ulaşmış tüm varyantlar mensurdur ve anonim derlemelerdir. Darendeli Katipzade Bekâyi tarafından 18. yy.da manzum mesnevi olarak yeniden kaleme alınmış metin tek manzum nüshadır.
Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
A) Gazavatnâme B) Saltuknâme
C) Mengüceknâme D) Battalnâme
E) Danişmendnâme

25. Kavuklu ile Pişekâr'ın tanıdık çıkmasıyla iki aşamadan oluşan bu bölüm başlar. Birinci aşamaya "arzbar" adı verilir. Kavuklu ile Pişekâr'ın birbirini yanlış anlamaları gülmece unsurunu oluşturur. Bölümün ikinci aşaması ise Kavuklu'nun çok abartılı, olağanüstü bir olayı başından geçmiş gibi anlatıp sonunda bunun rüya olduğunu açıkladığı "tekerleme" aşamasıdır.
Bu parçada "orta oyunu"**nun hangi bölümünden söz edilmektedir?**
A) Muhavere B) Mukaddime C) Asıl Olay
D) Fasıl E) Bitiş

26. Tanzimat bir yönüyle halka ve halk kültürüne yönelme hareketidir. Bu bağlamda Nasrettin Hoca fıkraları Tanzimat Dönemi'nde derlenerek ---- tarafından ilk defa kitap olarak yayımlanır.
Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
A) Rıza Tevfik Bölükbaşı B) Theodor Kasap
C) Çaylak Tevfik D) Ziyad Ebuzziya
E) Neyzen Tevfik

27. Halk hikâyelerinde çocuksuzluk sorunu sık işlenen motiflerdendir. Çocuğu olmayan iki erkek genellikle derdine derman aramak için uzak diyarlara gider. Yolculuk sırasında bir Derviş, Pir ya da Hızır karşılarına çıkarak çocuklarının olması için onlara bir elmayı bölerek verir. Bazen de elmanın kabuğunu da atlarına yedirmeleri salık verilir. Böylece anlatının kadın ve erkek kahramanları ile onların bineceği atlar dünyaya gelir. Çocuğu olmama sorunu görülen tüm öykülerde bu sorun "elma" motifi ile çözülürken ----- adlı hikâyede çocuksuzluk sorunu, geleneğin aksine, "nar" yiyerek çözülür.
Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
A) *Asuman ile Zeycan* B) *Şah İsmail ile Gülizar*
C) *Arzu ile Kamber* D) *Tahir ile Zühre*
E) *Kerem ile Aslı*

28. Halk hikâyelerinin manzum bölümleri ölçülü ve kafiyeli olduğu için râvi, kıssahan, şehnâmehan ya da hekâtçı adı verilen icracılar bu bölümde genellikle değişiklik yapamaz. Ancak mensur bölümlere ekleme-çıkarma yapılabilir. Gereksiz görülen ayrıntı ve betimlemeler kısaltılabilir. Öykünün çeşitli bölümlerine kısa ibretlik parçalar, gülünç anekdotlar vb. eklenebilir.
Halk hikâyeciliği geleneğinde ekleme, çıkarma ya da değişiklik yapılmış hikâyeler aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?
A) Kara Hikâye B) Karavelli C) Serküşte
D) Sersühane E) Peşrev

29. **Aşağıdakilerden hangisi "âşıklık kolu"nun belirlenmesinde kullanılan ölçütlerden biri değildir?**

A) Usta âşığın dil ve üslup özelliklerinin sürdürülmesi

B) Kolbaşının hatıralarının ve yaşamının fasılların "hatırlatma" bölümünde anılması

C) Usta âşığın tasnif ettiği hikâyelerin geleneksel olarak icra edilmesi

D) Usta âşığın saz çalma üslubunun / bağlama tavrının benimsenmesi

E) Usta âşığın muammalarının doğaçlama olarak söylenmesi

30. Artvin, Yusufeli, Zor köyünde dünyaya gelen âşık, önce "İhrakî" mahlasını kullanır; ona ----- mahlasını ise babası Âşık Mustafa Keşfî verir. Medreseli bir şair olan âşık, hece ve aruz veznini kullanır. Behçet Kemal Çağlar tarafından keşfedilerek kamuoyuna tanıtılır. Âşıklık geleneğinde oluşmuş en son âşıklık kolunun kolbaşıdır. *Ters Öğüt Destanı, Bugün Git Yarın Gel Destanı, Para Destanı* önemli taşlamalarıdır.

Bu parça sözü edilen âşık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Huzurî B) Figanî C) Ruhsatî D) Âşık İzharî E) Sümmanî

31. **Aşağıdaki beyitlerden hangisinde açık istiare yoktur?**

A) Nice kul olmasun Yahya sana ey pâdişâh-ı hüsn
Yolumda senden özge kimse kurbân olmasun dirsün

B) Tebriz'e uçtu feth-i celilin hümâları
Bir böyle hâli görmedi İran semâları

C) El çeküp kat'-i nazar kılmış ilâcumdan tabîb
Bildi gûya kim harâb-ı nergis-i mestânunam

D) Kadem kadem teşrifi Nâilî o mehin
Cihan cihan elem-i intizara değmez mi

E) Cefâ taşıyla mir'ât-ı dilim sad pare eylersin
Ne mümkündür yine hatır perişan olmasun dirsün

32. Ey Fuzûlî dehr Zâl'inin firibinden sakın
Olma gâfil er kimi depren işin merdâne tut

Bu beyitte geçen "Zâl"in divan şiirinde anılan anlam özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cesaret ve yiğitlik

B) Hilekârlık ve aldatma

C) Uyanık ve tedbirli olma

D) Güçlü ve ihtişamlı olma

E) Gaflete ve dalalete düşme

33. Gırre olma dilberâ hüsn ü cemâle kıl vefâ
Bâki kalmaz kimseye nakş u nigâr elden gider

Bu beyit aşağıdakilerin hangisinde günümüz Türkçesine doğru olarak aktarılmıştır?

A) Gururlanma ey sevgili, yüzünün güzelliğine vefalı ol; güzellik ve çekicilik kimseye baki kalmaz, elinden gider.

B) Ey sevgili, güzelliğini yüzüme vurma; çünkü güzellik ve çekicilik kimseye baki kalmaz, birgün elinden gider.

C) Gururlanma ey sevgili, yüzünün güzelliğine vefasız olanlar, birgün güzellik ve çekiciliğini kaybeder ki dünya kimseye baki kalmaz.

D) Güzellik ve çekicilik ebedî olarak elden gideceği için gururlanma nasıl olsa vefa yoktur; sen de yalnız kalacaksın.

E) Gururlanma ey dilber, güzellik ve vefa birgün elden gider; sen de ebedi olarak yalnız kalırsın.

34. **Aşağıdaki beyitlerden hangisi kasidenin farklı bir bölümünden alınmış olabilir?**

A) Kemâl-i reşk ile mümkin mi olmamak meftûn
Hayâl-i nâzüküme şa'ir-i Sıfâhânî

B) Egerçi peyrev-i şem'-i kelâm-ı Enverî'yem
Sözüm çerâgı benüm şimdi gül gibi meşhûr

C) Nüsha-i şi'rüm irişdükde sevâd-ı Hinde
Sandılar Rûmdadur Feyzî-i Hindistânî

D) Ukde-i ser-rişte-i râz-ı nihânîdir sözüm
Silk-i tesbîh-i dür-i seb'a'l-mesânîdir

E) Bir câm sun Allâh içün bir kâse de ol mâh içün
Tâ medh-i şâhenşâh içün alam ele levh u kalem

35. Ahvâl-i cihânı her zaman söyleşelim
Ammâ gam-ı aşkımız nihân söyleşelim
Ey vâkıf-ı râz-ı aşk olan ârif-i cân
Ney gibi seninle bî-zebân söyleşelim

Tek dörtlükten oluşan yukarıdaki şiir aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmıştır?

A) Tuyuğ B) Nazm C) Kıt'a D) Rubai E) Murabba

36. Bir katre mâ düşünce gülün kalb-i pâkine
İsmim çıkar hemân varak-ı tâb-nâkine
Eski harflerde "gül" گل bu iki harfin arasına (kalb-i pâkine) "mâ" getirilince "Kemâl" ismi ortaya çıkmaktadır.
Namık Kemâl'in kendi adını zarif bir nükteyle işaret ettiği yukarıdaki beyit divan edebiyatında hangi türe örnek olarak verilebilir?
A) Bilmece B) Latife C) Lügaz
D) Muamma E) Tabuzgu

37. **Aşağıdaki beyitlerden hangisi hiciv örneği değildir?**
A) Kâse-i deryûzeye tebdîl olur câm-ı murâd
Biz bu bezmin Nâbîyâ çok bâde-hârın görmüşüz
B) Etme âr oku öğren ehlinden
Her şeyin ilmi güzel cehlinden
C) Onlar ki verir lâf ile dünyaya nizâmât
Bin türlü teseyyüp bulunur hânelerinde
D) Erbâb-ı kemâli çekemez nâkıs olanlar
Rencide olur dîde-i huffâş ziyadan
E) Yıldız arayıp gökte nice turfa müneccim
Gaflet ile görmez kuyuyu reh-güzârinde

38. Rûh sîr-âb-ı kerem sâhib-i dergâh kerîm
Öyle bir sâhib-i dergâh ki her gâh kerîm
Bu beytin vezni aşağıdakilerden hangisidir?
A) fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilün
B) mefâ'ilün / fe'ilâtün / mefâ'ilün / fe'ilün
C) mef'ûlü / mefâ'îlü / mefâ'îlü / fe'ûlün
D) feilâtün / feilâtün / feilâtün / feilün
E) mef'ûlü / fâ'ilâtü / mefâ'îlü / fâ'ilün

39. Hemân bizden felek bî-hûde ümmîd-i niyâz eyler
Ne Mecnûn'uz ne Leylâ'dan temennâ-yı vefâmız var
Yukarıdaki beytin ilk mısrasındaki aruz uygulaması aşağıdakilerden hangisidir?
A) Med B) Zihaf C) Vasl
D) Teşdid E) Sekt-i melih

40. **Aşağıdaki beyitlerden hangisi diğerlerinden farklı bir vezinle yazılmıştır?**
A) Gerçi bülbüldür olan âşüfte-hâtır goncadan
Goncanın da sorsalar vardır hezâr endîşesi
B) Hâksâr olup hevâ ile gubâr olan gönül
Hâk-i râh-ı yârden bir dem özün dûr istemez
C) Sözü ağyâra imiş hayf ol tûtî-i cân-bahşın
Benim âyîneveş mebhût u hayrân olduğum kaldı
D) Her doğan kul öldü bir gün ömre dâ'ir vâh deyin
Öldü bir gün her doğan kul ölmeden eyvâh deyin
E) Bulmazız bir lahza hâlî dûd u gamdan cânımız
Eksik olmaz tekyegâh-ı dilde hîç mihmânımız

41. **Aşağıdakilerden hangisi tür bakımından diğerlerinden farklıdır?**
A) *Âdâb-ı Zürefa* B) *Mecâlisü'n- Nefâis*
C) *Meşâirü'ş- Şuara* D) *Bağçe-i Safâ-endûz*
E) *Hadîkatü's- Süedâ*

42. Surnâmecilik geleneğinin en kapsamlı eseridir. Aynı zamanda Lale Devri'nin görkemini, lüks ve müsrif yaşamını gözler önüne serer. Sultan III. Ahmet'in şehzadelerinin sünnetini anlatan bu eser, Lale Devri'nde yazılmış en büyük surnâmedir. Gelenekte surnâmeler genellikle manzum mesnevi formatında iken, Levnî tarafından resimlenen bu surnâme süslü nesrin başyapıtları arasındadır.
Bu parçada sözü edilen yazar ve eseri aşağıdakilerden hangisidir?
A) Gelibolulu Mustafa Âli- *Surnâme*
B) Abdî Musa- *Surnâme-i Abdî*
C) İntizâmî- *Surnâme-i Humâyûn*
D) Sümbülzâde- *Vehbî- Nuhbe-i Vehbî*
E) Seyyid Vehbî- *Surnâme-i Vehbî*

43. **SEBİL VE GÜVERCİNLER**

Çözülen bir demetten indiler birer birer,
Bırak, yorgun başları bu taşlarda uyusun.
Tutuşmuş ruhlarına bir damla gözyaşı sun,
Bir sebile döküldü bembeyaz güvercinler...
Nihayetsiz çöllerin üstünden hep beraber
Geçerken bulmadılar ne bir ot ne bir yosun,
Ürkmeden su içsinler yavaşça, susun, susun!
Bir sebile döküldü bembeyaz güvercinler...
En son şarkılarını dağıtarak rüzgâra,
Beyaz boyunlarını uzattılar taslara...
Bir damla suya hasret gideceklermiş meğer.
Şimdi bomboş sebilden selviler bir şey sorar,
Hatırlatır uzayan dem çekişleri rüzgâr
Mermer basamaklarda uçuşur beyaz tüyler.

Bu şiir aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmıştır?

A) Rima B) Balad C) Sone
D) Triyole E) Terzarima

44. Namık Kemal'in 1888'de bağımsız bir kitap olarak da yayımladığı ---- adlı yazısı romantik tiyatro için manifest bir metin niteliğindedir. Niçin dramı tercih ettiğini, romantik tiyatronun taşıması gereken özellikleri sıralayarak tiyatroyu "eğlencelerin en faydalısı" olarak tanımlar. Namık Kemal ---- da ise roman ve tiyatroya dair teorik görüşlerini örnekler üzerinden açıklar. Doğulu estetik tavrı ve Batılı realist anlatım yöntemlerini sentezleme çabasıyla "Tanzimat aydınları tercüme bürosunda doğmuştur." diyenleri hayal kırıklığına uğratacak türden özgün fikirler ortaya atar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) Lisan-ı Osmani'nin Edebiyatı Hakkında Bazı Mülahazatı Şamildir- Celal Mukaddimesi
B) Tahrib-i Harabat-İntibah Ön Sözü
C) Takip-Tahrib-i Harabat
D) Celal Mukaddimesi-İntibah Ön Sözü
E) İntibah Ön Sözü-Takip

45. Görmeden evlenme, genç bir kızın anne babanın çıkarları doğrultusunda itibarlı, zengin ancak çok yaşlı biriyle evlendirilmesi ya da görücü usulü evlilik geleneğinin yarattığı facia Tanzimat tiyatrosunun ana izleklerinden biridir.

Aşağıdakilerden hangisi bu izlek çevresinde yazılmış Tanzimat tiyatrolarından biri değildir?

A) Zavallı Çocuk B) Gülnihal
C) İçli Kız D) Şair Evlenmesi
E) Vuslat

46. Türk okuru, deneme türünü ilk olarak onun "Ceride-i Havadis", "Tercüman-ı Hakikat" ve "Saadet" gazetelerindeki yazılarıyla tanır. Edebiyat eleştirisinde "fennî metod"un zorunlu olduğunu belirterek edebiyat eleştirisinin bilimsel yöntemlerle yapılması gerektiğini ortaya atan ilk eleştirmendir. Sultan Abdülaziz'in yaverliğini de yapan yazar, Türk edebiyatında Batılı anlamda monografi türünün ilk örneğini Victor Hugo kitabıyla verir. Pozitivist düşünceyi benimsemesinde Emile Zola, Alphonse Daudet, Auguste Comte, Karl Georg Büchner, Herbert Spencer gibi isimlerin etkili olduğunu söyler.

Bu parçada sözü edilen Tanzimat Dönemi yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Beşir Fuat B) Ahmet Mithat
C) Ziya Paşa D) Samipaşazade Sezai
E) Nabizade Nazım

47. Bu kuşak mensuplarının çoğu İstibdat Dönemi'nin ağır, baskıcı atmosferinde yetişmiş ve "Edebiyatta siyasetten başka her şey" biçiminde sanat anlayışını özetlemiş yazar ve şairlerden oluşur. Fransız sembolist ve empresyonistlerini kılavuz edenin bu genç yazar ve şairler kuşağının en zayıf yönü ise tiyatrodur. Yazılan eserlerin birçoğu, teknik açıdan kusurludur ve basit skeçler düzeyindedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu kuşağın tiyatro yazarlarından biri değildir?

A) Hüseyin Siret B) Hüseyin Suat
C) Cenap Şehabettin D) Mehmet Rauf
E) Halit Ziya

48. ---- sadece bir yazar ve şair değil aynı zamanda esaslı bir teorisyendir. Batılı anlamda ilk poetika örneklerinden biri olan ---- adlı eseriyle divan şiiri geleneğinin benimsediği "göz için kafiye" anlayışını yıkar. Tanzimat kuşağında edebiyat ve sanata dair kuramsal görüşleriyle öncü bir rol üstlenir. Ona göre, güzel olan her şey şiirdir ve şiirin konusu olabilir. Güzellik gerçeğe uygun olmalıdır. Ancak bu gerçek nesnel dünyanın değil, sanatın kurmaca gerçekliğidir. İnsanı düşündüren, insana hüzün veren şiir, güzel şiirdir. Şiirin temeli estetik yani güzelliktir. Güzelliğin de fikir, his ve hayal olmak üzere üç boyutu olduğunu söyler.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Abdülhakhamit Tarhan

B) Recaizade Mahmut Ekrem

C) Muallim Naci

D) Şinasi

E) Namık Kemal

49. Bir uykuyu cânanla beraber uyuyanlar,
Ömrün bütün ikbâlini vuslatta duyanlar,
Bir hazzı tükenmez gece sanmakla zâmanı,
Görmezler ufuklarda, şafak söktüğü ânı...
Gördükleri rü'ya ezelî bahçedir aşka;
Her mevsimi bir yaz ve esen rüzgârı başka.
Bülbülden o eğlencede feryâd işitilmez;
Gül solmayı; mehtâb, azalıp gitmeyi bilmez...
Gök kubbesi her lâhza, bütün gözlere mâvi...
Zenginler o cennette fakirlerle müsâvi;
Sevdâları hülyâlı havuzlarda serinler,
Sonsuz gibi, bir fıskiye âhengini dinler.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Soyut ve metafizik ögeler somutlaştırılmıştır.

B) Müstezatta kullanılan vezinle yazılmıştır.

C) Mimari, tarih, musiki ve resme ait ögelere yer verilmiştir.

D) Ütopyaya yer verilmiştir

E) Musarra bir şiiridir.

50. II. Yeni'nin poetik anlayışını mistik-metafizik bir tutumla sürdüren şair yakın edebî çevresinde "Aristo" olarak adlandırılır. Maraş'ta Açı dergisini çıkaran grup içinde yer alır. Mavera ve Edebiyat dergilerinin daimi yazarlarındandır. İmgeci, örtük, dolaylamacı, kapalı bir şiir dilini benimser. Madde-Metafizik ikilemi ve Doğu-Batı çatışması temel izlekleridir. Alman dili ve edebiyatı eğitimi almış Germanist bir şair olmanın yanı sıra *Savaş Ritimleri* romanında ise Rusya'nın Afganistan'ı işgalini işler. Çocuk edebiyatı alanında da eser veren şair, içinde bulunduğu edebî oluşumun etkili ismidir.

Bu parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nuri Pakdil

B) Adil Erdem Bayazıt

C) Mehmet Akif İnan

D) Cahit Zarifoğlu

E) Sezai Karakoç

51. Yasıtmacı-gerçekçi roman bağlamında bakılınca her romanın konu edindiği dönemin tanığı olduğu söylenebilir kuşkusuz. Ancak bu tanıklığın, roman yazarının kişisel tutum, anlayış ve dünya görüşünden bağımsız olduğu da düşünülemez. Millî Mücadele hareketinin oluşumu ve Kuvayımilliye'den düzenli orduya giden örgütlenme sürecine ışık tutan ----- ve ------ romanlarının iki farklı bakış açısıyla kaleme alındığı söylenebilir. Bu romanlardan birincisi İstanbul'dan taşraya imamlık göreviyle gönderilmiş medreseli İstanbullu Hoca çevresinde şekillenirken ikincisi, modern askerî okullarda yetişmiş eski bir muharip yüzbaşının olaylara bakışı ekseninde kurgulanmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) Küçük Ağa-Yorgun Savaşçı

B) Ateşten Gömlek-Bir Akşamdı

C) Firavun İmanı-Esir Şehrin İnsanları

D) Vurun Kahpeye-Esir Şehrin Mahpusu

E) Zeyno'nun Oğlu-Biz İnsanlar

52. - Bugün biraz daha rahattı, çok şükür...
- Elbet;
Geçer, bu korkulacak şey değil.
- Fakat nevbet
Zavallı yavrucağın hâlini harâb ediyor:
Vücûdu ateş içinde, dalıp dalıp gidiyor.
İlâçların da mı te'siri kalmamış acabâ?
Sekiz gün oldu...
- Merak etmeyin hanım, hummâ..
- Hayır, Hudâ'ya emanet, neden merak edeyim?
Fakat kuzum, ne kadar olsa ben de vâlideyim!
Geçer bu korkulacak şey değil.
(...)

Tevfik Fikret'in Hasta Çocuk şiirinden alınan bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Anlamın mısra ya da beyitte tamamlanması kuralı yıkılmıştır.

B) İsimle ismin, zarfla zarfın, edatla edatın vb. aynı türden kelimelerle kafiye yapılması kuralı bozulmuştur.

C) Kırıkdize / anjanbman tekniği kullanılmıştır

D) İçeriği şiirleştirme yöntemi bakımından Mehmet Âkif'le benzerlik gösterir.

E) Şiirin tamamı belli bir aruz vezniyle yazılmıştır.

53. Fizik-metafizik, madde-mana, gelenek-modernite, mistisizm-sekülarizm çatışmaları eserlerinin ana izleğini oluşturur. Anlatı kişileri geçmişe özlem duyan, kendini arayan, kimlik bunalımı içinde bocalayan, kuşak çatışması yaşayan Doğu-Batı arasında sıkışmış karakterlerdir. Romanlarında mistik yaşama biçimine sahip bireylerin ruh çözümlemeleri, iç monolog ve bilinç akışı geniş yer tutar. Materyalizm ve pozitivizme karşı dolaylı bir eleştirel tavır görülür. *Aşk Bu İmiş, Ateş Ağacı, Yaşayan Ölü, Mesih Paşa İmamı* gibi romanlarında tasavvufi motiflere de yer veren yazar, tasavvuf ve mistisizmi, modernitenin bireyde yarattığı yabancılaşma, parçalanmışlık ve bunalım gibi sorunlara çözüm olarak sunar. *İbrahim Efendi Konağı*, yazarın otobiyografisinden izler taşır.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Safiye Erol B) Samiha Ayverdi
C) Ayla Kutlu D) Emine Işınsu
E) Münevver Ayaşlı

54. **Aşağıdaki romanlardan hangisi İstanbul'un işgal altında olduğu Mütareke Dönemi'ni konu edinen romanlardan biri değildir?**

A) Ahmet Hamdi Tanpınar-*Sahnenin Dışındakiler*

B) Selahattin Enis-*Cehennem Yolcuları*

C) Attilâ İlhan-*O Karanlıkta Biz*

D) Mithat Cemal Kuntay-*Üç İstanbul*

E) Münevver Ayaşlı-*Pertev Bey'in Üç Kızı*

55. ----nın Kurtuluş Savaşı'nda Batı cephesindeki gelişmeleri konu edinen romanı, Türk edebiyatında belgesel roman türünün ilk örneklerinden biri olarak kabul edilir. Romanda yazar Türkler ve Yunanlılar arasındaki mücadelenin ve Anadolu'nun işgal edilmesindeki emperyalist çıkar hesaplarının perde arkasını aralarken diğer yandan işgale karşı gösterilen direnişin ve ulusal kurtuluş mücadelesini epik bir tutumla işler. Yazar doğup büyüdüğü Söke ve çevresinde Millî Mücadelenin yaşayan tanıklarından dinlediklerinin bu romanın çekirdeğini oluşturduğunu söyler. Yazar emperyalizm karşıtı *Sam Amca* öyküsüyle Yeni İstanbul gazetesi ve New York Herald Tribune gazetelerini düzenlediği Dünya Hikâye Yarışması'nda birincilik ödülü alır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Necati Cumalı-*Harbe Gidenin Şarkları*

B) Talip Apaydın-*Toz Duman İçinde*

C) Mehmet Rauf-*Halas*

D) Samim Kocagöz-*Kalpaklılar*

E) Hasan İzzettin Dinamo-*Kutsal İsyan*

56. Onun romanlarında nesnel dünyanın gerçekliği nerede biter, hayal nerede başlar ayırt emek çoğu zaman olanaksızdır. Romanları genellikle belirgin bir olay örgüsü içermeyen, bir tür "dil karnavalı" olarak tanımlanabilecek anlatılardır. Yapıtın kurmaca iç gerçekliği, olağan ile olağanüstünün sınırlarında dolaşan bir tür "büyülü gerçeklik"tir. *Bir Gülüşün Kimliği* öyküsüyle başlayan yazı serüveni *Sonsuzluğa Nokta* ile romancılığa evrilir.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Latife Tekin B) İhsan Oktay Anar
C) Sadık Yemni D) Nazlın Eray
E) Hasan Ali Toptaş

57. Toplumcu-gerçekçi bir roman olan ---- Köy Enstitülerinin kuruluş sürecini eleştirel bir bakış açısıyla ele alır. Yazar, yoksul köy çocuklarını, boğaz tokluğuna çalıştırıp daha sonra da sınırlı bir maaşla yıllarca köye mahkum ve mecbur etmenin ayrı bir tür sömürü düzeni olduğunun altını çizer. Enstitülerin, konumlandığı bölgenin halkına bile kendini anlatmaktan aciz kaldığı bu yüzden Enstitülerle halk arasında derin bir mesafenin oluşmaya başladığı vurgulanır. Enstitülerin kuruluş süreci ve Köy Enstitülü kuşağın öncülerinin yaşadığı zorluklara ışık tutması bakımından bu roman, Türk eğitim tarihinin önemli girişimlerinden biri olan Köy Enstitülerini eleştirel bir gözle değerlendirir.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Bozkırdaki Çekirdek* B) *Memleketin Sahipleri*
C) *Ortakçılar* D) *Kısa Süren Hasat*
E) *Bizim Köy*

58. Behçet Necatigil tarafından "Türk Şiirinin Uç Beyi" olarak adlandırılan şair, şiirde sürekli arayış içinde olması ve şiirinin sürekli yatak değiştirmesi nedeniyle "Şiirin Evliya Çelebisi" olarak da tanımlanmıştır. Onun poetik anlayışını en iyi tanımlayan sözcük "değişim"dir. Yaptığı biçim denemeleri nedeniyle yoğun olarak eleştirilir. *Şenlikname*, düzyazı şiir anlayışını en belirgin şekilde yansıtan kitabıdır. Her bir şiire özgü yeni bir şiir dili kurma çabasındadır, örneğin *Taş Baskısı*'nda yalın, ilkel ve arkaik bir dil kullanırken *Mısırkalyoniğne*'de kadim Mısır uygarlığına özgü arkaik bir sözcük dağarcık oluşturmanın peşindedir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Turgut Uyar B) Ece Ayhan
C) Edip Cansever D) İlhan Berk
E) Ülkü Tamer

59.

Yazar	Yüzyıl	Eser
Dante Alighieri	I	İlahi Komedya
II	MÖ I.yy.	Aeneis Destanı
Emily Bronte	19. yy.	III

Bu tabloda numaralanmış yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A)	13. yy.	John Milton	Salambo
B)	12. yy.	Ariosto	Meyhane
C)	14. yy.	Vergilius	Uğultulu Tepeler
D)	14. yy.	Tasso Torquato	David Copperfield
E)	15. yy.	Petrarca	Bir Meleğin Düşüşü

60. II. Dünya Savaşı'nın bunalımlı yıllarında Tristan Tzara öncülüğünde yayımlanmış manifestoyla ortaya çıkmış bir sanat akımıdır. Akımın öncülerine göre hayat saçmadır, güzel ve mutlu bir gelecek yoktur. Edebî, sosyolojik, kültürel vb. her türlü geleneğe ve tarihe karşı çıkarlar. Tek kural kuralsızlıktır. Her şeye kuşkuyla bakarlar. Hiçbir şeyin varlığı kesin değildir. Akıl saçmalığın kendisidir. Her türlü, dil ve estetiğe ait yerleşik kurallar dizgesini ve bunları denetleyen mantıksal ölçütü reddeden, sözcük anlamlarının ötesine geçmeye çalışan, alabildiğine bağımsız çağrışımlarla ilkel ve saf bir anlatım biçimi arayan bir sanat akımı kurmayı amaçladılar. Jean Arp, Richard Hülsenbeck, Marcel Janco bu akımın öncü isimleridir. Türkiye'de ise Mümtaz Zeki Taşkın ve Ercüment Behzat bu akımın ilklerini şiirde uygulamıştır.

Bu parçada sözü edilen ve edebiyatta da görülen sanat akımı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Egzistansiyalizm B) Dadaizm
C) Fütürizm D) Sürrealizm
E) Ekspresyonizm

61. **2021-2022 Eğitim-öğretim yılı için plan yapan bir öğretmenin hangi yıla ait Türk Dili ve Edebiyatı öğretim programından faydalanması gerekmektedir?**

A) 2017 B) 2018 C) 2019
D) 2020 E) 2021

62. Edebiyat öğretmeni öğrencilerine Ahmet Mithat Efendi'nin Letâif-i Rivâyât adlı hikâyesini okutup onlardan eseri inceleyip başka eserlerle karşılaştırma yapmalarını, çeşitli çıkarımlarda bulunmalarını ve bunları bir kanıta dayandırmalarını istemiştir.

Öğretmen bu süreçte öğrencilerinin daha çok hangi becerilerini geliştirmeyi amaçlamıştır?

A) Eleştirel düşünme
B) Görsel okuryazarlık
C) Bilgi okuryazarlığı
D) İletişim ve iş birliği
E) Medya okuryazarlığı

63. Türk Dili ve Edebiyatı dersi işlenirken dikkat edilmesi gereken hususlar vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bunlardan biri değildir?

A) Değerlendirmenin bir parçası olarak metinlerin edebiyat geleneği içindeki yerini belirlemek üzere edebiyat tarihinden yararlanılmalıdır.

B) Edebiyat tarihinde bütün türlerin gelişimi bir arada verilmelidir.

C) Ders işleniş sürecinde kelime veya kelime gruplarının doğru telaffuzuna yönelik çalışmalara yer verilmelidir.

D) Dersin işlenişinde ve uygulamalarda görsel iletişim araçlarına yer verilmelidir.

E) Türk Dili ve Edebiyatı dersi kapsamında öğrencilerin farklı türlerde yazılmış kitapları okumaları sağlanacaktır.

64. Ders kitabı yazarları bu kitapları yazarken çeşitli hususlara dikkat etmeleri gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi bunlardan biri değildir?

A) Öğretim materyali/ders kitabı öğretim programında ifade edilen kazanımların tümünü karşılayacak şekilde tasarlanmalıdır.

B) Ders kitabına seçilen metinler, temaya uygun görsel unsurlarla desteklenmelidir.

C) Metinde öğrencilerin bilemeyeceği edebiyat terimlerinin anlamları metinden sonra verilmelidir.

D) Metin türleri, nazım şekilleri ve türleriyle ilgili açıklamalara (yapısal özelliklere ve içeriğe) o türün ilk işleneceği yerde yer verilir.

E) Her ünitenin sonunda o ünitede kazandırılması amaçlanan bilgi ve becerileri değerlendirmeye yönelik olarak "Ünite Değerlendirme Çalışmaları"na yer verilir.

65. **Temel amacı, konuşulanların ana fikrini belirleyip verilen mesajı anlamak olan ve daha çok bilgi verici metinlerde işe koşulan dinleme türü hangisidir?**

A) Transfer edici dinleme

B) Terapatik dinleme

C) Estetik dinleme

D) Ayırt edici dinleme

E) İletişimsel dinleme

66. 1.yazılı sınavına giren Ayşe 8.soruya geldiğinde "ilk kısmı ve son kısmı boş olan bir paragraf görür. Soru kökünde paragrafa kadar olan bölüm 3 puan, paragraftan sonra olan bölüm 7 puan şeklinde açıklama yer alan soru ile karşılaşır.

Ayşe'nin tam puan alabilmesi için hangi yöntemi bilmesi gerekir?

A) Yaratıcı yazma B) Boşluk doldurma

C) Metin tamamlama D) Tahminde bulunma

E) Güdümlü yazma

67. **Aşağıda verilen etkinlik ve yetkinlik eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

	Yetkinlik	Etkinlik
A)	Dijital Yetkinlik	Mevcut bilginin ve bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgulama
B)	Öğrenmeyi Öğrenme	Öğrenme fırsatlarını arama ve değerlendirme
C)	Yabancı Dillerde iletişim	Toplumsal gelenekleri, kültürel ögeleri, dil çeşitliliğini fark etme ve takdir etme.
D)	Anadilde Dilde İletişim	Yaşam boyu öğrenmenin parçası olarak resmi olmayan dili (günlük konuşma dilini) öğrenme
E)	Kültürel Farkındalık ve İfade	Yaşamda estetik faktörlerin önemini kavrama

68. **Türk Dili ve Edebiyatı öğretim programında ölçme değerlendirme yaklaşımı ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Ölçme ve değerlendirme çalışmaları kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.

B) Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından kesin sınırlar çizerek öğretmene kolaylık sağlar.

C) Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitim süreci boyunca yapılır.

D) Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.

E) Eğitim sadece "bilme (düşünce)" için değil, "hissetme (duygu)" ve "yapma (eylem)" için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.

69. **Tahtaya aşağıdaki dizeleri yazan bir öğretmen hangi söz sanatına vurgu yapmak istemiştir?**

"Bir buse mi bir gül mü verirsin dedi gönlüm.
Bir nim tebessümle o afet gülüverdi." Zatî

A) Tevriye B) Kinaye C) Cinas
D) Telmih E) Mecazimursel

70. **Dersinde** "Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler." **Kazanımına yönelik etkinlik yapan bir öğretmenin aşağıdakilerden hangisini yapması beklenmez?**

A) Öyküleyici metinlerde şahısların rol dağılımları belirleme çalışmaları yaptırır.
B) Olay akışını etkileyen fiziksel, psikolojik ve ahlaki özellikleri belirleme çalışmaları yaptırır
C) Toplumsal statüleri, -varsa- tarihsel/gerçek kişilikleri veya bu kişiliklerle ilişkileri belirleme çalışmaları yaptırır
D) Metnin aynı, benzer, farklı veya karşıt anlayıştaki metinlerle karşılaştırma çalışmaları yaptırır
E) Tip veya karakter özelliği gösterip göstermedikleri vb belirleme çalışmaları yaptırır

71. **Aşağıda yer alan öğretici metinleri öğrencilerinin gruplamalarını isteyen bir öğretmen hangi türün dışarıda kalmasını beklemektedir?**

A) Mektup B) Anı C) Biyografi
D) Gezi E) Sohbet

72. **Dersinde öğrencilerine iyi bir anlatımda bulunması gereken özelliklere dikkat ederek yazmalısınız diyen bir öğretmenin neye vurgu yapması beklenmez?**

A) Akıcılık B) Yalınlık C) Nesnellik
D) Duruluk E) Açıklık

73. **Atandığı kurumda 9.sınıf Türk Dili ve Edebiyatı derslerine giren Altan öğretmenin yılsonuna kadar aşağıdaki türlerden hangisine yer vermesi beklenmez?**

A) Biyografi B) Mektup C) Masal
D) Günlük E) Deneme

74. "Bağdat'ın kapısın Genç Osman açtı,
Düşmanın cümlesi önünden kaçtı,
Kelle koltuğunda üç gün savaştı,
Allah Allah deyip geçer Genç Osman..."

Kayıkçı Kul Mustafa

Yukarıdaki dörtlüğü 10. Sınıf öğrencilerine veren bir öğretmenin aşağıdaki sorulardan hangisini daha çok sorması beklenir?

A) Dörtlük kime aittir?
B) Edebiyatın felsefe ile ilişkisiyle ilgili çıkarımda bulunuz.
C) Edebiyatın tarih ve dinle olan ilişkisiyle ilgili çıkarımlarda bulununuz.
D) Edebiyatın tarih ile ilişkisiyle ilgili çıkarımda bulunuz.
E) Edebiyatın coğrafya ile ilişkisiyle ilgili çıkarımda bulununuz.

75. **SERENAD**

Yeşil pencerenden bir gül at bana,
Işıklarla dolsun kalbimin içi.
Geldim işte mevsim gibi kapına
Gözlerimde bulut, saçlarımda çiy.
Açılan bir gülsün sen yaprak yaprak,
Ben aşkımla bahar getirdim sana;
Tozlu yollarından geçtiğim uzak
İklimlerden şarkılar getirdim sana.
Şeffaf damlalarla titreyen, ağır
Koncanın altında bükülmüş her sak
Seninçin dallardan süzülen ıtır,
Seninçin karanfil, yasemin, zambak...
Bir kuş sesi gelir dudaklarından;
Gözlerin, gönlümde açan nergisler.
Düşen öpüşlerdir dudaklarından
Mor akasyalarda ürperen seher.
Pencerenden bir gül attığın zaman
Işıkla dolacak kalbimin içi.
Geçiyorum mevsim gibi kapından
Gözlerimde bulut, saçlarımda çiy. *Ahmet Muhip DIRANAS*

Yukarıdaki şiirle dersini işleyen bir öğretmenin dersinde aşağıdaki ifadelerden hangisini kullanması beklenmez?

A) Okuduğunuz şiir Türk edebiyatında Fahriye Abla, Kar, Evreni Sevmek ki, Selam, Köpük gibi şiirleriyle tanınan Ahmet Muhip Dıranas'a aittir.
B) Ahmet Muhip Dıranas; bu şiirinde sevgiliye duyulan aşkı, bahar mevsiminin güzellikleriyle birleştirerek anlatmıştır.
C) Şair, şiirde ahenk ögelerini başarıyla kullanmış ve Fecriati geleneğinin önemli özelliklerinden biri olan dil mükemmelliğini yansıtmıştır.
D) Serenad şiiri, adını Batı dillerinde kullanılan bir müzik teriminden almıştır
E) Türk edebiyatında bu adı taşıyan çok sayıda aşk şiiri bulunmaktadır.

1. Bu çözüm kitapçığında 75 sorunun çözümü vardır.

1. "Anta kisre inisi kagan bolmış erinç." cümlesinin dil içi çevirisi "Ondan sonra kardeşi kağan olmuştur." biçimindedir.

   A) +ta bulunma eki AYRILMA anlamında olduğu için ayrılma ekidir.

   B) "inisi / (onun) küçüğü" tamlayanı düşmüş isim tamlamasıdır.

   C) "Anta kisre" (ondan sonra), den sonra edat öbeği kurmuştur.

   E) "anta" ondan, işaret zamiridir.

   CEVAP D

2. A) Seçeneğindeki -sar eki şart kipi değil, zarffiil ekidir. Şart kipi üzerine şahıs eki alır.

   B) alk- (FK) / - ı- yardımcı ses / -n (FFYE)/ -ur geniş zaman kipi.

   C) yan- (FK) / ı- yardımcı ses / -l (FFYE) / -sar zarffiil eki TÜREMİŞ sözcüktür.

   D) et+üz(öz)>etöz (kendi), birleşik yapılı zamirdir.

   E) "anta" ondan, işaret zamiridir.

   CEVAP A

3. I. sözcük "bilmez erti / bilmez idi" ve III. sözcük "yaŋıltaçı siz / yanılacaksınız" çekimli fiildir. Diğer altı çizili sözcüklerin tamamı ise fiilimsidir.

   CEVAP B

4. *Selçuklu Şehnâmesi*, Hoca Dehhani tarafından FARSÇA olarak yazılıp Alaattin Keykubat'a sunulmuş, Selçuklu Dönemi'nin tek "şehnâme" örneğidir.

   NOT: Üç özelliği taşıyan eserlere genel olarak "şehname" adı verilir: **a)** 3 fe û lün/ 1 fe ûl vezniyle yazılmış olma. **b)** Manzum mesnevi biçiminde yazılma. **c)** Siyasi içeriğe sahip olma. Kutadgu Bilig bu özelliklerinden dolayı Şehnâme-i Türkî olarak da adlandırılır.

   CEVAP A

5. Parçada tanıtılan eser Danişmend Melik Ahmed Gâzi'nin fetihlerini konu edinen *Danişmendnâme/Danişmend Gâzi Destanı*'dır.

   CEVAP E

6. *Teressül* Türk edebiyatında **nesir teorisiyle ilgili ilk eser**dir. Mektup, seyahatname vb. düzyazı türleri ve bunlara ilişkin kuralları açıklar. *Teressül* Ahmedî'ye değil, Ahmed-i Dâî'ye aittir.

   CEVAP C

7. Çağdaş Türk lehçelerinin tasnifi **5 ölçüte** göre Talat Tekin tarafından yapılmıştır. Bu tasnif yapılırken ses değişmelerini göstermek için "r-z" ve "l-ş" değişimi ile Köktürkçedeki "adag" ve "taglıg" kelimeleri birer numune olarak kabul edilip bu kelimelerdeki ses değişmeleri üzerinden çağdaş Türk lehçeleri tasnif edilmiştir. **"ga" sesinin durumu bir ölçüt değildir, ancak "ag" sesinin durumu bu ölçülerden biridir.**

   1. r-z ve l-ş değişimine göre
   2. Söz başı h'nin durumuna göre
   3. söz içi ve sonu d'nin durumuna göre
   4. "ıg" sesinin durumuna göre
   5. "ag" sesinin durumuna göre

   CEVAP E

8. Batı Oğuz grubu yazı dilleri: Azerice, Türkmence, Türkiye Türkçesi, Gagavuzca, Horasan Türkçesi ve Kaşkaycadır.

   CEVAP A

9. Öncülde verilen beyitlerin dil içi çevirisi şu şekildedir:

   İnsan gönlü, dipsiz deniz gibidir.
   Bilgi, inci gibi (denizin) dibinde yatar

   Kişi, denizden inciyi çıkarmazsa,
   İster inci ister taş olsun hepsi bir.

   Söz bilinerek söylense, bilgiye samur (kürk gibidir)
   Bilgisizin sözü kendi başını yer.

   Bu beyitlerde bilginin önemi ve değeri vurgulanmaktadır.

   CEVAP C

10. A) "yatur", "yiyür", Haber kipiyle çekimlendiği için birden fazla çekimli fiil vardır.

B) "sanı">sa- (FK) / -n (FF) / -ı (ZARFFİİL) ve "bilip" ZARFFİİL; SADECE ZAFFİİL bulunduğu için "B" seçeneği YANLIŞTIR.

C) Kişig köŋli tüpsüz teŋiz tek durur, (İSİM CÜMLESİ)

Bilig yinçü sanı tüpinde yatur. (FİİL CÜMLESİ)

D) "(onun) köŋli " 3. TŞ İYELİK EKİ ve "(onun) tüpinde / dibinde" 3. TŞ İYELİK EKİ, ek halinde zamirlerdir.

E) "Biligsiz sözü " ifadesi belirtisiz isim tamlamasıdır ve tamlayan durumundaki "biligsiz (kişi)" adlaşmış sıfat görevindedir.

CEVAP B

11. Köktürk, Uygur ve Karahanlı Türkçesinde (Eski Türkçe Dönemi'nde) iyelik eki almamış kelimelere belirtme hal eki +ıg biçiminde gelir. Örneğin bu metin Karahanlı Türkçesi ile yazılmış olsaydı belirtme hal eki "hadis+-ni" biçiminde değil, "hadis+ig" biçiminde gelirdi. Diğer tüm ekler Eski Türkçe Dönemi'nde de aynı şekildedir.

CEVAP B

12. A) "bol-" fiilinin kullanılması, yönelme hal ekinin "+ga" biçiminde olması(yigitler+ge) vb. Doğu Türkçesine has özelliklerdir, Batı (Oğuz) Türkçesinde görülmez.

B) "diseŋ", "bolayın", "bolmagasıŋ" çekimli fiillerdir.

C) bol-(FK) / -ma (olumsuzluk) / -ga (gelecek zaman eki) / -sıŋ (2. TŞ eki), ("olmayACAKsın") gelecek zamanla / haber kipiyle çekimlendiği için YANLIŞ seçenektir.

D) Basit sözcük: "diseŋ / desen"; türemiş sözcük: "karıp /yaşlanıp"; birleşik sözcük: "birle / (bir+ile)"

E) bol-(FK) /-ma (olumsuzluk) / -ga (gelecek zaman eki) / -sıŋ (2. TŞ eki), ("olmayACAKsın") gelecek zamanla / haber kipiyle çekimlenmiştir.

CEVAP C

13. (I) numaralı cümlede " 'Erzurum' gazetesinde yani küçük bir taşra gazetesinde " ifadesinde altı çizili bölüm ara sözdür ve kendinden önceki dolaylı tümleci açıklar. (III) numaralı cümlede ise "şiirler", "hikâyeler"di, çocukça yazılmış heves ürünü şeyler" ifadesinde altı çizili bölüm ara sözdür ve kendinden önceki yüklemi açıklar.

CEVAP B

14. Aşağıdaki seçeneklerde altı çizili bölümler SIFAT-FİİL grubu, italik yazılanlar ise isim tamlamasıdır:

A) Yanından yöresinden yeşil otlar fışkıran mezar taşları

B) Bugüne kadar gördüğüm en derin anlamlı şarkı sözü

C) En az sözle en fazla anlamı inşa etme çabası olarak tanımlanan sebkihindi şiiri

E) Metinler arası ilişkiler ve umulmadık hayaller peşinde koşan Hasan Ali Toptaş romanı

"D)" seçeneğinde ise altı çizili bölümler İSİM-FİİL grubu, italik yazılanlar ise isim tamlamasıdır:

D) Sonradan görme bir kapı komşusu

CEVAP D

15. "A)" seçeneğindeki cümle, doğru olarak ögelerine ayrılmıştır.

A) Erzurum Lisesi'ne "parasız yatılı" olarak girmese / çocukluğunun ilk ciddi mesleği tabelacılığa / devam edecektir. (ZT/DT/Y)

Diğer seçeneklerin doğru öge ayrımı ise şu şekilde olmalıdır:

B) Fethi Ağa diye / söz eder /anılarında / babasından. (ZT/Y/DT/DT)

C) Hüzünlü bir çocukluk ve gençliği olduğunu / okuruz / Dünya Bir Gölgeliktir adlı anılar kitabında. (N/Y/DT)

D) Asıl adı İsmail Naci Kalpakçıoğlu olan eleştirmen / Giresun doğumludur. (Ö/Y)

E) Yaşamında rastlantıların büyük rolü olduğunu / söyler. (N/Y)

CEVAP A

16. Filipince, Çin-Tibet Dillerinden biri değildir, Avustronezya Dil Ailesi içinde yer alır.

CEVAP C

17. "E)" seçeneğindeki "m" sesi,

çıkış biçimine (boğumlanma tarzına) göre: "akıcı"

ses tellerinin durumuna göre: "ötümlü"

boğumlanma noktasına göre: "çift dudak" ünsüzüdür.

Diğer seçeneklerin doğrusu şöyledir:

A) c: süreksiz- diş eti damak-ötümlü

B) t: patlayıcı-süreksiz-dil ucu diş

C) y: sürekli-damak-akıcı ve sızıcı

D) v: sızıcı-sürekli-diş dudak

CEVAP E

18. **"densiz", "tuzdan":** dil ucu diş ünsüzü

"gerekli": damak ünsüzü

"pembe": çift dudak ünsüzü

"E)" seçeneğindeki "çeşit" sözcüğündeki "ç, ş" diş eti damak ünsüzü iken "t" dil ucu diş ünsüzüdür.

CEVAP E

19. Öncülde özellikleri verilen kuram "Performans-İcra Yöntemi" olarak da bilinen "Bağlamsal Kuram"dır.

CEVAP A

20. "B)" seçeneğindeki ifade doğrudur: Her iki dörtlük de 11'li hece ölçüsü ve koşma nazım şekliyle yazılmıştır.

A) Nazım türleri aynı değildir: İlk metin taşlama, ikinci metin güzellemedir.

C) Aynı kafiye türü kullanılmamıştır: İlk şiirde tam, ikinci şiirde yarım kafiye kullanılmıştır.

D) İlk şiir toplumsal eleştiri, ikici şiir ayrılık temalıdır.

E) Öncülde metinlerin aynı yüzyılda ya da benzer sosyal çevrelerde söylendiğine dair hiçbir bilgi yoktur.

CEVAP B

21. A) Tevriye: "Bâkî" hem şairin adı hem "ebedî" anlamına (iki farklı gerçek anlama) gelir.

B) Telmih: Hz. Davud'un güzel sesli olması hatırlatılmaktadır.

C) Tenasüp: "âvâze, sadâ, Davud" anlamca ilişkili kelimler bir arada kullanılmıştır.

D) Leffüneşr: İlk mısradaki "âvâze" alt mısradaki "sadâ" ile ilişkilidir; yine İlk mısrada "âlem" ile alt mısradaki "kubbe" (gökkubbe, dünya, âlem) ilişkilidir.

E) Kinaye: Hem mecaz hem gerçek anlama gelebilecek bir sözcük YOKTUR.

CEVAP E

22. Öncülde biyografisi verilen şair Hacı Bayram-ı Velî'dir.

CEVAP C

23. C) *Vilayetname-i Hünkâr Hacı Bektâş-ı Velî*, Balım Sultan'a değil, Uzun Firdevsî'ye (Firdevsî-yi Tavîl) aittir.

CEVAP C

24. Öncülde tanıtılan destan *Battal Gazi Destanı/Battalnâme*'dir.

CEVAP D

25. Öncülde anlatılan bölüm orta oyununun "muhavere" bölümüdür.

CEVAP A

26. Nasrettin Hoca fıkralarını Tanzimat Dönemi'nde derleyerek ilk defa kitap olarak yayımlayan araştırmacı Çaylak adlı mizah dergisini çıkaran Çaylak (Çopur) Tevfik'tir.

CEVAP C

27. *Asuman ile Zeycan* hikâyesinde "nar yiyerek çocuğu olma" motifi görülür.

CEVAP A

28. Ekleme ya da çıkarma yapılmış halk hikâyesine "Karavelli" adı verilir.

A) Kara Hikâye: Tamamı mensur hikâye

C) Serküşte: Türkülü halk hikâyesidir.

E) Peşrev ve D) Sersühane: Halk hikâyesinin başında, konuyla ilgisiz manzum giriş bölümüdür, bu bölüme "Selçuk" da denir.

CEVAP B

29. Âşıklık kolunu oluşturan 7 ölçüt Doğan Kaya tarafından belirlenmiştir. Buna göre usta âşığın: 1. dili ve üslubu 2. hatıraları / yaşantısı 3. temaları 4. tasnif ettiği hikâyeler 5. ayakları 6. ezgileri / bağlama tavrı 7. karşılamaları âşıklık kolunu belirleyen ölçütlerdir.

"Usta âşığın muammalarının doğaçlama olarak söylenmesi" ölçütlerden biri değildir.

CEVAP E

30. Öncülde tanıtılan âşıklık geleneğinde son "kolbaşı" şair Huzurî'dir.

CEVAP A

31. "A)"da pâdişâh-ı hüsn", "B)"de "hümâ", "C"de "nergis-i mestân", "D"de "meh" ifadeleri "kendine benzetilen" ögelerdir ve "benzeyen" beyitlerde söylenmemiştir. Bu ifadelerde açık istiare vardır.

"E)" seçeneğinde ise "Cefâ taşı" ve "mir'ât-ı dil / gönül aynası" ifadelerinde ise teşbihibeliğ vardır. Beyitte açık istiare yoktur.

CEVAP E

32. "Zâl", divan şiirinde hilekârlık ve aldatma sembolüdür. İran mitolojisinde Sâm'ın oğludur. Albino doğduğu için babası onu Elbruz Dağı'na terk eder. Saçı, kaşı, kirpiği bembeyaz olduğu için Zâl, "kocakarı" anlamına gelir. Onu Simurg alıp büyütür. Beytin dil içi çevirisi ise şöyledir:

Ey Fuzûlî, dünya (denen) Zâl'in hilesinden sakın
Gafil olma, erkek gibi davran, işini mertçe (sıkı) tut

CEVAP B

33. Gırre ol-: gururlanmak; dilber: sevgili; hüsn ü cemâl: güzellik ve yüz güzelliği; nakş u nigar: güzellik ve çekicilik.

Öncülde verilen "Gırre olma dilberâ hüsn ü cemâle kıl vefâ / Bâki kalmaz kimseye nakş u nigâr elden gider beytinin dil içi doğru çevirisi "A)" seçeneğindeki gibidir.

CEVAP A

34. "A)", "B)", "C)" ve "D)" seçeneklerindeki beyitler şairin kendini ve sanatını övdüğü fahriye bölümünden alınmış beyitlerdir:

A) Kemâl-i reşk ile mümkin mi olmamak meftûn
Hayâl-i nâzüküme şa'ir-i Sıfâhânî

(İnce hayallerime İsfahan şairlerinin büyük bir kıskançlıkla imrenmemeleri mümkün mü?)

B) Egerçi peyrev-i şem'-i kelâm-ı Enverî'yem
Sözüm çerâgı benüm şimdi gül gibi meşhûr

(Aslında Enverî'nin söz mumunun izleyicisiyim, benim şiirimin çırası şimdi gül gibi meşhurdur.)

C) Nüsha-i şi'rüm irişdükde sevâd-ı Hinde
Sandılar Rûmdadur Feyzî-i Hindistânî

(Şiirlerimin bir nüshası Hint ülkesine ulaştığında, Hindistanlı Feyzî Anadolu'dadır zannettiler.)

D) Ukde-i ser-rişte-i râz-ı nihânîdir sözüm
Silk-i tesbîh-i dür-i seb'a'l-mesânîdir sözüm

(Şiirim, gizli sırları tutan tespihin imamesi; Fatiha suresinin incilerinin (yedi ayetinin) dizildiği iptir.)

"E)" seçeneğindeki beyit ise şairin ana konuya girmek için kullandığı girizgâh beytidir:

E) Bir câm sun Allâh içün bir kâse de ol mâh içün
Tâ medh-i şâhenşâh içün alam ele levh u kalem

[Allah için bir kadeh sun, bir kadeh de o ay (yüzlü) için; tâ ki o padişahlar padişahını övmek için elime kâğıt kalem alayım (onu övmeye başlayayım).]

CEVAP E

35. Öncülde verilen dörtlük ahreb kalıplarından mef û lü / me fâ i lün / / me fâ î lü / fe i lün vezniyle yazılmış bir rübaidir.

CEVAP D

36. Bilmece olarak kurgulanmış beyitlerde cevap Allah'ın isimlerinden biri ya da bir kişinin adıysa bu türe "muamma" denir. Cevap bu isimlerin dışındaysa bu tür beyitlere "lügaz" denir. "Tabuzgu" ise Divanu Lügati't-Türk'te bilmece yerine kullanılan terimdir. "Latife" fıkra anlamında kullanılır.

CEVAP D

37. "B)" seçeneğindeki beyit eleştiri değildir. Öğüt içerir: "Utanma, her şeyi oku ve ehlinden öğren, bir şeyi bilmek o şeyin cahili olmaktan daha güzeldir."

CEVAP B

38. Şiirin vezni: feilâtün / feilâtün / feilâtün / feilün

NOT: 1) "feilâtün " ile başlayan tüm vezinlerde, ilk tefile, duruma göre "fâilâtün" olarak da kabul edilir.

2) "fâilâtün " ile başlayan tüm vezinlerde, ilk tefile, duruma göre "feilâtün" olarak da kabul edilir.

Birinci mısra: "Rûh" hecesi 'med'lidir, "sâhib" kelimesinin ikinci hecesinde 'vasl' vardır, "dergâh" kelimesinde ikinci hece 'med'lidir

Rûh sîr-âb-ı kerem sâhib-i dergâh kerîm

- . - - / . . - - / . . - - / . . -

CEVAP D

39. Beytin vezni "mefâîlün/ mefâîlün/ mefâîlün/ mefâîlün"-dür. Üçüncü tefilede, aslında şeddeli olmyan "ümid" kelimesi, vezin gereği şeddeli olarak "ümmid" biçiminde kullanılmıştır. Bu aruz uygulaması "teşdid" olarak adlandırılır.

CEVAP D

40. "A)", "B)", "D)" ve "E)" seçeneklerindeki beyitler "fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilün" vezniyle yazılmıştır.

"C)" seçeneğindeki beyit ise "mefâîlün/ mefâîlün/ mefâîlün/ mefâîlün" vezniyle yazılmıştır.

CEVAP C

41. "A)", "B)", "C)" ve "D)" seçeneklerindeki eserler, şairlerin tanıtıldığı tezkire türünde eserlerdir. "E)" seçeneğindeki *Hadîkatü's- Süedâ* Fuzuli'ye aittir, Kerbela Olayı'nı anlatan "maktel/maktel-i Hüseyn" türünde bir eserdir.

CEVAP E

42. Öncülde tanıtılan eser, III. Ahmed'in oğulları Süleyman, Mustafa, Mehmed ve Bayezid'in on beş gün süren sünnet törenlerini anlatan ve geleneğin en hacimli eseri olan Seyyid Vehbî'nin *Surnâme-i Vehbî*'sidir.

CEVAP E

43. Öncülde verilen şiir 4-4-3-3 mısra düzeni ile yazılmış bir "sone"dir.

CEVAP C

44. Öncülde Celalettin Harzemşah tiyatrosunun ön sözü Mukaddime-i Celal ve İntibah Ön Sözü hakkında bilgi verilmektedir.

CEVAP D

45. *Râz-ı Dil* adıyla, beş perdelik dram olarak yazılan bu tiyatroya sansür kurulu tarafından *Gülnihal* adı verilir. Eserde zâlim Sancak Beyi Kaplan Paşa'nın halka çektirdiği eziyetler karşısında, verilen mücadelenin öyküsü işlenir.

CEVAP B

46. Öncülde tanıtılan Tanzimat Dönemi yazarı deneme, biyografi, monografi türlerinin ilk örneğini veren Beşir Fuat Bey'dir.

CEVAP A

47. Öncülde tanıtlan kuşak Servet-i Fünun Dönemi yazarlarıdır. Bu kuşağın mensuplarından Hüseyin Siret'in tiyatro türünde eseri yoktur.

CEVAP A

48. Recaizade Mahmut Ekrem'in Talim-i Edebiyat'ı Batılı anlamda ilk poetika örneklerinden biridir. Öncülde verilenler bu eserde yer alan görüşlerdir.

CEVAP B

49. "A)" "Bir uykuyu cananla beraber uyuyanlar, / Ömrün bütün ikbalini vuslatta duyanlar, / Bir hazzı tükenmez gece sanmakla zamanı" mısralarıyla soyut ve metafizik ögeler somutlaştırılmıştır.

"B)" şiir, müstezat vezni olan "mef'ûlü / mefâ'îlü / mefâ'îlü / fe'ûlün" vezniyle yazılmıştır.

"C)" şiirde mimari, tarih ve resme ait unsurlar YOKTUR.

"D)" "Gördükleri rü'yâ ezeli bahçedir aşka;" dizesinden sonra gelen dizeler hayali bir bahçenin/ütopyanın betimlemesidir.

"E)" kafiye düzeni aa/bb/cc... olduğu için musarra bir şiiridir.

CEVAP C

50. Öncülde tanıtılan şair Cahit Zarifoğlu'dur.

Şiir: İşaret Çocukları, Yedi Güzel Adam, Menziller,- Korku ve Yakarış.

Öykü: İns.

Çocuk öyküleri: Serçekuş, Katıraslan, Ağaçkakanlar, Yürekdede ile Padişah, Küçük Şehzade, Motorlu Kuş, Kuşların Dili.

Çocuk Şiiri: Gülücük, Ağaçokul .

Roman: Savaş Ritimleri, Ana.

Günlük: Yaşamak.

Deneme: Bir Değirmendir Bu Dünya, Zengin Hayaller Peşinde.

Tiyatro: Sütçü İmam.

CEVAP D

51. Padişah yanlısı olan İstanbullu Hoca'nın bir Millî Mücadele kahramanı Küçük Ağa'ya dönüşmesi Tarık Buğra'nın Küçük Ağa romanında işlenir. Mütarekeden sonra dağıtılan Osmanlı ordusunun madden ve manen Yorgun Savaşçı'sı Cehennem Topçu Yüzbaşı Cemil'in Anadolu'ya geçerek Kuvayımilliye'ye katılması ise Kemal Tahir'in Yorgun Savaşçı romanında ele alınır.

CEVAP A

52. Hasta Çocuk manzumesinde birden fazla aruz kalıbı kullanılmıştır. Diğer seçeneklerdeki ifadeler doğrudur.

CEVAP E

53. Öncülde tanıtılan yazar *Aşk Bu İmiş, Batmayan Gün, Mabette Bir Gece, Ateş Ağacı, Yaşayan Ölü, Mesih Paşa İmamı* gibi eserleriyle tanıtılan yazar Kenan Rufai'nin de müridi olan mutasavvıf romancı Sâmiha Ayverdi'dir.

CEVAP B

54. Attilâ İlhan'ın Mütareke Dönemi'ni konu edinen romanı *Dersadette Sabah Ezanları* eseridir. *O Karanlıkta Biz*, II. Dünya Savaşı yıllarında Türkiye'de yabancı servislerin istihbarat savaşlarını ele alır.

CEVAP C

55. Öncülde tanıtılan eser Samim Kocagöz'ün *Kalpaklılar* romanıdır.

CEVAP D

56. Öncülde tanıtılan yazar Hasan Ali Toptaş'tır.

CEVAP E

57. Mahmut Makal'ın *Bizim Köy* ve *Memleket'in Sahipleri* ile Talip Apaydın'ın *Ortakçılar* romanları Köy Enstitülerine eleştirel bir bakış içermez. Pakize Türkoğlu'nun *Kısa Süren Hasat*'ı ise Köy Enstitülerini konu edinen anı türünde bir eserdir. Öncülde tanıtılan roman Kemal Tahir'in *Bozkırdaki Çekirdek* romanıdır.

CEVAP A

58. Öncülde tanıtılan "Türk Şiirinin Uç Beyi", "Şiirin Evliya Çelebisi" İlhan Berk'tir.

CEVAP D

59. Tablo doğru biçimde şöyle tamamlanır:

Yazar	Yüzyıl	Eser
Dante Alighieri	**14. yy.**	İlahi Komedya
Vergilius	MÖ I.yy.	Aeneis Destanı
Emily Bronte	19. yy.	**Uğultulu Tepeler**

CEVAP C

60. Öncülde hakkında bilgi verilen sanat akımı Dadaizmdir.

CEVAP B

61. Edebiyat dersi öğretim programları farklı yıllarda değişmiştir. Şuan yürürlükte olan öğretim programı ise 2018 yılına aittir.

CEVAP B

62. Bir kanıtı kullanma ya da referansa dayanma, Sebep-sonuç ilişkisini belirleme, İlkeleri türetme, Genelleme yapma, Farklı bakış açılarını açıklama, Kararları sorgulama, Sınıflama yapma, Değerlendirme (ölçüt belirleme), Karşılaştırma yapma, İlgili ve ilgisiz bilgiyi ayırt etme, Çıkarımda bulunma "Eleştirel Düşünmeyi geliştiren etkinliklerdir.

CEVAP A

63. A, C, D ve E şıklarındaki bilgiler doğru iken "Edebiyat tarihinde bütün türlerin gelişimi bir arada verilmelidir ifadesi "Değerlendirmenin bir parçası olarak metinlerin edebiyat geleneği içindeki yerini belirlemek üzere edebiyat tarihinden yararlanılmalıdır. Ancak bu yararlanma, edebiyat tarihinde bütün türlerin gelişimini bir arada vermek yerine her türün içinde edebiyat geleneğinin yansıtılması şeklinde gerçekleşmelidir şeklinde olmalıdır.

CEVAP B

64. Öğretim materyali/ders kitabı öğretim programında ifade edilen kazanımların tümünü karşılayacak şekilde tasarlanmalıdır.

- Kitaplardaki metinleri anlamak, çözümlemek ve eleştirel bakışla değerlendirebilmek için öğrenciler metin türü, yazarlar, şairler, edebî dönemler, akımlar, kavramlar vb. hakkında bazı temel bilgilere ihtiyaç duymaktadırlar. Bu bilgiler metnin işlenişini destekleyecek şekilde ders kitaplarında doğrudan verilmelidir.
- Ders kitaplarında yazma çalışmaları için ünitelerde verilen etkinlik ve açıklamalar doğrultusunda tür ve tekniklere yönelik bilgiler ve örnekler verilir, daha sonra yazma çalışmalarının nasıl yürütüleceği açıklanır. Öğrencilerin kendi yazılarını kitap üzerine değil, defterlerine veya bağımsız kâğıtlara yazmaları istenir.
- Sözlü iletişim kazanımları, dinleme ve konuşma çalışmaları içerisinde birbirini tamamlayacak şekilde uygulanır. Bu çalışmalar için ünitelerde verilen etkinlik ve açıklamalara bağlı olarak ders kitabında gerekli bilgiler ve açıklamalar örneklerle gösterilir.
- Ders kitabına seçilen metinler, temaya uygun görsel unsurlarla desteklenmelidir. Ancak bu durum her metin için zorunlu değildir.
- Her ünitenin sonunda, o ünitede kazandırılması amaçlanan bilgi ve becerileri değerlendirmeye yönelik olarak "Ünite Değerlendirme Çalışmaları"na yer verilir. Sorular ünitede işlenen konuları kapsar nitelikte olmalıdır.
- Metin türleri, nazım şekilleri ve türleriyle ilgili açıklamalara (yapısal özelliklere ve içeriğe) o türün ilk işleneceği yerde yer verilir.

  Kitaba tamamı veya bir kısmı alınan eserlerin yazarı ve alındığı kaynak, metnin altında belirtilmeli, yararlanılan kaynakların listesi kitabın sonunda verilmelidir. Metinler öncelikli olarak birincil kaynaklardan alınmalı, yazım ve noktalama açısından alıntı metinlerin aslına sadık kalınmalıdır.
- Seçilen metinlerdeki dizgiden kaynaklı yazım ve noktalama hataları düzeltilmelidir. Seçilen metinlerdeki standart dışı kullanımların, yazarın tercihi veya döneme özgü olduğu hususu belirtilmelidir. Metinde öğrencilerin bilemeyeceği kelimelerin anlamları metinden sonra verilirken kitap içerisinde geçen edebiyat terimlerinden oluşan bir sözlük kitabın sonunda yer alır" Şeklinde olmalıydı.

CEVAP C

65. **Terapatik Dinleme:** Özel sorunları dinlemekle ilgilidir ve ilköğretim düzeyindeki çocuklar için uygun değildir. Daha ziyade psikologların, rehber öğretmenlerin yapmış olduğu dinlemeler bu türe girer.

Estetik Dinleme: Estetik dinleme haz almak ve eğlenmek amacıyla yapılan dinlemedir. Şarkı ve türküleri, okunan şiirleri, anlatılan hikâyeleri, izlenilen filmleri vb.

Ayırt Edici Dinleme: Temel amaç; ses-anlama ilişkisini kavramak ve beden dilini anlamaktır. Model olmaktır. Konuşanın her ses değişiminden anlamlar çıkarabilen ve bu değişimleri doğru şekilde anlayabilendir.

İletişimsel Dinleme: Öğrencilerin arkadaşları ve diğer sosyal çevreleriyle gerçekleştirdikleri ve onlardan edindikleri türdür. iki stratejisi vardır: kendini değerlendirme ve empati kurmadır.

Temel amacı, konuşulanların ana fikrini belirleyip verilen mesajı anlamak olan ve daha çok bilgi verici metinlerde işe koşulan dinlerken tablo ve grafik okumalardan yararlanılan ve konuşma bitiminde konuşmacıya yöneltilmek üzere sorular hazırlanan dinleme türü Transfer Edicidir.

CEVAP A

66. Tahminde bulunma yönteminde amaç Öğrencilerin okuduklarından hareketle duygu, düşünce ve hayal dünyalarını zenginleştirmek, onları etkin duruma getirerek yorum yapma ve fikir yürütme becerilerini geliştirmektir.

Uygulama: Metin tamamlamaya yakın olan bu yöntem, metnin yalnızca gelişimine ve sonucuna değil, metnin öncesine de yönelik tahminleri de içerir. Bu yöntemle öğrenciler, yalnızca okuduklarının değil, dinlediklerinin ve izlediklerinin öncesi, başlangıcı, gelişimi ve sonucuna yönelik tahminlerde bulunarak yazma çalışmaları yaparlar.

CEVAP D

67. Ana dilde iletişim Yetkinliği

1. Yazılı, sözlü ve sözlü olmayan iletişim araçlarını kullanarak etkili şekilde iletişim kurma.
2. Ortamın gereklilikleri doğrultusunda iletişim kurma
3. Duygu, düşünce ve görüşlerini sözlü ve yazılı olarak ortama uygun ve ikna edici şekilde ifade etme.
4. Dil becerilerini olumlu ve sosyal olarak sorumlu/sağduyulu şekilde kullanma iken "Yaşam boyu öğrenmenin parçası olarak resmi olmayan dili (günlük konuşma dilini) öğrenme" yabancı dillerde yetkinlik ile ilgilidir.

CEVAP D

68. 1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.

2. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.

3. Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.

4. Eğitim sadece "bilme (düşünce)" için değil, "hissetme (duygu)" ve "yapma (eylem)" için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.

5. Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.

6. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

A, C, D ve E ifadeleri doğru iken B şıkkındaki ifade "Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır." Şeklinde olmalıydı.

CEVAP B

69. Bir anlatım inceliği sağlamak için bir kelimenin bir cümlede birden çok gerçek anlamı sevdirecek biçimde yakın anlamının değil de uzak anlamı sevdirecek şekilde kullanılması sanatı "Tevriye"dir. Bu dizede geçen "gül" kelimesi hem çiçek adı hem de "gülmek" anlamında kullanılmıştır. Asıl anlatılmak istenen ise sevgilinin gülümsemesidir.

CEVAP A

70. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirlenirken: Öyküleyici metinlerde şahısların rol dağılımları, olay akışını etkileyen fiziksel, psikolojik ve ahlaki özellikleri, toplumsal statüleri, -varsa- tarihsel/gerçek kişilikleri veya bu kişiliklerle ilişkileri; tip veya karakter özelliği gösterip göstermedikleri vb belirleme çalışmalarına yer verilir.

"Metnin aynı, benzer, farklı veya karşıt anlayıştaki metinlerle karşılaştırma çalışmaları yaptırması ise "Metinde edebiyat, sanat ve fikir akımlarının/anlayışlarının yansımalarını değerlendirir" kazanımına yönelik bir etkinliktir.

CEVAP D

71. Yazarın yaşamını yansıtan veya yaşamından beslenen Hatıra (anı), gezi yazısı, biyografi (yaşam öyküsü), mektup, günlük gibi kişisel hayatla ilgili olan metinler iken Makale, deneme, sohbet, fıkra, eleştiri, röportaj gibi türler, gazete çevresinde oluşan metinlerdir.

CEVAP E

72. İyi bir anlatımın açıklık, akıcılık, duruluk ve yalınlık gibi özellikler taşıması gerektiğine vurgu yaparken nesnellik ilkesine bilgilendirici metinlere vurgu yapması daha doğru olacaktır.

CEVAP C

73. 9.sınıfta Hikâye, Şiir, Masal/Fabl, Roman, Tiyatro, Biyografi/Otobiyografi, Mektup/ E-Posta, Günlük/ Blog türlerine yer verilirken "Deneme" 12.sınıfta işlenen bir türdür.

CEVAP E

74. Şiirde yer alan "Genç Osman, savaş, Bağdat'ın kapısı" ifadeleri Tarih, Allah Allah deyip" ifadesi din ile ilgili ifadelerdir. Öğretmen bu dörtlük ile hem Tarihin hem dinin edebiyat ile olan ilişkisi üzerine soru sorması daha doğru olacaktır.

CEVAPC

75. A, B, D ve E şıklarındaki ifadeler doğru iken "Dil mükemmelliği" geleneği Fecriati'ye değil Saf şiir geleneğinin özelliklerini yansıtmaktadır.

CEVAP C

1. Bu testte 75 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kağıdının test için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Bilig bilmez kişi ol sabıg alıp yagru barıp üküş kişi öltüg. Ol yergerü barsar Türük bodun ölteçi sen. Ötüken yer olurup arkış tirkiş ısar neŋ buŋug yok. Ötüken yış olursar bengü il tuta olurtaçı sen. Türük bodun tok arkuk sen açsar tosık ömez sen bir todsar açsık ömez sen. Antagıŋın üçün igidmiş kaganıŋın sabın almatın yir sayu bardıŋ.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) ŋ>g nöbetleşmesini örnekleyen kullanım vardır.

B) Birleşik sıfat tarafından nitelenmiş basit yapılı isim vardır.

C) Kullanıldığı cümleye neden-sonuç anlamı katan bir edat vardır.

D) En az iki farklı türde fiilimsi kullanılmıştır.

E) -taçı eki hem gelecek zaman kipi hem sıfat-fiil eki göreviyle kullanılmıştır.

2. Türkiye'de Orhun Yazıtlarıyla ilgili ilk bilimsel yayın "İkdam" gazetesinde 17 Şubat 1895'te yayımlanan "Hutut-ı Kadime-i Türkiyye" başlıklı hacimli bir makaledir. Bu makalede Köktürk yazıtlarından, Köktürk harflerinin özellikleri, diğer alfabelerle benzerlikleri ve bu alfabenin kökeni üzerinde durulur.

Orhun Yazıtlarıyla ilgili Türkiye'deki bu ilk bilimsel yayın aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Necip Asım Yazıksız B) Hüseyin Namık Orkun

C) Vasili Radlof D) Vilhelm Thomsen

E) Zeki Velidi Togan

3. Boz bulıt yorıdı, bodun üze yagdı. Kara bulıt yorıdı, kamag üze yagdı. Tarıg bişdi; yaş ot öndi; yılkıka, kişike edgü boltı, tir. Ança bilinler, edgü ol.

Yukarıdaki metnin, Uygur Türkçesinin "n ağzı"**na ait olduğunu gösteren sözcük aşağıdakilerden hangisidir?**

A) "bulıt" B) "yorıdı" C) "kamag"

D) "öndi" E) "yılkıka"

4. **Türkçenin bilim dili olarak kullanılabileceğini gösteren ilk eser aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Divânü Lügâti't- Türk* B) *Kutadgu Bilig*

C) *Tonyukuk Yazıtı* D) *Atabetü'l- Hakayık*

E) *Kültigin Yazıtı*

5. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin Karahanlı Türkçesi ile yazılmış bir eserden alınmadığı söylenebilir?**

A) yolçı B) ukuşlug C) kelmezem

D) aldıŋ E) bargay men

6. Yigitligimde idim mübtelâ yigitlerge
Karıp hem özni tiler min fedâ yigitlerge
Tiler iseŋ karılıg 'izz ü rütbesini meger
Köŋlüŋi birmegesin dil-rubâ yigitlerge

Ali Şir Nevâî'ye ait yukarıdaki beyitlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. ve III. tekil şahıs iyelik eki almış sözcükler vardır.

B) Birden fazla ek fiil kullanılmıştır.

C) Gelecek zaman kipiyle çekimlenmiş fiil vardır.

D) Birden fazla tamlananı olan isim tamlaması kullanılmıştır.

E) Belgisiz zamire yer verilmiştir.

7. Harezm-Kıpçak sahası dilcilik eserleri genellikle sözlük-gramer özelliği taşıyan çalışmalardır. Ancak Memlükler Dönemi'nde Araplara Kıpçak Türkçesini öğretmek amacıyla yazılan bu eser son bölümünde yer alan ve çok da hacimli olmayan "Terkîbü'l Kelâm ev Kelâmu Mürekkeb" başlıklı basit konuşma kılavuzuyla dönemin bütün sözlük-gramer kitaplarından ayrılır. Kimliği henüz bilinmeyen yazar, bu özgün eserine "Türk Dinin Parlayan İncisi" adını vermiştir.

Yukarıdaki parçada tanıtılan Harezm-Kıpçak Dönemi eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Bulgatü'l- Müştak*

B) *Ed-Dürretü'l- Mudiyye fi'l- Lügati't- Türkiyye*

C) *El-Kavânînü'l- Külliyyeli- Zabti'l- Lügati't- Türkiyye*

D) *Bülgatü'l- Müştâk fî Lûgati't- Türk ve'l- Kıfçak*

E) *Et-Tuhfetü'z- Zekiyyefi'l- Lügati't- Türkiyye*

8. **Aşağıdakilerden hangisi Harezm Türkçesi ve Memlük Kıpçakçası arasındaki ses-biçim özelliği farklarından biri değildir?**

A) Ayrılma hal eki

B) Soru eki

C) I. tekil ve çoğul şahıslara gelen tamlayan eki

D) I. çoğul şahıs eki

E) I. tekil şahıs iyelik eki

9. Seŋüŋ evüŋ bu gice nûr duttı
Anun-çün kim içinde ay düşti
Karaŋu kalmaya anda ki bu ay
Karaŋuyı nûr-ıla daşra itti
Ne güher aldı bu bir tamla cânum
Ki yüz biŋ deŋiz ana girdi battı

Yukarıdaki metinden hareketle Eski Anadolu Türkçesinin ses ve biçim özellikleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İlgi eki yuvarlak ünlülüdür.

B) Birinci ve ikinci tekil şahıs iyelik ekleri yuvarlak ünlülüdür,

C) Vasıta hal eki "-(y)ıla" biçiminde de kullanabilir.

D) Bazı isim ve fillerde söz başında ötümsüzleşme görülür.

E) Bulunma hal eki Doğu Türkçesinden farklıdır.

10. Gönlüm canum 'aklum bilüm senün ile karâr ider
Pervâz ururlar dem-be-dem uçuban dosta gitmege
Her kim 'izzetden geçmedi 'âşıklık bühtândur ana
Hergiz girdügi yok durur 'ışkıla 'izzet bir eve

Yunus Emre *Divan*'ından alınan yukarıdaki dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Sıfatla kurulmuş edat öbeği vardır.

B) Ayrılma hal ekiyle kurulmuş birleşik fiil.

C) Ek fiil farklı biçimlerde kullanılmıştır.

D) Soru ve kişi zamiri kullanılmıştır.

E) Geçişsiz fiilden türemiş zarf-fiil

11. Manzum mesnevi olarak yazılmış bu eser Anadolu sahasında yazılmış ilk Türkçe seyahatname olarak da kabul edilir. Dil bakımından Eski Anadolu Türkçesinin karakteristik özelliklerinin yansıtan bu eserde Kudüs başta olmak üzere Konya-Kâbe güzergâhındaki önemli mabetler ve kutsal mekânlar betimlenerek tanıtılır.

Bu parçada tanıtılan eser ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Seydi Ali Reis-*Mir'atü'l- Memâlik*

B) Kâtip Çelebi-*Cihânnümâ*

C) Ahmet Fâkih-*Kitâb-ı Evsâf-ı Mesâcid-i Şerîfe*

D) Evliye Çelebi-*Seyahâtnâme*

E) İbn-i Batuta-*Seyahâtname*

12. I. Bulgar Türkçesi
II. Hun Türkçesi
III. Tatar Türkçesi
IV. Çuvaş Türkçesi
V. Yakut Türkçesi

Yukarıdaki Türk dillerinden hangileri Türk dilinin r/l kolunda yer almaz?

A) I. ve II. B) II. ve IV. C) III. ve IV.
D) II. ve V. E) III. ve V.

13. **Çağdaş Türk lehçelerini fonetik ölçütlere göre tasnif eden dil bilimciler tarafından, Söz başı "h-" seslerini koruduğu için ayrı bir lehçe grubu oluşturduğu kabul edilen çağdaş Türk lehçesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hakasça B) Halaççа
C) Horasan Türkçesi D) Tuvaca
E) Dolganca

14. Ural-Altay dillerinin tek bir dilden yani "Ana Altayca"dan doğup geliştiğini savunan teoriye "Altayistik" teorisi denir.

Altayistik teorisine göre Ana Altaycadan koparak bağımsız hale gelen ilk dil aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türkçe B) Korece C) Japonca
D) Moğolca E) Tunguzca

15. **Aşağıdaki eşleştirilmiş dillerden hangileri yapı bakımından benzer değildir?**

A) Hintçe-Farsça B) Çince-Baskça

C) İngilizce-Grekçe D) İbranice-Arapça

E) Arapça-Farsça

16. **Eski Türkçedeki** "adu" **sözcüğü günümüz Türkiye Türkçesinde** "ayı" **biçiminde dönüşmüştür, bu sözcükte görülen ses olayları aşağıdakilerden hangisinde doğu olarak verilmiştir?**

A) Ötümlüleşme-Düzleşme

B) Akıcılaşma-Daralma

C) Ötümsüzleşme-Damaksıllaşma

D) Dudaksıllaşma-Daralma

E) Genizsilleşme-Daralma

17. **Aşağıdakilerden hangisi Türkçe kökenli değildir?**

A) Toprak B) Düz C) Yurt

D) Mert E) Domuz

18. Yıllarca köşesinde sessizce romanlar yazdı. Ona "Doğu'nun Kafkası" diyorlar. Ama sanki o daha çok Marquez'le, Borges'le akraba. Bu hafta çıkan *Kuşlar Yasına Gider*'i babasının ölümünden sonra kaleme aldı. Tıpkı kendisine benzeyen karakterlerine bile kırıcı tek söz söyletmemiş. Yitip giden güzellikleri yaşlı bir adamın sessizliğiyle anlatmış.

Bu parçadaki cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) İyelik eki ile bulunma hal eki arasına girmiş zamir "n"si kullanılmıştır.

B) Bir cümlede birden fazla edata yer verilmiştir.

C) Bir edat isim tamlamasıyla öbekleşerek zaman zarfı göreviyle kullanılmıştır.

D) Bir sıfat-fiil edat ve dönüşlülük zamiriyle fiilimsi öbeği kurmuştur.

E) Tamlayanı da tamlananı da zamir olan bir isim tamlaması vardır.

19. ZÜLALİ

İsmi vardır cismi yoktur ta kıyâmete kadar
Bu cihânda bâki kalan teşbihi âleti var
Şeytan onun etbâisi Azâzil veziridir
Ona tapan nâr ehlidir, ne Savm ne salâtı var.

MÜDAMİ

İsmi dânâ cismi altın yok bugün onu yapan
Hemen dünyada eseri altunun kıymeti var
İblise etbai derler, Hak'dan gayriye tapan
Ebşuru yeri cehennem Hâlidûn âyeti var.

Şirin Öğretmen, yukarıda verilen Müdami ve Zülali'nin karşılıklı söylediği iki dörtlüğü halk şiiri nazım türlerinden hangisini örneklemek için kullanabilir?

A) Taşlama B) Muamma C) Ağıt

D) Destan E) Güzelleme

20. Araştırmama Denizli'nin Çal ilçesinde başladım. Burada derlediğim *Dili Bağlı Gelin* masalının Honaz ve Tavas ilçelerinin köylerinde *Dilsiz Gelin* masalı adıyla anlatıldığını saptadım. Daha kuzeydeki ilçeler Bekilli ve Çivril'de ise bu anlatının *Bozayı Aparması* adıyla söylenegeldiğini keşfettim. Farklı varyantları karşılaştırarak ortak tip, motif ve formelleri belirleyerek işe başladım. Bunu yaparken de tip ve motif kataloglarından yararlandım.

Yaptığı çalışma hakkında yukarıdaki bilgiyi veren araştırmacının aşağıdaki halk bilimi kuramlarından hangisini benimsediği söylenebilir?

A) Tarihî-Coğrafi Fin Kuramı

B) Yayılma Kuramı

C) Gelişme Kuramı

D) Tarihî-Kültürel Halk Bilimi Kuramı

E) Bağlamsal Kuram

21. I. Batı'da folklora eğilen ilk araştırmacı MÖ 2. yy.da, Antik Yunan'da Pausanias'tır.

II. "Folklor/halk biliimi" terimi ilk defa John Wilhelm Thoms tarafından kullanılır.

III. Batı'da bilinen ilk halk bilimi eseri Latiftau'nun "*Amerikan Vahşilerinin Âdetleri*" kitabıdır.

IV. Folklorun "coğrafyaya özgü millî" bir kavram olduğu tezini ilk defa Alman filozof Herder ortaya atar.

V. Halk bilimi, Fransa'da 1878'de *The Folklor Society* dergisinin yayımlanmasıyla "bilim dalı" haline gelir.

Halk bilimi / folklor ile ilgili yukarıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

22. Horasan erenleri, Hoca Ahmed Yesevi'yi bir münazaraya davet etmek isterler. Davet için içlerinden biri turna kılığına girerek yola çıkar. Hoca, önsezisiyle durumdan haberdar olur. Dervişlerini alıp turna kılığında misafirleri karşılamaya çıkar. Semerkant sınırlarında büyük bir nehirde karşılaşırlar. Horasan Erenleri Hoca Ahmet'in kudreti karşısında acze düşerler.

Yukarıdaki parça halk inançlarından hangisine örnek olarak gösterilebilir?

A) Tenasüh B) Atalar kültü

C) Don değiştirme D) Tabiat kültü

E) Tayy-ı mekân

23. Asıl adı Muhammet bin Seyit İbrahim Ata'dır. Yusuf Hemedani'nin mürididir. Dergâhını Nevşehir, Sulucakarahöyük kasabasında kurar. Yaşamıyla ilgili en temel kaynak, müridi Firdevsi-i Tavil tarafından yazılan menakıpnamedir. *Besmele Şerhi, Fatiha Şerhi* gibi temel yapıtları Arapça olarak yazılmıştır.

Bu parçada sözü edilen mutasavvıf aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hacı Bayram-ı Veli B) Hacı Bektaş-ı Veli

C) Aziz Mahmut Hüdaî D) Kaygusuz Abdal

E) Said Emre

24. *Oğuz Kağan Destanı*'nın İslami dönem varyantlarına Oğuznâme denir. 15. yy. kaleme alınan bu Oğuznâme, Osmanlı soyunun silsile halinde yazılı olarak kayda geçirildiği ilk eserlerden biridir. Osmanlı sultanlarının soyunu Oğuz Kağan adında, Hak dine mensup "hanif" bir kişiye dayandırarak Oğuznâmecilik geleneğinden ayrılır. Oğuz Kağan'ın babasıyla din yüzünden savaşıp ayrılmasıyla yirmi dört Oğuz boyunun teşekkül ettiğini anlatır. Yazar, bu bilgileri de elinde mevcut olduğunu iddia ettiği bir Oğuzname'ye dayandırır. Türklerin her peygamber döneminde, o peygamberin getirdiği dini kabul ettiğini, Hz.Muhammet zamanında da İslam'ı seçtiğini savunur.

Bu parçada tanıtılan Oğuznâme ve yazarı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Bayatlı Hasan- *Câm-ı Cem Âyin*

B) Enverî-*Düsturnâme*

C) Ahmedî- *Dâstân-ı Tevârîh-i Mülûk-i Âl-i Osmân*

D) Âşıkpaşazâde-*Tevârih-i Âl-i Osmân*

E) Ebubekir Abdullah bin Ay Beg-*Durretü't- Tîcân*

25. Âşık fasıllarında ve çeşitli saz meclislerinde âşık, kendi şiirlerini söylemeye başlamadan ya da icra edeceği hikâyeden önce dinleyiciyi zihnen anlatıya hazırlamak için, asıl meseleyle alakası olmayan lirik, didaktik, mistik vb. manzum parçalar söyler. ---- adı verilen bu manzum parçalar, aynı zamanda masalların başında söylenen tekerleme ve manzum parçaların da genel adıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Muamma B) Gövde C) Muhavere

D) Döşeme E) Üç Elma

26. **Âşıklık geleneği ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?**

A) Bir usta tarafından çıraklığa kabul edilmeye "kapılanma" denir.

B) Âşıkların bir araya gelip atıştığı mahfillere semâî kahvesi adı verilir, gelenekte bu mekânlar bir okul gibi kabul edilir.

C) Bütün âşıklar silsilede pir olarak Dede Korkut'u kabul eder.

D) Köy odaları, bayram yerleri, bozahaneler, şırahaneler, kahvehaneler, kıraathaneler, panayırlar, medreseler, tekke ve dergâhlar, hanlar vb. geleneğin doğal mekanlarıdır.

E) Gelenekte ilk âşıklı kolunun kolbaşı Ercişli Emrah'tır.

27. Tuluat; doğaçlama, herhangi bir metin ve hazırlık olmadan kendiliğinden doğan sözler anlamına gelir. Batı tiyatrosundaki tiplerle geleneksel tiplerin sentezlendiği tuluat tiyatrosu, aynı zamanda suflörsüz oynanan bir halk tiyatrosudur. Amacı toplum içinde belli bir sınıfa hitap etmeksizin sadece eğlendirmek ve güldürmek olan tuluat tiyatrosunun kurucusu ---- dır. Bu tiyatro türüne Cumhuriyet Dönemi'nde yeni bir şekil veren ise Naşid Bey'dir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) İsmail Dümbüllü
B) Kavuklu Hamdi
C) Meddah Sururi
D) Kavuklu Abdi
E) Kel Hasan Efendi

28. **Aşağıdakilerden hangisi Karagöz oyunu ve orta oyununda ortak bölümlerden biri değildir?**

A) Muhavere
B) Mukaddime
C) Fasıl
D) Döşeme
E) Bitiş

29. Sivas, Şarkışla, Hüyük köyünde dünyaya gelen âşık Köy Enstitülerinde Âşık Veysel'le saz belletmenliği yapar. Sivaslı Âşık Sabri'nin çırağıdır. *"Mecnunum Leyla'mı Gördüm"*, *"Şu Sazıma Düzen Ver"*, *"Mühür Gözlüm"* gibi şiirleriyle tanınır. Aşağıdaki dörtlük âşığın yaygın olarak bilinen bir şiirinde yer alır:

Ateşinden duramadım
Ben bu sırra eremedim
Seher vakti göremedim
Yıldız gibi aktı geçti

Bu parçada sözü edilen âşık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Âşık Sedari
B) Âşık Talibi
C) Mahzuni Şerif
D) Aşık Feymani
E) Ali İzzet Özkan

30. *"Atalar Sözü Destanı"* yazma geleneği, şairin "demişler" redifli *Pendname*'siyle başlar. XVIII. yy.da yaşamış, Asıl adı Edirneli Abdülcelil Çelebi olan bu nakkaş şairin halk şiirinin başarılı örneklerinden olan *Pendname*'sinde her bir dörtlükte dile getirilen düşünce atasözleriyle desteklenip açıklanmıştır.

Yukarıdaki parçada tanıtılan *Pendname*'nin şairi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Matrakçı Nasuh
B) Levnî
C) Aynî
D) Güvahî
E) Huzurî

31. **Aşağıdakilerden hangisi tür bakımından diğerlerinden farklıdır?**

A) Yenişehirli Avnî- *Nihan-ı Kaza*
B) Ziya Paşa- *Rüya*
C) Bağdatlı Rûhî- *Terciibent*
D) Şeyhî- *Harnâme*
E) Enderunlu Fazıl- *Çenginâme*

32. Her denînin kaddine giydirme lutfun câmesin
Kim bu zîbâ hil'atin bozdun hemân endâzesin

Bu beyit aşağıdakilerden hangisinde günümüz Türkçesine doğru olarak aktarılmıştır?

A) Lütfunun elbisesini her alçağın boyuna bosuna giydirme ki bu süslü elbisenin ölçüsünü hemen bozarsın
B) Bu süslü elbisesyi öyle her alçağın boyuna bosuna giydirirsen elbisenin ölçüsü hemen bozulur.
C) Lütfunun elbisesini her alçağın boyuna bosuna ne zaman ki giydirsen elbisenin ölçüsünü hemen bozarsın
D) Bu süslü elbisenin ölçüsünü bozarsan lütfunun elbisesini her alçağın üzerine giydirmiş olursun
E) Lütfunun elbisesini alçakların boyuna bosuna giydirdiğin içindir ki bu süslü elbisenin ölçüsünü hemen bozdun.

33. Divan şiirinde sevgili fiziksel açıdan da idealize edilir. Sevgilinin saçı, kaşı, gözü, kirpiği, kaşları, burnu, çenesi, ağzı, dudağı, gamzesi, yanağı vb. için kullanılan mazmunlar sevgilinin fiziksel açıdan idealize edilmesinde araçsallaşır.

Aşağıdakilerden hangisinde sevgilinin fiziksel özellikleriyle ilgili kullanılan mazmun diğerlerinden farklıdır?

A) Açılmaz oldu çemenlerde çeşm-i şehlası
Değerdi nergise çeşm-i rüzgar nazar

B) Çeşmân-ı siyeh mest-i sitem kâkülü pür-hâm
Benzer ki bu dîldâr-ı cefâkâr senindir

C) Dağda sayd-ı gazâl etmeğe hasret mi çeker
Hânede gözlerin âhûsun eden âmâde

D) 'Aynun hatasuz ey but-i Çin tökdi kanumı
Türk-i Hatâdur, aslına varur hatası yoh

E) Serv-kadlerle tekellümde leb-â-leb yârân
Biz bakıp eğlenelim serve leb-i deryâda

34. Sunar bir câm-i memlû bin ---- peymâneden sonra
Döner vefk-ı murâd üzre ---- amma neden sonra

Anlam ve vezin dikkate alındığında bu beyitte boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) hâlî-insan B) fânî-beşer
C) metruk- tali' D) câmî-bahtım
E) tehî-felek

35. ----, manzum bir biçimde yazılmış olması bakımından Türk tezkirecilik geleneğinin sıra dışı eserlerinden biridir. Güftî bu eserinde yüzden fazla şairi manzum olarak tanıtır. Gelenekte, dikkate değer bir başka tezkire de Ahdî'nin ---- adlı tezkiresidir. Çünkü bu tezkire Ahdî'den önce yaşamış hiçbir şairi içermeyip sadece kendi çağının şairlerini içermesiyle geleneğin diğer tüm tezkirelerden ayrılır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) *Teşrifatü'ş- Şuara-Gülşen-i Şuara*

B) *Teşrifatü'ş- Şuara-Meşairü'ş- Şuara*

C) *Gülşen-i Şuara-Teşrifatü'ş- Şuara*

D) *Zübdetü'l- Eş'ar- Teşrifatü'ş- Şuara*

E) *Heşt Behişt- Gülşen-i Şuara*

36. Evvelâ şehr zurefâları Fârisî ve Arabî kelimât ederler, ammâ elsine-i nâsı Etrâk lisânıdır. "Abba", "Bre alatla", "Bre götüberi" şekilli sözleri vardır ve ekseriyâ Ermenî lisânın reâyâlarıyla kelimât ederler, ammâ lisân-ı Kürd ve lisân-ı Urûm kelimât edemezler.

Yukarıdaki metin aşağıdakilerden türlerden hangisine örnek olarak verilebilir?

A) Seyhatname B) Surname
C) Vefayatname D) Fütüvvetname
E) Miraçname

37. • Ey padişah-ı âlem, düşman mısın zekâya
Erbâb-ı iktidarı gördün mü saldırırsın

• Yüz yire kodu lûtf ile gül-berg-i ter gibi
Sanduka saldı hâzin-i devrân güher gibi

• Sakın terk-i edebden kûy-ı mahbûb-ı Hudâ'dur bu
Nazargâh-ı İlâhîdür makâm-ı Mustafâ'dur bu

Bu beyitlerin ait olduğu şiir türleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Methiye-Mersiye-Naat

B) Hicviye-Fahriye-Naat

C) Hicviye-Methiye-Tevhid

D) Hicviye-Mersiye-Naat

E) Hicviye-Mersiye-Münacat

38. Sevdiğim göster cemâlin çekme ruhsâra nikâb
Pertev-i hüsnün senin görsün utansın âfitâb

Bu beyitte aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi vardır?

A) Telmih B) Tevriye C) Teşhis
D) Tecrit E) Tecahülüarif

39. Gül figân eylerse âşık andelîb olmaz mı lâl
Keşf-i esrâr eylemek ey dil mehabbetsiz muhâl
Aşkı anlatmazsa Öksüz, bunca tahmîs kîl ü kâl
Zikre lâyık bahsi ancak zevkıdır ömrün Kemâl
Gerçi tâli'den nihâyetsiz sitemler görmüşüz

Son bendi verilen bu musammatla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Şiirin nazım şekli muhammestir.
B) Bir mersiyeden alınmıştır.
C) Kemal, Öksüz'ü tahmis etmiştir.
D) Öksüz, Kemal'i tazmin etmiştir.
E) Öksüz, Kemal'i tahmis etmiştir.

40. Düşüp dâm-ı hevâya hasret-i gül-zâr kaldım ben
Gidip nefh-i Mesîhâ-veş sabâ bîmâr kaldım ben

Bu beytin vezni aşağıdakilerden hangisidir?

A) mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün
B) müstef'ilün/müstef'ilün / müstef'ilün / müstef'ilün
C) mefâ'ilün / fe'ilâtün / mefâ'ilün / fe'ilün
D) mütefâ'ilün / fe'ûlün / mütefâ'ilün / fe'ûlün
E) fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilün

41. Divan edebiyatında rubaî nazım biçimini en sık kullanan şairlerden biri olması ve Ömer Hayyâm'ı örnek alması bakımından tezkireciler tarafından "Hayyâm-ı Rûm" olarak adlandırılan şairin asıl adı Mustafa'dır. Kadılık, müderrislik, kazaskerlik yapmış şairin III. Murad'a sunduğu kasidesi Divân'ının içinde yer alır.

Bu parçada tanıtılab divan şairi aşağıdakilerden hangisidir?

A) İvazpaşazâde Atâyi
B) Azmizâde Hâletî
C) Nevî'
D) Nevî'zâde Atâyi
E) Hayalî

42. Düşüp dâm-ı hevâya hasret-i gül-zâr kaldım ben
Gidip nefh-i Mesîhâ-veş sabâ bîmâr kaldım ben

Bu beytin her iki mısrasının son tefilelerinde yapılan aruz uygulaması aşağıdakilerden hangisidir?

A) imale
B) zihaf
C) med
D) teşdid
E) kasr

43. Evrene bakış, algılama ve düşünme biçimi, dil mantığı ve şiir biçimi bakımından önceki şiir anlayışlarına karşıdır. Akıl ve mantığın "olağan" dili yıkılır. Onun yerine bilinç dışının dilini kullanır. Bu dil sezgiseldir, duyusal algılamanın sınırlarını aşar, kuralları yıkar. Özellikle söz dizimi ve imgelem bu dilde sınır tanımaz. Çünkü bu dil, doğa ve nesnelerle bağlarını koparmıştır. Duyarlıkta ise sıradanlığın duvarlarını yerle bir etmiştir.

Bu parçada dile getirilen düşüncelerin aşağıdaki şairlerden hangisinin şiir anlayışını yansıttığı söylenebilir?

A) Orhan Veli
B) Ceyhun Atuf Kansu
C) Cahit Sıtkı
D) Ece Ayhan
E) Orhan Seyfi Orhon

44. Osmanlı Devleti'nin dağılmaya yüz tuttuğu dönemde, Batı sınırlarındaki yaprak dökümünün tanığı genç bir subaydır. İlk öyküleri İzmir ve Balkanlardaki bu tanıklıklara dayanır. Yunanistan'da Nafliyon esir kampında geçirdiği esaret günleri yazarın "ulusçu bilinçlenme" sürecine katkı sağlar. Konusunu tarihten aldığı ve yeni bir Türk millî kimliğinin inşası için yazdığı öyküleri, moralini yitirmiş bir topluma motivasyon sağlamaya çalışır. Halk arasındaki batıl inanç ve hurafeleri ise gerçekçi ve ironik bir gözlemle işler.

Bu parçada tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Reşat Nuri Güntekin
B) Aka Gündüz
C) Refik Halit Karay
D) Ömer Seyfettin
E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

45. Edebî üretimine Servetifünun kadrosu içinde başlayan ----, 19. yy.ın ilk on yılından sonra hızla revaç bulan Millî Edebiyat'a katılmıştır. Bireyci ve sanatsal kaygıların ağır bastığı ilk öykü kitabının tersine ulusal iletiler ve kaygılarla örülü bir öykü kitabını yayımlayan yazarın Turancılık düşüncesini işlediği ---- romanı, aynı zamanda Orhun Yazıtları'nın konu edildiği ilk edebî eserdir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Aka Gündüz-*Dikmen Yıldızı*
B) Halide Edip Adıvar-*Yeni Turan*
C) Ahmet Hikmet Müftüoğlu-*Gönül Hanım*
D) Ali Canip Yöntem-*Geçtiğim Yol*
E) Ebubekir Hazım Tepeyran- *Küçük Paşa*

46. Bu roman, yeni Türk edebiyatını Anadolu'yu açan bir kapı olarak da tanımlanabilir. Kendinden önceki tüm romanlarda mekân İstanbul iken bu romanda olaylar Antalya'nın Kaş ilçesinin Demre köyünde geçer. Yoksulluk, cehalet, köye egemen olan kısır düşünme sisteminin yarattığı sorunlar ve geri kalmışlık realist-natüralist bir tutumla işlenir.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Âmâk-ı Hayal* B) *Karabibik*
C) *Zehra* D) *Küçük Paşa*
E) *Turfanda mı Yoksa Turfa mı?*

47. ----, Tanzimat kuşağında görülen o derin ikilemin âdeta ete kemiğe bürünüp şahıslaşmış halidir. 1868'de yayımladığı ---- makalesinde Türk şiirinin ancak halk şiirinden beslenerek yeniden ihya edilebileceğini savunur. Dertli, Âşık Ömer ve Gevherî gibi şairlerin gerçek büyük ustalar olduğu kanısındadır. Bu makaleden altı yıl sonra yayımladığı ---- adlı eserine yazdığı ön sözde ise tamamen tersi görüşleri savunur. Aynı kuşağın yenilikçi şairlerinden ---- ise bu ön söze iki makale ile yanıt verir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Muallim Naci-Demdeme-Lügat-ı Naci- Recaizade Mahmut Ekrem
B) Namık Kemal- Şiir ve İnşa- Harabat- Ziya Paşa
C) Ziya Paşa- Takip- Harabat-Namık Kemal
D) Ziya Paşa- Lisan-ı Osmani'nin Edebiyatı Hakkında Bazı Mülahazatı Şamildir-Harabat- Namık Kemal
E) Ziya Paşa-Şiir ve İnşa-Harabat-Namık Kemal

48. Bu akım, bir varlık olarak insana ait her türlü duygu ve düşünceyi maddî-manevî bütün değerlerden -ki buna Tanrı'nın kendisi de dâhil- üstün görme anlayışına dayanır. Bu santsal ve düşünsel yönelim, düşüncenin ve edebiyatın kilisenin, bir başka deyişle, Tanrı'nın tekelinden çıkmasıyla başlar. 14-16. yy.larda Avrupa'da geniş kabul görür. Reform'a zemin hazırlayan sanat akımdır. Önce İtalya'da ortaya çıkar ardından diğer Avrupa ülkelerine yayılır.

Bu parçada sözü edilen sanat akımı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hümanizm B) Realizm
C) Klasisizm D) Romantizm
E) Egzistansiyalizm

49.

Yazar	Hikâye	Roman
Demir Özlü	----	*İthaka'ya Yolculuk*
Leyla Erbil	*Hallaç*	----
Ferit Edgü	*Bozgun*	----
Vüs'at Orhan Bener	----	*Buzul Çağının Virüsü*

Bu tabloda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) *Bunaltı* B) *Tuhaf Bir Kadın*
C) *Mızıkalı Yürüyüş* D) *Kimse*
E) *Denge Uzmanı*

50. Dağılır yele karşı altın saçları
Uçuşurdu bin bir büklüm içinde.
Bir hoş ışık vardı gözlerinde
Pırıl pırıl, sönmüş o zamandan beri.
Bir iyilik sarardı yüzünü bazan
Bilmem, belki bana öyle gelirdi.
Ben, o sevdadan can atan deli
Nasıl yanıp tutuşmazdım o zaman.
Yürüdü mü yerden kurtulurdu sanki
Melekler öyle yürüse gerek.
Sözleri bir başka türlüydü insan sözlerinden.
Gökte bir ruhtu o, bir canlı güneşti.
Öyle gördüm ben; öyle değilmiş şimdi.
Yay gevşemiş, ne çıkar, yara gitmez gönülden.

Bu şiir aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmıştır?

A) Sone B) Terza rima
C) Triyole D) Balad
E) Serbest müstezat

51. Bir Osmanlı aydını olan ----, Genç Osmanlılar Cemiyetinin de ilk üyelerinden biridir. Kötümserliği ve iflah olmaz fatalist karamsarlığına rağmen yenileşme devrinde zihinsel bir inkılap için entelektüel anlamda savaşım verenlere de öncülük eder. Örneğin Batı eğitim sisteminde köklü bir değişimin yolunu açan ---- adlı eseri Fransızcadan çevirmesi onun yenilik yolundaki entelektüel çabasının önemli örneklerinden biridir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ziya Paşa-*Defter-i Amal*
B) Şinasi- *Ruhü'l- Kavanin*
C) Beşir Fuat- *Usul-i Talim*
D) Ahmet Vefik Paşa- *Tartüffe*
E) Ziya Paşa- *Emile*

52. BESALET-İ OSMANİYE ve HAMİYET-İ İNSANİYE

Görüp ahkâm-ı asrı münharif sıdk u selâmetten
Çekildik izzet ü ikbal ile bâb-ı hükûmetten
Usanmaz kendini insan bilenler halka hizmetten
Mürüvvet-mend olan mazluma el çekmez iânetten
Hakîr olduysa millet, şânına noksan gelir sanma
Yere düşmekle cevher, sâkıt olmaz kadr-ü kıymetten
Vücûdun kim hamir-i mâyesi hâk-i vatandandır
Ne gâm râh-ı vatanda hak olursa cevr ü mihnetten.
(...)

Bu şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Klasik edebiyatın yaygın nazım biçimlerinden biri ile yazılmıştır.

B) Klasik edebiyatın mazmunlarından yararlanılmıştır.

C) Geleneğe uygun olarak "Kaside-i Nuniyye" olarak da adlandırılabilir.

D) Güçlü bir anlatım sağlamak için irsalimesel sanatından yararlanılmıştır.

E) Ele alınan kavramlar bakımından yenilikçi bir metindir.

53. Kemal Tahir romanları, bir tür kısa Türkiye tarihi gibi de okunabilir. Örneğin ---- romanında işgal altındaki İstanbul'da millî mücadele yanlısı gazeteci ve aydınların üzerine çöken kâbus Bekir Ağa Bölüğü özelinde betimlenirken bu romanın ait olduğu serinin son kitabı olan ---- romanında ise genç Cumhuriyet'in çok partili hayata geçiş denemeleri irdelenir. I. Dünya Savaşı'nın harap ettiği Cehennem Yüzbaşı Topçu Cemil'in şahsında İttihatçı subayların toparlanma ve Millî Mücadele'ye omuz verme gayreti ---- romanında işlenir. Atatürk'e düzenlenen İzmir Suikasti ve sonrasında yaşanalar ise ---- romanında ele alınır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki Kemal Tahir romanlarından hangisi getirilemez?

A) *Esir Şehrin Mahpusu* B) *Yol Ayrımı*

C) *Yorgun Savaşçı* D) *Kurt Kanunu*

E) *Rahmet Yolları Kesti*

54. O, ne bir imge avcısıdır ne de şiir yazma iddiasındadır. Mistik bir tavra sahip olmakla birlikte toplumsal sorunlara çözüm yolu arayan realist bir gözlemci ve misyon adamı olarak poetik tutumunu "Sözüm odun gibi olsun, hakikat olsun tek" dizesiyle özetler. Bu tutumun doğal sonucu olarak o, şair değil "manzumeci", yazdığı metinler de şiir değil "manzume" olarak değerlendirilir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mehmet Akif Ersoy B) Mehmet Emin Yurdakul

C) Tevfik Fikret D) Ziya Gökalp

E) Yahya Kemal

55. Bu iki romancının Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarını konu edinen romanlarında, gerek romanlarının başkişilerine yaklaşımları gerekse kuruluş ideolojisi ve sosyolojisine bakış açıları farklılık arz eder. Anadolu'da Millî Mücadele'nin filizlenme sürecini konu edinen romanlarında ise Anadolu köylüsünün ve medreseli kuşağın Milli Mücadele karşısındaki tutumları bağlamında yine belirgin farklar görülür. Bir başka deyişle bu iki yazar, aynı olay ve olgulara iki farklı pencereden bakabilmiş iki romancıdır.

Aşağıdaki romanlardan hangisi bu parçada sözü edilen iki yazara da ait değildir?

A) *Körduman* B) *Allah'ın Süngüleri*

C) *Firavun İmanı* D) *Bozkırdaki Çekirdek*

E) *Dönemeçte*

56. Turancılık temalı romanlardan biri olan bu romanın başkişisi Demir Bey; rüşvet, iltimas, küçük esnafın ölmesi, bilimsel gelişmenin sağlanamaması, toplumun her kesimine eşit sağlık ve eğitim imkânlarının götürülememesi gibi problemlerin temel kaynağını millî iktisat politikasına sahip bir devlet anlayışının olmamasına bağlar. Demir Bey, Anadolu'nun hastalığının, sefaletinin ve cehaletinin çaresi olarak devletin millî iktisat görüşünü inşa ederek Anadolu'da eğitim ve imar faaliyetlerine başlanması gerektiğin vurgular. Sosyal problemlerin iktisadî temelli nedenlerini vurgulayan Demir Bey, bu problemler çözüldüğü takdirde Dünya Türk Birliğinin sağlanabileceğini bir bakıma Turancılık ideolojisinin iktisadî hürriyete bağlı olduğunu savunur.

Bu parçada sözü edilen roman aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

A) Ahmet Hikmet Müftüoğlu

B) Müfide Ferit Tek

C) Halide Edip Adıvar

D) Ahmet Mithat Efendi

E) Abdullah Ziya Kozanoğlu

57. Yüzeysel anlamı dışlayan bu şairler, bilinç otomatizmini esas alarak imge yüklü, kapalı ve girift bir dili tercih eder. İmge yükü zamanla ağırlaşmış ve kendi içine kapanarak kendine özgü bir dil dünyası kurulmuştur bu kuşağın şairleri arasında. Onlar, geleneği tamamen dışlayarak içsel, bireyci bir şiir anlayışına yönelirler. "anlamsızlığın anlamı" ve "anlamsızlığa kadar özgür olmak" şiir anlayışlarının ana izleğidir. Zaten "anlam her şey değildir". Onlara göre anlamla yola çıkılmaz. Şiir bir şey anlatmaz, ayrıca anlaşılmak için de değildir.

Yukarıda tanıtılan edebî oluşumla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Demokrat Parti Dönemi'nin toplumsal siyasal koşulları poetikalarının şekillenmesinde etkilidir.

B) Politik, angaje bir edebiyat anlayışına karşı mesafeli duruşa sahiptir.

C) Şiiri, bütün güzel sanat dallarıyla bir bütün olarak değerlendirir.

D) Üretilen metinlerde Batılı sanatsal yönelimlerin etkisi görülür.

E) Yığın kültürü de şiiri besleyen kaynaklar arasında kabul edilir.

58. Bu yöntemi kullanarak roman yazmak için geniş bir bilgi gözlem ve tahlil edebilme becerisi gerekir. İşe başlarken iklimi, sosyolojisi, ahlakı, toplumsal refleksleri, davranma biçimleri, kişilerin mizaçlarıyla kısaca bütün özellikleriyle fiziki ve sosyal bir çevre belirlemelisiniz. Ardından bütün toplumsal sınıf ve klikten seçilen olgun, bilge, cahil, kıskanç, kumarbaz, hilekâr, fesat, safdil, alık, düşkün, zengin, yoksul... birçok kişinin davranışlarını, kendi tabii çevreleri içinde gözlemlemelisiniz. Ele aldığınız kişileri, kendi tabii çevrelerinde yaşadıkları olaylar içinde canlandırmalı, konumlarına göre konuşturmalı ve birçok toplumsal sorunun otopsisini bireysel ve toplumsal verasetten kaynaklanan sebepleri bulup ortaya koymalısınız.

Bu parçada tanıtılan edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Realizm B) Natüralizm C) Romantizm
D) Klasisizm E) Sürrealizm

59. Anlatı görüntüde tek bir yapı olarak görünse de bu yapının içinde çeşitlilik ve çoğulculuk vardır. Kesin ve net bir doğruyu da dayatmaz size metin. Aksine belirsizliğe yönelir, kesinlikten uzak durur. Bu tür metinlerde gerçeğin fotoğrafı hep "flu", ufukları daima sislidir. Çoğulculuk ve ayrıntıya önem verme tavrı metni bir "karnaval"a çevirir. Gerçek dışılık, kara mizah, melezleştirme, türler arasında sınırların silikleşmesi bu tutumun öne çıkan özellikleri arasında sayılabilir.

Bu parçada bazı özellikleri verilen edebiyat anlayışı aşağıdakilerden hangidir?

A) Varoluşçu B) Modern C) Postmodern
D) Materyalist E) Pozitivist

60. Fransız İhtilali'nin (1789) etkisiyle, 19. yy.ın ilk yarısında, klasisizme tepki olarak doğan bu yönelim klasik edebiyatın kurallarını ortadan kaldırmış, edebî metne ve yazara özgürlük gelmiştir. Eserler iyi-kötü; güzel-çirkin vb. çatışmalar üzerine kuruludur. Anlatı kişileri tek yönlüdür; iyiler hep iyi, kötüler hep kötüdür örneğin. Yunan ve Latin edebiyatları yerine çağdaş edebiyatlar örnek alınır. ----, 1827 yılında Fransa'da yayımladığı ---- adlı tiyatrosunun ön sözünde, tüm yerleşik kurallara karşı çıktığı için, birkaç sayfalık ön söz, bu edebî anlayışın manifestosu olarak kabul edilir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Gustave Flaubert-*Madam Bovary*

B) Emile Zola-*Germinal*

C) Emily Bronte-*Uğultulu Tepeler*

D) Victor Hugo-*Cromwell*

E) William Shakespeare-*Hamlet*

61. **Türk Dili ve Edebiyatı dersinde öğrenciye kazandırılması beklenen alana özgü beceriler vardır. Aşağıdakilerden hangisi bu becerilerden biri değildir?**

A) İletişim ve iş birliği B) Eleştirel düşünme
C) Görsel okuryazarlık D) Yenilikçi düşünme
E) Medya okuryazarlığı

62. Alana özgü becerilerden biri de bilgi okuryazarlığıdır. Bilgi okuryazarlığı aşama aşama uygulamalar içerir. **Bilgi okuryazarlığının ilk aşaması nedir?**

A) Bilginin toplanması B) Bilginin depolanması
C) Bilginin tanımı D) Bilginin analiz edilmesi
E) Bilginin iletilmesi

63. **Programdaki okuma çalışmalarında metinleri anlamak ve değerlendirmek esastır. Değerlendirmenin bir parçası olarak metinlerin edebiyat geleneği içindeki yerini belirlemek üzere öncelikle nelerden yararlanılmalıdır?**

A) Edebiyat türlerinden B) Edebiyatçılardan

C) Yazarlar ve şairlerden D) Edebiyat tarihinden

E) Edebi sanatlardan

64. **Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarına alınacak metinler** "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri"**ne uygun olmalıdır. Aşağıdakilerden hangisi bu ilkelerden biri değildir?**

A) Genellik ve eşitlik

B) Ferdin ve toplumun ihtiyaçları

C) Yöneltme

D) Çeşitlilik

E) Bilimsellik

65. **Değer öğretiminde öğrencilerin kendi değerlerini fark etmelerini sağlamak için "niçin böyle düşünüyorsun, bu senin için gerçekten önemli mi? gibi sorular sorarak bir değeri kazandırmaya çalışan bir öğretmen hangi değer öğretim yaklaşımını kullanmıştır?**

A) Telkin yöntemi B) Değer açıklama

C) Ahlaki ikilem D) Ahlaki ikilem

E) Tartışma

66. Her hafta öğrencilerine radyo tiyatrosu dinleten bir öğretmen öğrencilerine tiyatroyu dinletmeye başlamadan önce "Bugünkü tiyatroda sağlık çalışanlarının karşılaştıkları sorunları anlatan bir oyun dinleyeceğiz. Sizden bu oyunu dinlerken doktor ile hasta yakını arasında geçen konuşmaya gelindiğinde daha bir dikkatle dinlemenizi istiyorum" demiştir.

Öğretmen hangi yöntemi kullanmıştır?

A) Yaratıcı dinleme B) Seçici dinleme

C) Empatik dinleme D) Katılımsız dinleme

E) Eleştirel Dinleme

67. **Aşağıda verilen konuşma yöntem ve özellik eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) Serbest konuşma: Öğrenciler seçtikleri konu hakkındaki duygu, düşünce ve hayallerini anlatırlar.

B) Yaratıcı konuşma: Her öğrenci bir önceki arkadaşının konuyla ilgili söylediklerinden hareketle konuşarak konuya farklı bir bakış açısı getirir.

C) Hafızada tutma: Konuşmanın kesintiye uğratılmadan kurallarına uygun olarak yapılması

D) Güdümlü konuşma: Karşısındakinin değer yargılarını, duygu ve düşüncelerini anlaması

E) Kelime havuzundan seçerek konuşma: Atasözü ve deyimleri anlatımlarında kullanır

68. **Derste edebi sanatları öğrenen Arda evde babasına örnekler vererek anlatmıştır. Arda'nın yapmış olduğu bu açıklama Bloom Taksonomisi'nin gözden geçirilmiş yeni versiyonuna göre bilişsel alanın hangi basamağına uygun düşmektedir?**

A) Değerlendirme B) Anlama

C) Hatırlama D) Analiz

E) Uygulama

69. **Şiirde ahengi sağlayan özellikleri/unsurları belirler kazanımına yönelik ders işleyen bir öğretmenin aşağıdaki bilgilerden hangisini vermesi beklenmez?**

A) Dize sonlarında aynı görevde eklerin ya da tekrarlanan kelimelerin oluşturduğu ses benzerliğidir.

B) Kafiyeyi oluşturan sözcüklerden biri diğerinin içinde geçiyorsa buna "tunç kafiye" denir.

C) Hecenin sonundaki harf ünlü ile bitiyorsa o hece açık hecelidir ve " . " ile gösterilir.

D) "Ak tolgalı beylerbeyi haykırdı: İlerle Bir yaz günü geçtik Tuna'dan kafilelerle" Yukarıdaki dizelerde "I" seslerinin tekrarı buna örnek olarak verilebilir.

E) Kişilerin ve çevredeki nesnelerin gülünç taraflarını ele alarak onları yeren, kötüleyen şiirlerdir.

70. Deneme, büyük savlar içermez. Daha çok duyguya, sezgiye, birikime ve akla dayanır. Denemede yazar kendi birikimini, içinden gelenleri özgürce aktarır. Bu nedenle Nurullah Ataç deneme için: "Deneme benin ülkesidir." der. Bu görüşe katılmamak elde değildir."

Metnini öğrencilere örnek olarak gösteren bir öğretmen hangi düşünceyi geliştirme yollarını işlemektedir?

A) Örnekleme B) Tanık gösterme
C) Tanımlama D) Karşılaştırma
E) Sayısal verilerden yararlanma

71. Dersinde yazma çalışmaları yaptıran Türk dili ve edebiyatı öğretmeni kazanımlar ve buna ilişkin açıklamaların sınırları içerinde hareket etmeye özen gösterir.

Yazma konusuyla ilgili hazırlık yapar kazanımına yönelik olarak aşağıdakilerden hangisini yaptırması beklenmez?

A) Yazısının okunaklılığını ve sayfa düzenini gözden geçirilmesi üzerinde durulur
B) Yazısında kullanacağı bilgi, gözlem, düşünce, duygu, izlenim ve deneyimleriyle ilgili notlar çıkarması ve görsel, işitsel dokümanlar bulması veya hazırlaması sağlanır.
C) Araştırma, kaynaklara ulaşma, Genel Ağ'ı doğru ve etkin kullanma, not alma ve özetleme teknikleri üzerinde durulur.
D) Kaynak kullanma ve alıntı yapmanın hukuki ve etik boyutları belirtilir.
E) Konuyu sınırlamanın önemine değinilir.

72. Öğrencilerine sizlerden kendi veya başka bir hikayesi belgelere dayandırarak yazmanızı, metinde kişinin günlük hayatında yaşadığı ya da şahit olduğu olayları sıralamanızı ve bu olayların geçtiği yeri anlatan bir yazı kaleme almanızı istiyorum demiştir.

Bu yönergeye göre hareket eden öğrencilerin hangi türde metin yazması beklenemez?

A) Biyografi B) Gezi yazısı C) Fıkra
D) Anı E) Otobiyografi

73. İstanbul'da doğan yazar, Üsküdar Amerikan Kız Kolejini bitirdi. Çeşitli okullarda öğretmenlik ve müfettişlik görevlerinde bulundu. Millî Mücadele'ye katıldı. Cumhuriyet'in ilanından sonra Avrupa ve Amerika'da bir süre kalan yazar, İstanbul'a döndüğünde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde İngiliz Dili ve Edebiyatı profesörlüğü görevinde bulundu. Sonra İzmir milletvekili olarak görev yaptı. Millî Edebiyat anlayışını benimsedi. Edebiyatımızda romanları ile tanınan sanatçı, ilk romanlarında aşk temasını işledi ve kadın psikolojisi üzerinde durdu. Eserlerinde karakter yaratma konusunda oldukça başarılı olan yazar, özellikle eserlerindeki "kadın karakter"lerle bunu gösterdi. Bu kadın kahramanlar, etrafındakileri hemen etkisi altına alabilen güçlü kişilerdir. Eserlerinde Kurtuluş Savaşı, Türkçülük akımı, sosyal çevre gibi konuları işleyen sanatçı, tasvirlerinde realist bir bakış açısı kullanmıştır.

Bu parçada tanıtılan; roman, hikâye, anı, tiyatro gibi pek çok türde eser veren yazar kimdir?

A) Nurullah Ataç B) Refik Halid Karay
C) Halide Edip Adıvar D) Ahmet Hamdi Tanpınar
E) Oğuz Atay

74. 9.sınıflarda ilk konu olarak edebiyat kelimesinin kökeni, terim anlamı ve farklı sanatçıların edebiyat tanımları üzerinde durulur.

I. Farsça edeb sözcüğünden türetilmiştir.
II. Kavram ilk kez Şinasi tarafından günümüzdeki anlamıyla, bir sanat türünün adı olarak kullanılmıştır.
III. Deyim olarak edebiyat yapmak, bir konuda gereksiz, boş, süslü söz söylemek anlamına gelir.

Edebiyat kelimesiyle ilgili olarak yukarıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

75. **Mahlas ve Tapşırma konusu işlenirken aşağıdaki örneklerin hangisini verirse ek bir açıklama ihtiyacı hissetmek zorunda kalacaktır?**

A) Ey Fuzuli yeter eyledin bunca cefa
Serimi yoluna koydum gelmedin sen insafa
Güzellerin padişahı ya Muhammet Mustafa
Mah yüzüne bir nikap çek ben yandım el yanması
B) Karac'oğlan der ki geçti çağlarım
Meyve vermez oldu gönül bağlarım
Aklıma geldikçe durmaz ağlarım
Gözüm yaşı sel olduğu zamandır
C) Eyledün mahlas-ı Nefî ile kadrim efzûn
Zihn-i pâkimde görüp kuvve-i iz'ân-ı suhen
D) Sana mahlas yiter Nâcî kim ider adını yâd
Her gazel kim okına defter ü divânumdan
E) Âvâzeyi bu 'âleme Dâvûd gibi sal
Bâkî kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş

1. Bu testte 75 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kağıdının test için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. A) ŋ>g nöbetleşmesini örnekleyen kullanım: ilk cümlenin yüklemi "öltüg" ve son cümlenin yüklemi " bardıŋ "

   B) Birleşik sıfat tarafından nitelenmiş basit yapılı isim: "Bilig bilmez kişi"

   C) Kullanıldığı cümleye neden-sonuç anlamı katan bir edat: "Antagınŋın ÜÇÜN igidmiş kaganınŋın sabın almatın yir sayu bardıŋ." / "öyle (olduğu) için (seni) beslemiş kağanının sözünü almadan (dinlemeden) her yere gittin.".

   D) En az iki farklı türde fiilimsi: "Ol yergerü barsar " / "o yere varınca" ZARF-FİİL; "Bilig bilmez kişi" / "bilgi bilmez (cahil) kişi" SIFAT-FİİLDİR.

   E) -taçı eki kullanıldığı her iki cümlede de gelecek zaman kipi göreviyle kullanılmıştır.

CEVAP E

2. Türkiye'de Orhun Yazıtlarıyla ilgili ilk bilimsel yayın Necip Asım Yazıksız'ın 17 Şubat 1895 tarihinde "İkdam" gazetesinde yayımladığı "Hutut-ı Kadime-i Türkiyye" makalesidir.

CEVAP A

3. Uygur Türkçesinin "n ağzında", bir kelimenin ilk hecesinde düz geniş bir ünlü (a,e), diğer hecelerde ise düz dar ünlü (ı,i) varsa düz dar ünlüler, düz geniş ünlüye (a,e) dönüşür. "n ağzına" özgü bu ses özelliği "kamag"< kamıg sözcüğünde görülmektedir.

CEVAP C

4. *Kutadgu Bilig*'de çok astronomi, hukuk, siyaset bilimi vb. ile ilgili çok sayıda bilimsel terim Türkçe olarak kullanılmıştır. Bu nedenle Kutadgu Bilig Türkçenin bir bilim dili olarak kullanılabileceğini gösteren ilk eser olarak kabul edilir.

CEVAP B

5. Karahanlı Türkçesinde geniş zaman kipi zamir kökenli şahıs eki alır. Ayrıca Karahanlı Türkçesinde istek kipi bulunmaz.

CEVAP C

6. A) I. ve III. tekil şahıs iyelik eki almış sözcükler:"Yigitligimde/gençliğimde"; "rütbesi".

   B) Birden fazla ek fiil: "idim mübtelâ/ müptelaydım"; "Tiler iseŋ/diler isen".

   C) Gelecek zaman kipiyle çekimlenmiş fiil: "birmegesin/vermeyeceksin".

   D) Birden fazla tamlananı olan isim tamlaması: "karılıg 'izz ü rütbesi/yaşlılık izzeti ve rütbesi".

   "öz", dönüşlülük zamiri; "tiler min" ifadesindeki "min/ben" ise I. tekil şahıs ekidir. Beyitlerde belgisiz zamir yoktur.

CEVAP E

7. Öncülde tanıtılan eser B) seçeneğindeki *"Ed-Dürretü'l- Mudiyye fi'l- Lügati't- Türkiyye"*dir.

CEVAP B

8. İlk dört seçenekte verilenler Harezm ve Kıpçak Türkçesi arasında ayırıcı özelliklerdir. Ancak E) seçeneğinde verilen I. tekil şahıs iyelik eki, Harezm ve Kıpçak Türkçesinde ortak olarak kullanılan "+m" ekidir.

CEVAP E

9. Bulunma hal eki Doğu Türkçesinde olduğu gibi +da/+-ta biçimindedir.

CEVAP E

10. B) Ayrılma hal ekiyle kurulmuş birleşik fiil: "'izzetden geçmedi"

    C) Ek fiilin birden farklı biçimde kullanılmıştır: : "büthândur"; "yok durur"

    D) Soru ve kişi zamiri kullanılmıştır: "senün", "ana"; "kim"

    E) Geçişsiz fiilden türemiş zarf-fiil: "uç-uban"

    Sıfatla kurulmuş edat öbeği yoktur.

CEVAP A

11. Öncülde tanıtılan eser Ahmet Fâkih'in Konya'dan Mekke'ye yaptığı Hac yolculuğunu ve bu rotadaki büyük mabetlerle türbe vb. kutsal mekanları anlattığı *Kitâb-ı Evsâf-ı Mesâcid-i Şerîfe* adlı seyahatnamesidir.

CEVAP C

12. Türk dilinin r/l kolunda Hun, Bulgar ve Çuvaş Türkçesi yer alır. Tatar ve Yakut Türkçesi ise ş/z kolunda yer alır.

CEVAP E

13. Söz başı "h-" seslerini koruduğu için ayrı bir lehçe grubu oluşturduğu kabul edilen çağdaş Türk lehçesi Halaççadır.

CEVAP B

14. Altayistik teorisine göre Ana Altaycadan koparak bağımsız hale gelen ilk dil Japoncadır.

CEVAP C

15. A) Hintçe-Farsça: Gövde büklümlü dillerdir.

B) Çince-Baskça: Tek heceli (yalınlayan) dildir.

C) İngilizce-Grekçe: Gövde büklümlü dillerdir.

D) İbranice-Arapça: Kök büklümlü dillerdir.

E) Arapça: Kök büklümlü dildir; Farsça: Gövde büklümlü dildir.

CEVAP E

16. Patlayıcı "d" sesinin akıcı "y" sesine dönüşmesi AKICILAŞMA;

geniş "u" sesinin dar "ı" sesine dönüşmesi DARALMA olarak adlandırılır.

CEVAP B

17. Türkçe bir kelimde "m" sesi söz başında asli olarak bulunmaz.

CEVAP D

18. A) İyelik eki ile bulunma hal eki arasına girmiş zamir "n"si: "köşesinde"

B) Bir cümlede birden fazla edata yer verilmiştir: "Ama sanki o daha çok Marquez'le, Borges'le akraba"

C) Bir edat isim tamlamasıyla öbekleşerek zaman zarfı göreviyle kullanılmıştır: "babasının ölümünden sonra"

D) Bir sıfat-fiil edat ve dönüşlülük zamiriyle fiilimsi öbeği kurmuştur: "Tıpkı [edat] kendisine [dönüşlülük zamiri] benzeyen"

E) Tamlayanı da tamlananı da zamir olan bir isim tamlaması YOKTUR.

CEVAP E

19. Öncülde verilen dörtlüklerde Zülali'nin sorduğu bilmeceye/muammaya Müdami cevap vermektedir.

CEVAP B

20. Genellikle masallar üzerinde çalışan, temel prensip olarak varyantların karşılaştırılması ilkesiyle araştırmalar yapan halk bilimi kuramı Tarihî-Coğrafi Fin Kuramı'dır. Bu kuram kapsamında tip ve motif katalogları hazırlanmıştır.

CEVAP A

21. Halk bilimi Fransa'da değil, İngiltere'de *The Folklor Society* dergisinin yayımlanmasıyla "bilim dalı" haline gelir.

CEVAP E

22. Öncülde verilen menkıbede turna kılığına girmek suretiyle "don değiştirme" motifi vardır.

CEVAP C

23. Başyapıtı *Makalat* olmak üzere tüm yapıtlarını Arapça olarak yazmış olan, öncülde hakkında bilgi verilen mutasavvıf Hacı Bektaş-ı Veli'dir.

CEVAP B

24. Öncülde tanıtılan eser 15. yy.da Mahmutoğlu Bayatlı Hasan tarafından yazılarak Cem Sultan'a sunduğu *Câm-ı Cem Âyin*'dir.

CEVAP A

25. A) **Muamma:** âşıklık geleneğinde her türlü manzum bilmecenin genel adıdır. Çünkü "lügaz" terimi halk şiirinde kullanılmaz.

B) **Gövde:** Masallarda asıl olayın işlendiği ana bölümdür.

C) **Muhavere:** Karagöz ve orta oyununda ana karakterlerin söyleştiği bölümdür.

D) **Döşeme:** Âşık fasıllarında ve saz meclislerinde âşıkların kendi şiirlerini söylemeye başlamadan ya da icra edeceği hikâyeden önce söylediği manzum parçalardır. ayrıca masalların başında söylenen tekerleme ve manzum parçalara da tekerleme denir.

E) **Üç Elma:** Masalların son bölümüdür.

CEVAP D

26. Gelenekte oluşmuş ilk âşıklık kolu"Emrah Kolu"dur. ancak bu kolun kurucusu/ kol başı Ercişli Emrah değil Erzurumlu Emrah'tır.

CEVAP E

27. Öncülde hakkında bilgi verilen kişi, tuluat tiyatrosunun kurucusu Kavuklu Hamdi'dir.

CEVAP B

28. Karagöz ve orta oyununun bölümleri sırasıyla: mukaddime, muhavere, fasıl ve bitiş bölümleridir. Döşeme, Karagöz oyunu ve orta oyununda ortak bölümlerden biri değildir.

CEVAP D

29. Öncülde tanıtılan âşık Ali İzzet Özkan'dır.

CEVAP E

30. Öncülde tanıtılan *Pendname* 18. yy.da, Lale Devri'nde Saray nakkaşı olan Levnî'ye aittir.

CEVAP B

31. Türü belirleyen içeriktir. İçerik ve içeriği işleme tavrı bakımından *Nihan-ı Kaza, Rüya, Terciibent* ve *Harnâme* eleştiri içeren **hiciv türünde** eserlerdir. Enderunlu Fazıl'ın *Çenginâme*'si ise İstanbul Çingenelerinin folklorunu, yaşama biçimlerini ve farklı milletlerden kırk iki erkek köçeğin betimlendiği murabba biçimiyle yazılmış manzum bir eserdir.

CEVAP E

32. Her denînin kaddine giydirme lutfun câmesin

Kim bu zîbâ hil'atin bozdun hemân endâzesin

Denî: alçak; kadd: boy, bos; lutfun câmesi: (senin) lütfunun elbisesi; zîbâ: süslü; hil'at: elbise; endâze: ölçü

Beytin dil içi çevirisi "A) Lütfunun elbisesini her alçağın boyuna bosuna giydirme ki bu süslü elbisenin ölçüsünü hemen bozarsın." biçiminde olmalıdır.

CEVAP A

33. İlk dört seçenekte sevgilinin fiziksel özellikleriyle ilgili olarak öne çıkan "göz mazmunu"dur. E seçeneğinde ise "boy" ile ilgili mazmun belirgindir.

A) Seçeneğinde "çeşm-i şehlası", "nergise" "çeşm-i rüzgar"

B) Seçeneğinde "Çeşmân-ı siyeh"

C) Seçeneğinde "gözlerin âhûsun"

D) Seçeneğinde "Aynun tökdi kanumı" ifadesi gözle ilgili mazmunlardır.

E) Seçeneğinde ise "Serv-kadler" ve "Biz bakıp eğlenelim serve" ifadeleri "boy" mazmunu ile ilgilidir.

CEVAP E

34. Vezin: "me fâ î lün / me fâ î lün / me fâ î lün / me fâ î lün"

(+ - - - - / + - - - - / + - - - - / + - - - -)

İlk mısra "Sunar bir dolu kadeh bin ---- kadehten sonra" anlamına geldiği için boş bırakılan yere "boş" anlamına gelen bir sözcük gelmelidir. Vezin gereği de bu kelime biri açık diğeri kapalı iki heceden oluşmalıdır. İkinci mısradaki boşluğa gelecek kelime ise yine vezin gereği bir açık diğeri kapalı heceden oluşan iki heceli bir kelime olmalıdır. Her iki mısradaki şartları sağlayan tek seçenek "E) tehî-felek" seçeneğidir.

CEVAP E

35. ***TEŞRİFATÜ'Ş- ŞUARA***, manzum bir biçimde yazılmış olması bakımından Türk tezkirecilik geleneğinin sıra dışı eserlerinden biridir. Güftî bu eserinde yüzden fazla şairi manzum olarak tanıtır. Gelenekte, dikkate değer bir başka tezkire de Ahdî'nin ***MEŞAİRÜ'Ş- ŞUARA*** adlı tezkiresidir. Çünkü bu tezkire Ahdî'den önce yaşamış hiçbir şairi içermeyip sadece kendi çağının şairlerini içermesiyle geleneğin diğer tüm tezkirelerden ayrılır.

CEVAP B

36. Öncüldeki metinde gezilen bir şehrin halkının dili hakkında bilgi verilmektedir. Bu içerik "Seyahatname" dışında, seçenekte verilen diğer türlerde görülmez. Metnin dil içi çevirisi ise şu şekildedir:

Öncelikle şehrin kibar insanları Arapça ve Farsça konuşur ancak halkın dili Türkçedir. "Abba", "Bre alatla", "Bre götüberi" şekilli sözleri vardır ve genellikle Ermeni dilindeki kelimeleri de kullanılırlar. Fakat Kürtçe ve Rumca konuşmazlar.

CEVAP A

37. Türü belirleyen unsur anlamdır. Birinci beyit eleştiri (hiciv), ikinci beyit ölüm (mersiye), üçüncü beyit Hz. Muhammet'in övgüsüdür (naat). Beyitlerin dil içi çevirisi şu şekildedir.

- Ey padişah-ı âlem, düşman mısın zekâya

  Erbâb-ı iktidarı gördün mü saldırırsın

  [Ey âlemin paişahı zekâya düşman mısın ki iktidar sahibi (zekâ kudretine sahibi) birini görünce saldırıyorsun] **HİCVİYE**

- Yüz yire kodu lûtf ile gül-berg-i ter gibi

  Sanduka saldı hâzin-i devrân güher gibi

  [Taze gül yaprağı gibi lütufla yanağını yere/toprağa koydu; devranın hazinecisi sandığa (tabuta) mücevheri (cenazeyi) koydu] **MERSİYE**

- Sakın terk-i edebden kûy-ı mahbûb-ı Hudâ'dur bu

  Nazargâh-ı İlâhîdür makâm-ı Mustafâ'dur bu

  [Edebi terk etmekten sakın çünkü burası Allah'ın sevgilisinin köyü ve Allah'ın baktığı yer olan Hz. Muhammed Mustafa'nın makamıdır.] **NAAT**

CEVAP D

38. Güneşin sevgilinin güzelliğine bakarak kendinden utanmasında **TEŞHİS** sanatı vardır. Beytin dil içi çevirisi şöyledir:

Sevgilim yüzüne peçe çekme, bana yüzünü göster

Güzelliğinin ışığı görünsün de güneş utansın

CEVAP C

39. Metin ölüm temalı olmadığı için mersiyeden alınmış olamaz. Öncülde verilen beş mısralık bentte iki mahlas bulunduğundan bu şiir bir muhammesten alınmış olmaz. son iki mısra (Yahya) Kemâl'in bir gazeline aittir. Bu beytin üzerine (Veysel) Öksüz, üç mısra daha ekleyerek Kemal'in gazelini tahmis etmiştir.

CEVAP E

40. Öncülde verilen beyit **"mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün"** vezniyle yazılmıştır. İmâle yapılan yerler "(-)"; **vasl** olan yerler (*); **med** yapılan yerler (.) işareti ile gösterilmiştir.

Düşüp dâm-ı (-) / hevâya(-) has /ret-i gül-zâr / (.) kaldım ben

Gidip nefh-i (-) /Mesîhâ-veş / sabâ bîmâr / (.) kaldım ben

CEVAP A

41. Öncülde tanıtılan, tezkirecilerin "Hayyâm-ı Rum" olarak adlandırıdığı rubai şairi Azmizâde Hâletî'dir.

CEVAP B

42. Öncülde verilen beyit "mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün" vezniyle yazılmıştır.

Düşüp dâm-ı / hevâya has /ret-i gül-zâr / (.) kaldım ben

(+ - - - - /+ - - - - /+ - - - - /+ - - - -)

Gidip nefh-i /Mesîhâ-veş / sabâ bîmâr / (.) kaldım ben

(+ - - - - /+ - - - - /+ - - - - /+ - - - -)

Her iki mısranın son tefilesinde "zâr" ve "...mâr" hecelerinde med yapılmıştır.

CEVAP C

43. Öncülde verilen dil özellikleri II. Yeni'nin şiir diliyle ilgilidir. II. Yeni şiiri, dilde ve duyarlıkta sıradanlığı aşmayı amaçlar. Akıl ve mantığın sınırlayıcılığını ve günlük dilin kuşatmasını aşmak amaçlanır. Seçenekteki tek II. Yeni şairi ve öncülde verilen dilsel tutumu benimsemiş tek şair Ece Ayhan'dır.

CEVAP D

44. Öncülde biyografik özellikleri de verilerek tanıtılan öykücü Ömer Seyfettin'dir.

CEVAP D

45. Edebî üretimine Servetifünun kadrosu içinde başlayan **AHMET HİKMET MÜFTÜOĞLU**, 19. yy.ın ilk on yılından sonra hızla revaç bulan Millî Edebiyat'a katılmıştır. (...) yazarın Turancılık düşüncesini işlediği ***GÖNÜL HANIM*** romanı, aynı zamanda *Orhun Yazıtları*'nın konu edildiği ilk edebî eserdir.

CEVAP C

46. Öncülde tanıtılan roman konusu Anadolu'da geçen aynı zamanda ilk natüralist roman olan Nabizade Nazım'ın *Karabibik* romanıdır.

CEVAP B

47. **ZİYA PAŞA**, Tanzimat kuşağında görülen o derin ikilemin âdeta ete kemiğe bürünüp şahıslaşmış halidir. 1868'de yayımladığı ***ŞİİR ve İNŞA*** makalesinde (...) Bu makaleden altı yıl sonra yayımladığı ***HARABAT*** adlı eserine yazdığı ön sözde ise tamamen tersi görüşleri savunur. Aynı kuşağın yenilikçi şairlerinden **NAMIK KEMAL** ise bu ön söze iki makale ***(Tahrib-i Harabat ve Takip)*** ile yanıt verir.

CEVAP E

48. Öncülde özellikleri ve ilkeleri sıralanan akım Hümanizm'dir.

CEVAP A

49.

Yazar	Hikâye	Roman
Demiz Özlü	***Bunaltı***	*İthaka'ya Yolculuk*
Leyla Erbil	*Hallaç*	***Tuhaf Bir Kadın***
Ferit Edgü	*Bozgun*	***Kimse***
Vüs'at Orhan Bener	***Mızıkalı Yürüyüş***	*Buzul Çağının Virüsü*

Seçenekteki "E) *Denge Uzmanı*" Orhan Duru'ya ait bir öyküdür.

CEVAP E

50. Dizelerin 4+4+3+3 biçiminde kümelendiği nazım biçimi sonedir.

CEVAP A

51. Öncülde " Kötümserliği ve iflah olmaz fatalist karamsarlığına" ile tanıtılan Osmanlı aydını **ZİYA PAŞA**'dır. "Batı eğitim sisteminde köklü bir değişimin yolunu açan" Jean Jack Rousseau'nun ***EMİLE*** adlı eserini Fransızcadan çevirir.

CEVAP E

52. A) Klasik edebiyatın yaygın nazım biçimlerinden **KASİDE** ile yazılmıştır.

B) Klasik edebiyatın mazmunları öncüldeki beyitlerde **YOKTUR.**

C) Kafiyenin son ses "n" / "nun" olduğu için **"KASİDE-İ NUNİYYE"** de denilebilir.

D) İrsalimesel sanatı: "Yere düşmekle cevher, sâkıt olmaz kadr-ü kıymetten" mısrası **atasözü**dür.

E) **"Millet, vatan, hâk-i vatan / vatan toprağı"** vb. kavramlar bakımından yenilikçi bir metindir.

CEVAP B

53. (...) Örneğin ***ESİR ŞEHRİN MAHPUSU*** romanında işgal altındaki İstanbul'da millî mücadele yanlısı gazeteci ve aydınların üzerine çöken kâbus Bekir Ağa Bölüğü özelinde betimlenirken bu romanın ait olduğu serinin son kitabı olan ***YOL AYRIMI*** romanında ise genç Cumhuriyet'in çok partili hayata geçiş denemeleri irdelenir. I. Dünya Savaşı'nın harap ettiği Cehennem Yüzbaşı Topçu Cemil'in şahsında İttihatçı subayların toparlanma ve Millî Mücadele'ye omuz verme gayreti ***YORGUN SAVAŞÇI*** romanında işlenir. Atatürk'e düzenlenen İzmir Suikasti ve sonrasında yaşanalar ise ***KURT KANUNU*** romanında ele alınır.

"E) Rahmet Yolları Kesti"de ise eski eşkıya Uzun İskender ve eşkıya olma heveslisi Maraz Ali'nin yağmurlu bir gecede yaptıkları ev baskını özelinde Anadolu'daki eşkıyalık olgusu ele alınır.

CEVAP E

54. Yahya Kemal, amacı "saf şiir"e ulaşmak olan parnasist-sembolist yönelimli ve şiire toplumcu bir misyon yüklememiş bir şairdir. Mehmet Emin Yurdakul, Tevfik Fikret, Ziya Gökalp realist-gözlemci bir tavırla toplumsal içerikli "manzume"ler yazmışlardır ancak bunu seküler/laik bir tutumla yapmışlardır. Bu üç şairin metinlerinde mistisizm ve dinsel duyarlık öne çıkan bir unsur değildir.

CEVAP A

55. Öncülde bahsedilen romancılar Kemal Tahir ve Tarık Buğra'dır. *Körduman* ve *Bozkırdaki Çekirdek* Kemal Tahir'in; *Firavun İmanı* ve *Dönemeçte* ise Tarık Buğra'nın romanlarıdır. *Allah'ın Süngüleri* ise Attilâ İlhan'a aittir.

CEVAP B

56. Öncülde tanıtılan roman Müfide Ferit Tek'in *Aydemir* romanıdır.

CEVAP B

57. Öncülde tanıtılan edebî oluşum II. Yeni'dir. II. Yeni şairleri kitle/yığın kültürüne ve popüler sanat anlayışını sanatı sıradanlaştırıp klişeleştiren bir etki olarak görmüştür. Bu tutum "Folklor şiire düşman" mottosuyla ifade edilir.

CEVAP E

58. Öncülde tanıtılan edebî akım Natüralizmdir. Öncülde romanın kurmaca dünyası içinde, nesnel-gerçek dünyanın bir benzerinin kurulması, kişilerin gözlem ve tahlil edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca "toplumsal sorunun otopsisi" ifadesi ve "bireysel ve toplumsal veraset(kalıtım)" ifadesi romanın bir tür laboratuvar olarak değerlendirildiğini gösterir. Bu özellikler Natüralizm'i Realizm'de ayırır.

CEVAP B

59. Öncülde verilen "çoğulculuk", "gerçeğin silikleşmesi", "karanavallaşma", "melezleştirme" ve "gerçek dışılık, kara mizah" postmodernizmin öne çıkan özellikleridir.

CEVAP C

60. Öncülde hakkında bilgi verilen akım romantizmdir. **VICTOR HUGO**, 1827 yılında Fransa'da yayımladığı ***CROMWELL*** adlı tiyatrosunun ön sözünde, tüm yerleşik kurallara karşı çıktığı için, birkaç sayfalık ön söz, bu edebî anlayışın manifestosu olarak kabul edilir.

CEVAP E

61. "Bilgi okuryazarlığı
Eleştirel düşünme
Görsel okuryazarlık
İletişim ve iş birliği
Medya okuryazarlığı
Yaratıcı düşünme" öğrenciye kazandırılması beklenen alana özgü becerilerdir. Yenilikçi düşünme bunlardan biri değildir.

CEVAP D

62. Sheehy'e (2001) göre 1. Bilginin tanımı ve anlamı, 2. Bilginin toplanması ve depolanması, 3. Bilginin düzenlenmesi, 4. Bilginin analizi ve değerlendirilmesi, 5. Bilginin yorumlanması ve sunulması, 6. Bilginin iletilmesi ve işbirliği'dir.

CEVAP C

63. Programdaki okuma çalışmalarında metinleri anlamak ve değerlendirmek esastır. Değerlendirmenin bir parçası olarak metinlerin edebiyat geleneği içindeki yerini belirlemek üzere edebiyat tarihinden yararlanılmalıdır. Ancak bu yararlanma, edebiyat tarihinde bütün türlerin gelişimini bir arada vermek yerine, her türün içinde edebiyat geleneğinin yansıtılması şeklinde gerçekleşmelidir.

CEVAP D

64. **I. Genellik ve eşitlik:**
Madde 4 - Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

II. Ferdin ve toplumun ihtiyaçları:

Madde 5 - Milli eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.

III. Yöneltme:
Madde 6 - Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yetiştirilirler.

(Değişik: 16/8/1997-4306/3 md.) Milli eğitim sistemi, her bakımdan, bu yöneltmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenir. Bu amaçla, ortaöğretim kurumlarına, eğitim programlarının hedeflerine uygun düşecek şekilde hazırlık sınıfları konulabilir. Yöneltmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanılır.

IV. Eğitim hakkı:
Madde 7 - İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır.

İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar.

V. Fırsat ve imkan eşitliği:

Madde 8 - Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkan eşitliği sağlanır. Maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyle parasız yatılılık, burs,kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.

VI. Süreklilik:

Madde 9 - Fertlerin genel ve mesleki eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır. Gençlerin eğitimi yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak üzere, yetişkinlerin sürekli eğitimini sağlamak için gerekli tedbirleri almak da bir eğitim görevidir.

VII. Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği:

Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk inkılap ve ilkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak alınır. Milli ahlak ve milli kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ile evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir.

Milli birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak Türk dilinin, eğitimin her kademesinde, özellikleri bozulmadan ve aşırılığa kaçılmadan öğretilmesine önem verilir; çağdaş eğitim ve bilim dili halinde zenginleşmesine çalışılır ve bu maksatla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ile işbirliği yapılarak Mili Eğitim Bakanlığınca gereken tedbirler alınır.

VIII. Demokrasi eğitimi:

Güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve devamı için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin, yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun ve manevi değerlere saygının,her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp geliştirilmesine çalışılır; ancak, eğitim kurumlarında Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine aykırı siyasi ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki günlük siyasi olay ve tartışmalara karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.

IX. Laiklik:

Türk milli eğitiminde laiklik esastır. Din kültürü ve ahlak öğretimi ilköğretim okulları ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.

X. Bilimsellik:

Madde 13 - Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyla ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir. Eğitimde verimliliğin artırılması ve sürekli olarak gelişme ve yenileşmenin sağlanması bilimsel araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak yapılır. Bilgi ve teknoloji üretmek ve kültürümüzü geliştirmekle görevli eğitim kurumları gereğince donatılıp güçlendirilir; bu yöndeki çalışmalar maddi ve manevi bakımından teşvik edilir ve desteklenir.

XI. Planlılık:

Madde 14 - Milli eğitimin gelişmesi iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitim - insangücü - istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlanır ve gerçekleştirilir.

Mesleklerin kademeleri ve her kademenin unvan, yetki ve sorumlulukları kanunla tespit edilir ve her derece ve türdeki örgün ve yaygın mesleki eğitim kurumlarının kuruluş ve programları bu kademelere uygun olarak düzenlenir.

Eğitim kurumlarının yer, personel, bina, tesis ve ekleri, donatım, araç, gereç ve kapasiteleri ile ilgili standartlar önceden tespit edilir ve kurumların bu standartlara göre optimal büyüklükte kurulması ve verimli olarak işletilmesi sağlanır.

XII. Karma eğitim:

Madde 15 - Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır.Ancak eğitimin türüne, imkan ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.

XIII. Okul ile ailenin işbirliği:

Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliği sağlanır. Bu maksatla okullarda okul - aile birlikleri kurulur. Okul - aile birliklerinin kuruluş ve işleyişleri Milli Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

XIV. Her yerde eğitim:

Madde 17 - Milli eğitimin amaçları yalnız resmi ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, işyerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır. Resmi, özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetleri, Milli Eğitim amaçlarına uygunluğu bakımından Milli Eğitim Bakanlığının denetimine tabiidir. Çeşitlilik bunlardan biri değildir.

CEVAP D

65. Değer açıklama öğretmenlerin öğrencilerin biçimlenmiş ve yükselen değerlerinin farkına varmalarına yardım etmelerine yönelik bir yöntemdir (Bacanlı, 2006:36).

Değer analizinde öğrencilerin, karşılaştıkları değerlerle ilgili sorunlar hakkında karar verebilmek için bilimsel araştırma ve mantıksal düşünme sürecini kullanabilmelerine yardımcı olmaktır.

Ahlâki muhakeme yaklaşımında öğretmenin rolü ahlâki ikilemlerin bulunduğu örnekler vererek öğrencilerin kendi çıkmazlarını çözmelerine yardım etmektir. İkilem iki farklı değer ilkesinin çatıştığı gerçek yaşam problemleridir (Doğanay, 2006:275). Telkin (doğrudan veya değer aşılama) yönteminde ise; öğretmen tarafından değer belirlenir ve etkinlikler ile değer öğretilir. Değeri uygulayanlar ödüllendirilir.

CEVAP B

66. Seçici dinleme de Dinleme/izleme amacına veya ilgi alanına yönelik olarak dinlenenlerden/izlenenlerden bir veya birkaç bölüm/ konu seçilerek yalnızca bu kısımlar dikkatle dinlenir/izlenir. Örneğin; öğretmen-öğrenci, doktor-hasta, satıcı-müşteri vb.

CEVAP B

67. Konuşmada, karşısındakinin değer yargılarını, duygu ve düşüncelerini anladığını hissettirerek etkili bir iletişim kurmayı sağlayan empati kurmadır.

CEVAP D

68. Öğrencinin bilgi sahibi olduğu konuları kendi cümleleriyle ifade etmesi, örnekleyebilmesi, açıklaması veya sınıflandırması anlama(kavrama) düzeyindedir.

CEVAP B

69. Şiirde ahenk unsurları (ölçü, kafiye, redif, nakarat; ses, kelime ve kelime grubu tekrarı, ses akışı vb.) üzerinde durulur.

b. Hece ölçüsünde hece sayısı eşitliğinin, aruz ölçüsünde hecelerin açık-kapalı (uzun-kısa) oluşunun esas alındığı üzerinde durulur. Ancak aruz kalıplarına ve şiirde aruz ölçüsünü buldurmaya yönelik çalışmalara yer verilmez.

c. Şiirin ahenk ve şekil özelliklerinin -varsa- içerikle ilişkisi üzerinde durulur. Bazı şiirlerde ölçü ve kafiye seçimi, kelimelerin düzenlenişi, dizelerin uzunluğu-kısalığı vb. aracılığıyla içeriğin görsel olarak şiirin şekline yansıtıldığı ve/veya ahenk özelliklerinin içerikle bağlantılı olduğu belirtilir. A şıkkı redif, D şıkkı ise aliterasyona örnektir. E şıkkındaki ifade ise "satirik şiir" ile ilgili bir bilgidir. Metne/döneme göre konu bakımından lirik, epik, pastoral, satirik, didaktik şiir türlerine ise Şiirin nazım biçimini ve nazım türünü tespit eder kazanımında değinilmesi gerekirdi.

CEVAP E

70. Tanık gösterme yazarın düşüncesini kabul ettirmek için, kendisi ile aynı doğrultuda düşünen birinden alıntı yapması, onun sözüne yer vermesidir. Tanık göstermede iki iddia vardır; biri yazara, diğeri tanık gösterilen kişiye aittir, bu iki iddia da aynı düşünceyi savunur.

Örneklemede ise yalnız bir iddia bulunur, bu iddia çeşitli örneklerle desteklenir. Bu örnekler kavramlar, nesneler vs. her şey olabilir.

CEVAP B

71. B,C,D ve E seçenekleri doğru iken Yazısının okunaklılığını ve sayfa düzenini gözden geçirmesi sağlanması yazdığı metni gözden geçirir kazanımı ile ilgilidir.

CEVAP A

72. Bir hayat hikayesini belgelere dayandırarak yazan kişi kendi hayat hikayesini yazarsa otobiyografi; başkasınınkini yazarsa biyografi olur. Metinde kişinin günlük hayatında yaşadığı ya da şahit olduğu olayları sıralama anı, olayların geçtiği yeri anlatma gezi yazısı olur. Fıkra türüne yönelik bir yönerge yoktur.

CEVAP C

73. Roman, hikâye, anı, tiyatro gibi pek çok türde eser veren sanatçının Seviyye Talib, Handan, Ateşten Gömlek, Vurun Kahpeye, Zeyno'nun Oğlu, Sinekli Bakkal, Tatarcık roman; Harap Mabetler, Dağa Çıkan Kurt hikâye; Türk'ün Ateşle İmtihanı anı; Kenan Çobanları, Maske ve Ruh tiyatro türündeki eserlerinden bazıları olan yazar Halide Edip Adıvar'dır.

CEVAP C

74. II. VE III. Öncüller doğru iken edebiyat kelimesi Arapça edeb kelimesinden türetilmiştir.

CEVAP D

75. Eğer bir mahlas beytinde kullanılan mahlas hem şairin imza adını hem de başka bir anlamı taşıyacak şekilde kullanılmışsa hüsnitahallus sanatı yapılmış sayılmaktadır.

E seçeneği Baki'ye ait olan beyitte Baki hem isim hem sonsuz anlamında aynı anda kullanılmıştır. Bu durum öğrencilerde kafa karışıklığına sebep alacağı için öğretmenin "Mahlas kullanmaya tahallus, mahlasın geçtiği beyite de mahlas beyti denir. Mahlas beytinde mahlası yalnız ad olarak değil anlamından da yararlanarak kullanma ise bir sanat (hüsnitahallus) sayılmıştır demek zorunda kalacaktır.

CEVAP A

1. Bu testte 75 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kağıdının test için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. **Köktürkçeyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Ünsüz uyumları henüz oluşmamıştır.

B) Damaksıl uyumu bazı istisnalar dışında genel geçer bir kuraldır.

C) Türkçe sözcüklerde söz başında sadece "b, ç, k, ķ, s, t, y" ünsüzleri bulunabilir

D) Türkçe sözcükler dudaksıl uyumuna girer.

E) Belirtme hal ekinin kalıplaşmış belirli tek bir biçimi yoktur.

2. (I) Eçimiz kazganmış budun atı küsi yok bolmazun tiyin Türk budun üçün tün udımadım. (II) Küntüz olurmadım. (III) İnim Kül Tigin birle iki şad birle ölü yitü kazgandım. (IV) Ança kazganıp biriki budunug ot sub kılmadım. (V) Men özüm kagan olurtukuma yir sayu barmış budun yadagın yalınan ölü yitü yana kelti.

***Bilge Kağan Yazıtı*'ndan alınmış bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) I. cümlede basit, türemiş ve birleşik sözcüğe örnek vardır.

B) II. cümlenin yüklemi geniş zamanın hikâyesiyle çekimlenmiş birleşik yapılı bir fiildir.

C) III. cümlede kökünün türü bakımından fiil olan bütün sözcükler türemiş yapılıdır.

D) IV. cümlede kökü zamir olan bir sözcük zarf göreviyle kullanılmıştır.

E) V. cümlede vasıta hal eki almış birden fazla sözcük vardır.

3. Kanı illig ince tip yarlıgkadı: Amrak ögüküm, seni ince
I. II. III.
sever men, ayadaki yinçü monçuk teg közdeki.
IV. V.

***Edgü Ögli Tigin Ayıg Ögli Tigin*'den alınmış bu parçadaki numaralanmış sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) I. sözcük isimden isim yapım eki almıştır.

B) II. sözcük gövdeden türemiştir.

C) III. sözcük zarf görevindedir.

D) IV. sözcük şahıs zamiridir.

E) V. sözcük türemiş yapılıdır.

4. Kurugmış yıgaçlar tonandı yaşıl,
I II III IV
Bezendi yipün, al sarıg, kök, kızıl.
IV

Yukarıdaki beyitte altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük sıfat-fiildir.

B) II. sözcük küçültme eki almış çoğul bir isimdir.

C) III. sözcük isim kökünden türemiş basit çekimli bir fiildir.

D) IV. sözcük yalın halde değildir.

E) V. sözcük gövdeden türemiştir.

5. "Ukuşka biligke bu tilmaçı til,
Yaruttaçı erni yaruk tilni bil."

***Kutadgu Bilig*'den alınan bu beyitte aşağıdakilerden hangisinden söz edilmektedir?**

A) Aklın değerinden

B) Bilginin öneminden

C) Bilginin gerekli oluşundan

D) Bilgelerin dil ve üslubundan

E) Dilin değerinden

6. Türk edebiyatında bilinen ilk mensur kırk hadis kitabıdır. Kerderli Mahmut bin Ali tarafından 14. yy.da Harezm sahasında yazılan eser dört bab ve kırk fasıldan oluşur. Her fasılda bir hadis, ayetler ve İslam tarihinden çeşitli anekdotlar ışığından açıklanır. Eserle ilgili en kapsamlı bilimsel yayın Janos Eckmann tarafından yapılmıştır.

Yukarıdaki parçada tanıtılan Harezm Türkçesi eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kısâsü'l- Enbiya* B) *Nehcü'l- Ferâdis*
C) *Muhabbetname* D) *Muinü'l- Mürid*
E) *Mukaddimetü'l- Edeb*

7. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi şimdiki zaman kipiyle çekimlenmiştir?**

A) Börini tutup kiledür biz saŋa.
B) Çingiz Han, Şam şehrige bargandur.
C) Tuttuk didiler sini müsellem bu fen içre.
D) Ogul kız sakınçı bu tipsiz teŋiz.
E) Süçürekdür sözüŋ şehdin şekerdin.

8. I. Çıkma hal eki "+dın" biçimindedir.
II. Bazı çok heceli sözcüklerin sonundaki "g" sesi düşmüştür.
III. Yönelme hal eki iyelik ekinden sonra "+ŋa" biçimindedir.
IV. Birinci çoğul şahıs eki "biz" şeklindedir.
V. Soru edatı "mı" biçiminde kullanılır.

Yukarıdakilerden hangisinde Kıpçak Türkçesiyle ilgili bilgi yanlışı vardır?

A) I. B) II. C) III. D) VI. E) V.

9. **Aşağıdaki beyitlerden hangisinde belirtme sıfatına yer verilmemiştir?**

A) Hak çalabuŋ kudreti gör neyledi
Sanem dil virdi şol dem söyledi
B) Ol büt eydür nebîdür sen sevdügüŋ
Eyle takdir olusar dirgil ögün
C) Çün bu sözi söyledi düşdi
Hurd uşandı ol sâ'at öldi
D) Dahı ne kim but varısa uşanur
Parası vü kıymıgı yire döşenür
E) Züleyhâ eyder neyledüŋ bütlere sen
Ne sebebden sındı bunlar diyesen

10. Kişi gerek bile anı hem uyanık ola cânı
Bilürsin dünyâ seveni baykuş gibi vîrândadur
Baykuş çagırur vîrânda kimse murâd almaz anda
Eyü 'amel ide görün ol Hak terâzû andadur

Bu beyitlerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İstek kipiyle çekimlenmiş fiil
B) Adlaşmış sıfat-fiil
C) Birden fazla işaret zamiri
D) Kurallı birleşik fiil
E) Zamirle öbekleşmiş edat

11. dirîgâ bu taht u bu mâl u bu genc
ki dirdi dedelerümüz yidi renc
çü ben gidiserem kime kalısar
ogul almasa düşmenüm alısar
bunı fikr idüp dâyimâ agladı
ümîzini bir tanrıya bagladı
hazînelerin açmaga başladı
mâlı dökmege vü saçmaga başladı

Süheyl ü Nevbahar adlı eserden alınan bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Eski Anadolu Türkçesine özgü gelecek zaman kipi kullanılmıştır.

B) Şart kipiyle çekimlenmiş fiil vardır.

C) Geçişsiz fiil kullanılmıştır.

D) Belirtme hal eki olarak "+n" kullanılmıştır.

E) Üç fiilimsi türü de örneklenmiştir.

12. bu iki halka arası kilid bil
çıkarsan işigine var yüzün sil
I II
işigi yücesi boydan yücedür
III
çeker birbirini kul ger hocadur
IV
kara atlâsıla ka'be bürinür
hemân etekleridür kim görinür
V

***Kitâbu Evsâf-ı Mesâcidi'ş- Şerîfe* adlı eserden alınan bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) I. sözcük birleşik çekimli fiildir.

B) II. sözcük tamlayan eki almıştır.

C) III. sözcük iyelik eki almıştır.

D) IV. sözcük belirme hal eki almış belgisiz zamirdir.

E) V. sözcük iki yargıyı bağlayan bağlaçtır.

13. **Aşağıdaki tarihî Türk lehçelerinden hangisi Türk dilinin ş/z kolunda yer almaz?**

A) Çuvaşça B) Yakutça C) Uygurca
D) Köktürkçe E) Kıpçakça

14. **Ural-Altay Dil Ailesine ait olduğu en son kanıtlanan dil aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Japonca B) Korece C) Samoyetçe
D) Fince E) Ugorca

15. **Aşağıdakilerden hangisi ünlüyle başlayan bir ek aldığında sözcük sonundaki ünsüzde ötümlüleşme olur?**

A) Taşıt B) Yaşıt C) Kanıt
D) Yapıt E) Geçit

16. **Eski Türkçe** "toñuz" **sözcüğünün Türkiye Türkçesinde** "domuz" **olması ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Ötümlüleşme-Dudaksıllaşma

B) Ötümsüzleşme-Dudaksıllaşma

C) Ağızssıllaşma- Damaksıllaşma

D) Genizsilleşme-Aykırılaşma

E) Ötümlüleşme-Damaksıllaşma

17. (I) İnsan hayatı dairevi, biliyorsunuz. (II) Bebek olarak başlıyor, hayatının sonunda da dönüp yine bebek oluyor. (III) Bu güzergâhta seyrederken babalarımızı kalbimizde, aklımızda, genlerimizde, düşüncelerimizde taşıyoruz. (IV) Her insan bir yalnızlık olduğuna göre babalar, alınlarımıza yazılmış yalnızlıklardır. (V) Bu cümleyi eğilip yakından okuduğumuzda bizim de çocuklarımızın alnına yazıldığımız gerçeğiyle karşılaşırız tabii.

Bu parçadaki numaralandırılmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle nesne ve yüklemden oluşmuştur.

B) II. cümle sıralı bağımlı cümledir.

C) III. cümlede dönüşlü çatılı fiilden türemiş bir isim nesne görevindedir.

D) IV. cümlede fiil kökünden türemiş bir edat vardır.

E) V. cümlede edilgen çatılı sıfat-fiil isim tamlamasında tamlayan görevindedir.

18. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi ögelerine yanlış ayrılmıştır?**

A) Küçük bir Anadolu kasabasında / yaşayan, yalnız, sessiz bir çocuktu.

B) Birgün / omzuna / Edebiyat Tanrısı / dokundu.

C) Kendine /harflerden, kelimelerden bir dünya / yarattı.

D) Günün birinde / edebiyatımızın en büyük yazarlarından biri / oldu.

E) Kitapları / İsveç'ten Güney Kore'ye pek çok ülkede / yayımlandı.

19. Ey benim bahtı yârim,
Gönlümün tahtı yârim
Yüzünde göz izi var,
Sana kim baktı yârim?

Kapıdan baktı yârim
Su gibi aktı yârim
Yüzüme göz değmedi
Güneşler yaktı yârim

Yukarıdaki maninin türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Müracaa mani B) Yedekli mani

C) Düz mani D) Tecnis mani

E) Artık mani

20. **Türkiye'de halk biliminin tarihsel gelişimiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Türk folkloruyla ilgili bilinen ilk yazılı kaynaklar Orhun Yazıtları'dır.

B) İlk folklorik hareket "Mahallîleşme Cereyanı"dır.

C) Batılı anlamda ilk folklor eseri Esad Efendi'nin Türk halk şiirinin yapısını inceleyip nazım biçimi ve türlerini tasnif ettiği "Zeceller" kitabıdır.

D) Ahmet Vefik Paşa'nın Şecere-i Türk çevirisi ve Müntehebat-ı Durub-ı Emsal-i Türkiyye sözlüğü folklor çalışmalarının önünü açar.

E) Ziya Gökalp'in "Halka Doğru" dergisi folklorik özellikli ilk dergidir.

21. **Türkiye'de halk bilimiyle ilgili ilk bilimsel yayın aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Mehmet Fuat Köprülü B) Rıza Tevfik Bölükbaşı

C) Ziya Gökalp D) Ali Canip Yöntem

E) Ahmet Vefik Paşa

22. Yesi civarındaki Suri kasabası halkı, Yesililere ve Hoca Ahmet Yesevi'ye karşı düşmanca bir tutum içindedir. Yesevi ve müritlerini hırsızlıkla suçlamak için bir sığırı parçalayıp gizlice tekkenin içine bırakırlar. Ertesi gün Suri halkı, erkenden tekkenin önüne gelip sığırı arama bahanesiyle içeri girmek isterler. Yesevi de onlara "Girin köpekler!" der. Onlar Allah'ın hikmeti ile hemen orada köpeğe dönüşürler ve içerideki parçalanmış sığırı yemeye başlarlar. Dışarıda kalıp bu olayı seyreden arkadaşları çok korkarlar. Hemen tövbe edip istiğfar dileyerek Şeyhe rica ederler. Yesevi onları tekrar insan şekline dönüştürür

Bir motif indeksinde yer alan bu menkıbeye ilgili olarak:

I. Ermişlerin olağanüstü halleri

II. Olacağı önceden bilme

III. Don değiştirme

IV. Tılsım yapma

V. Ermişin kargışlaması

motiflerinden hangisinin bu menkıbede yer aldığı <u>söylenemez</u>?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

23. Antalya Elmalı'da dergâhını kuran mutasavvıf şair, "Baba Sultan" adıyla da tanınır. Teke Beyi ile mücadele eder. Teke beyi tarafında ateşe attırılır. Hz. İbrahim kıssasında olduğu gibi onun da atıldığı ateş söner. Ceylan donuna girerek Kaygusuz Abdal'ı kendi dergâhına getirmesi kerametleri arasındadır. *Nasihatname*'si manzum-mensur didaktik bir eserdir.

Bu parçada tanıtılan mutasavvıf şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pir Sultan Abdal B) Dadaloğlu

C) Abdal Musa D) Kazak Abdal

E) Teslim Abdal

24. Destanlar gerçek olay, kişi, zaman ve mekana bağlı olmakla birlikte olağanüstülükler de içerir. Bu olağan üstülükler aynı zamanda destanın sembolik anlamlarla örülmesini de kolaylaştırır. Olağanüstü durumlar aracılığıyla sembolik bir anlam yaratma bağlamında Türk destanlarında sıkça "rüya" motifine rastlanır.

I. *Bozkurt Destanı*

II. *Oğuz Kağan Destanı*

III. *Ergenekon Destanı*

IV. *Göç Destanı*

V. *Manas Destanı*

Yukarıdaki Türk destanlarından hangilerinde rüya motifi görülmez?

A) I. ve II. B) II. ve IV. C) III. ve IV.

D) I. ve III. E) I. ve V.

25. ***Orhun Yazıtları, Divânü Lûgâti't- Türk* ve *Kutadgu Bilig* adlı eserlerin her üçünde de hakkında bilgi verilen tek Türk destanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Saka Destanı* B) *Ergenekon Destanı*

C) *Alp Er Tunga Destanı* D) *Oğuz Kağan Destanı*

E) *Yaradılış Destanı*

26. Âşıklık geleneğinde önemli aşamalardan biri de rüya görmedir. Yıllarca usta aşığın yanında adap erkân öğrenen çırak ve kalfalar, rüya görerek yeni bir aşamaya geçer. Rüya âşıklık yolunda kemale ermenin, ustalaşmanın ârif olmanın kapısıdır.

Aşağıdakilerden hangisi rüya görme ile ilgili doğru bir ifade değildir?

A) Rüyada âşığa sunulan sembolik bir içki olan bade'ye dolu da denir.

B) Bazen de âşığa bade yerine "ekmek" ya da "tuz" verilir.

C) Âşığa rüyada Hz. Hızır, Hz. Ali, Hz. Pir, Pir-i Mugan ya da birsevgili bade içirir.

D) Bazen de badeyi uzanan bir el içirir buna "kudret gülü" denir.

E) Badenin "er dolusu" ve "pir dolusu" olmak üzere iki türü vardır

27. Âşıklık geleneğinde rüya görme, çırak ve kalfalıktan ustalığa geçişte önemli bir eşiktir. Rüya görüp dili çözülen, doğaçlama yeteneği kazanan, sazda ustalaşan âşığa "murdarlanmış âşık" denir. Murdarlanmış aşığın bazı becerileri kazanmış olması beklenir.

Aşağıdakilerden hangisi murdarlanmış âşığın kazanması beklenen beceriler arasında yer almaz?

A) Her türlü muammayı doğaçlama olarak sorar ve çözer

B) Doğaçlama olarak atışma yapabilir.

C) Doğaçlama olarak şiir söyler.

D) Hikâyeler bilir ve icra eder.

E) Çırak ve kalfalara bade içirebilir.

28. **Aşağıdakilerden hangisi Karagöz oyununun bölümlerinden biri değildir?**

A) Muhavere B) Mukaddime C) Fasıl

D) Döşeme E) Bitiş

29. Âşıklık geleneğinin XX. yüzyıldaki güçlü temsilcilerinden kabul edilen âşık, Kahramanmaraş, Afşin, Berçenek (Tarlacık) köyünde dünyaya gelmiştir. Taşlamalarıyla da tanınan şairin halk arasında yaygın olarak bilinen şiirinden bir dörtlük şöyledir:

Bahar gelmiş Nurhak dağı otlanmış

Bizim evde bayram günü kutlanmış

Obalar dağılmış dostlar yadlanmış

Eyvah ayrılığın yaresi bir hoş bir hoş

Bu parçada sözü edilen âşık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Neşet Ertaş B) Muharrem Ertaş

C) Mahzuni Şerif D) Aşık Feymani

E) Ali İzzet Özkan

30. Tiflis hükümdarı Hurşut Şah'ın çocuğu olmaz. Yakınlarından bazıları bir sünnet merasimi için izin istemeye geldiklerinde Hurşut Şah çocuğu olmadığı için üzülür. Üzüntüsünü gidermek için veziri ile beraber bir su kenarına gider. Burada onların yanına bir derviş gelir. Derviş, çocuğunun olabilmesiyle ilgili padişaha tavsiyelerde bulunup gözden kaybolur. Padişah, dervişin bütün tavsiyelerine uyar ve bir oğlu olur. Bu, güçlü kuvvetli bir çocuktur. Dört yaşına gelen çocuğun kuvvetinden bütün Tiflis halkı korkar. Bu arada çocuğa henüz bir isim verilmemiştir. Çocuğun daha fazla "Atsız" olarak çağrılmasına razı olmayan vezirler, Hurşut Şah'ı sıkıştırırlar. Hurşut Şah çocuğa bir isim vermek üzere meclisi toplar.

Bu parçada sözü edilen halk hikâyesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kirmanşah Hikâyesi*

B) *Hançerli Hanım Hikâyesi*

C) *Latifşah Hikâyesi*

D) *Arzu ile Kamber*

E) *Kiziroğlu Mustafa Bey Hikâyesi*

31. Olursun Nâ'ilî-veş gördüğün mahbûba efgende
Metâ'-ı sabrunı tâlân eder her tıfl-ı nâzende
Mahabbet gam-fezâ esbâb-ı cem'iyyet perakende
Bahâyî-veş degülsün kâbil-i feyz-i safâ sen de
Tekellüf ber-taraf ey hâtır-ı nâşâd neylersün

Son bendi verilen bu musammatla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Şiirin nazım şekli muhammestir.

B) Bir mersiyeden alınmıştır.

C) Bahayî, Nâ'ilî'yi tahmis etmiştir.

D) Nâ'ilî, Bahayî 'yi tazmin etmiştir.

E) Nâ'ilî, Bahayî 'yi tahmis etmiştir.

32. Kemâl-i reşk ile mümkin mi olmamak meftûn
Hayâl-i nâzüküme şa'ir-i Sıfâhânî

Klasik bir kasidede bu beytin, içinde yer alması gereken bölüm aşağıdakilerden hangisidir?

A) Methiye B) Tegazzül C) Fahriye
D) Teşbib E) Dua

33. Düğün, nişan, sünnet, şölen vb. eğlence cemiyetlerini anlatan edebi türe surnnâme adı verilir. Bu türün ilk örneği Gelibolulu Mustafa Âli'ye aittir. Genellikle manzum mesnevi olarak yazılan sûrnamelerin sonraki dönemlerde çok sayıda mensur örneği de verilmiştir. Seyyid Vehbî'nin, Levnî tarafından resimlenen ve geleneğin en hacimli sûrnamesi olan *Sûrnâme-i Vehbî*'si mensur sûrnâmelerin en bilinenidir. Bir sûrnâme eğer sünnet merasimini anlatıyorsa ----, düğün törenini anlatıyorsa ----, doğum olayını kutlamak için yazılmışsa ---- adı verilir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) hıtannâme-velîmenâme-vilâdetnâme

B) velîmenâme -hıtannâme-vilâdetnâme

C) vilâdetnâme-hıtannâme-velîmenâme

D) vilâdetnâme- velîmenâme-hıtannâme

E) hıtannâme-vilâdetnâme- velîmenâme

34. Kasîdenin genellikle15 ile 20 beyit arasında yazılan giriş bölümü teşbib ya da nesib bölümü olarak adlandırılır. Bu bölümde tabiatla ilgili konular işlenmişse bölüme "teşbib" denir. Doğa dışında bir tema işlenmişse de "nesib" adı verilir. Ancak bu iki terim bir ayrım gözetilmeden birbirinin yerine de kullanılabilir.

Aşağıdaki beyitlerden hangisi bir kasidenin "teşbib" bölümünden alınmış olamaz?

A) Yine erişdi temûz oldu cihan pür-tef ü tâb
Girdi bir hilkate hep âteş ü bâd âb u türâb

B) Tenûr-ı nâra dönüp tâb-ı mihrden derya
Fezâ-yı bahrde murgaaniyan kebâb olmuş

C) Rûh-bahş oldı Mesîhâ sıfat enfâs-ı bahâr
Açdılar dîdelerin hâb-ı ademden ezhâr

D) Tâze cân buldı cihân irdi nebâtâta hayât
Ellerinde harekât eyleseler serv ü çenâr

E) Puhtedür gayrılar eş'ârı velî puhte piyâz
Hâm anberdür eğer hâm ise de bu eş'âr

35. **Aşağıdakilerden hangisi türü bakımından farklıdır?**

A) *Metalîü'n- Nezâir* B) *Mecâlisü'n- Nefâis*

C) *Künhü'l- Ahbâr* D) *Nuhbetü'l- Âsâr*

E) *Teşrifâtü'ş- Şuârâ*

36. **Aşağıdaki yazar eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) *Yusuf u Zeliha*-Fuzûlî

B) *Tuhfetü'l- Harameyn*- Nâbî

C) *Nihân-ı Kaza*- Yenişehirli Avnî

D) *Zübdetü'l-Eş'âr*- Kafzâde Fâizî

E) *Çenginâme*-Enderunlu Fâzıl

37. **Aşağıdaki beyitlerden hangisi ötekilerden farklı bir vezinle yazılmıştır?**

A) Yine erişti temûz oldu cihan pür-tef ü tâb
Girdi bir hilkate hep âteş ü bâd âb u türâb

B) Tenûr-ı nâra dönüp tâb-ı mihrden derya
Fezâ-yı bahrde murgânıyân kebâb olmuş

C) Dimez nice sürinürsin kapumda sen de garîb
Kimesne bencileyin olmasun vatanda garîb

D) Açıldı nefha-i ahkâm ile gül-i ümmîd
Seçildi pertev-i İslâm ile harâm ü halâl

E) Gözümde 'aks-i cemâlün bahâra benzetdüm
Yaşum bahârda taşmış pınara benzetdüm

38. Gezermiş kasrın etrâfında yer yer tâze meh-rûlar.
Mükahhal gözlü şîrîn sözlü leylî yüzlü âhûlar.

Yukarıdaki beyitte altı çizili sözcüklerde görülen edebî sanat aşağıdakilerden hangisinde sırayla doğru olarak verilmiştir?

A) Teşbih-Kapalı istiare B) Telmih- Açık istiare
C) Mecaz-ı mürsel-Teşbih D) Teşbih-Açık istiare
E) Açık istiare-Teşbih

39. Ârızun yâdıyle nemnâk olsa müjgânum nola
Zâyi' olmaz gül temennâsıyla virmek hâre su

Bu beyitte görülen edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

A) İştikak B) Kinaye C) Leffüneşr
D) Tevriye E) Telmih

40. Bâkî çemende hayli perîşan imiş varak
Benzer ki bir şikâyeti var rûzgârdan

Bu beyitte altı çizili sözcükte görülen edebî sanat aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinde yoktur?

A) Bir delikanlı haramîdir deyü afv ettiler
Asmadan kurtuldu ammâ çok sıkılmıştır şarâb

B) Aşiyan-ı mürg-i dil zülf-i perişanındadır.
Kande olsam ey peri gönlüm senin yanındadır.

C) Şikest olsa sürâhî câm-ı meclis ber-karâr olmaz
Meseldir sâkiyâ baş gitse ayak pâydâr olmaz

D) Âvâzeyi bu âleme Dâvud gibi sal
Bâkî kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş

E) Firkat içre kıl beni yâ Rab figânımdan halâs
Ya erişdir yâre yâhud eyle cânımdan halâs

41. Eşiginden gider oldı dil-i âvâre meded
Döstlar olmaya mı bu gama bir çâre meded

Bu beytin aruz vezni aşağıdakilerden hangisidir?

A) fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe i lün

B) fâilâtün / fâilâtün / fâilâtün / fâ i lün

C) mefâ'ilün / fe'ilâtün / mefâ'ilün / fe'ilün

D) mefûlü / fâilâtün / mefâîlü / fâilâtün

E) mef'ûlü / fâ'ilâtün / mef'ûlü / fâ'ilâtün

42. Zülfünün zincîr-i sevdâsın tolayub boynına
Şehr-i hüsnün cerr ider dîvâneler gördün mü hiç

Bu beytin vezne uyması için ilk mısrada yapılması gereken aruz uygulaması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Med B) Zihaf C) İmâle
D) Vasl E) Kasr

43. Yıllar var ki hasretim senin melek simana,
Yüzün bana yasaklı her şeyin farkındayım!

Bin dereden su gelse halimden belli mânâ:
Yıldırımlar yağıyor sığındığım limana!
Dilimde tüy biterken sen gelmedin imana;
Yıllar var ki hasretim senin melek simana!

Hüzünlü notalarda, yakıcı şarkındayım;
Akan ömür nehrinin insafsız arkındayım,
Rüyalarımda bile, feleğin çarkındayım;
Yüzün bana yasaklı her şeyin farkındayım!

Bu şiir aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmıştır?

A) Sone B) Terza rima C) Triyole
D) Balad E) Serbest müstezat

44. Türk edebiyatında birçok eleştirmenin etkilendiği izlenimci eleştiri anlayışı onun eserlerinde de görülür. Ancak bir eleştirmen olarak ekonomi öğrenimi görmesi, ekonomik olgulara ve toplumsal bilimlere ilgisi, onun Marksist estetiğe ve Marksizm'e yönelimli olmasını sağlar. Onun eleştiri serüveni işte bu iki anlayış çevresinde oluşur. Eleştirmenliğinin ilk evresinde, Marksist estetiğin izlerini taşıyan yazar, edebiyat eserlerine de "toplumcu gerçekçi" bir tavırla yaklaşır ve ilk yazılarını topladığı *İnsan Tükenmez* adlı yapıtıyla toplumcu-gerçekçi eleştirinin önemli bir örneğini verir. *Yüz Yılın 100 Türk Romanı*, toplumsal değişim sürecinin çeşitli parametrelerini Türk romanı üzerinden irdeleyen önemli eleştiri yapıtları arasındadır.

Bu parçada tanıtılan eleştirmen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Berna Moran B) Fethi Nâci
C) Kemal Tahir D) Memet Fuat
E) Özdemir İnce

45. Haldun Taner, bu oyununda iyi yurttaş "Vicdanî"nin yaşamını Osmanlı İmparatorluğunun son günlerinden bu yana Türkiye'nin geçirdiği siyasal olayların perspektifinden gösterir.İnsanî ve toplumsal görevlerinin namuslu ve vicdanlı olmakla bittiğini sanan "Vicdanî"lerin sömürü düzeninin bir parçası haline gelme sürecini sorgular. Sömürenler kadar sömürülenlerin de sorumsuzluğunun altını çizer. Çünkü herkes, iyi yurttaş "Vicdanî" gibi sadece kendine biçtiği vazifesini yapmakla meşguldür.

Bu parçada tanıtılan Haldun Taner tiyatrosu aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Sersem Kocanın Kurnaz Karısı*
B) *Lütfen Dokunmayın*
C) *Fazilet Eczanesi*
D) *Keşanlı Ali Destanı*
E) *Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım*

46. **Aşağıdaki kitaplardan hangisinin poetik tutum bakımından diğerlerinden farklı olduğu söylenebilir?**

A) *Çağrılmayan Yakup* B) *Kayayı Delen İncir*
C) *Havaya Çizilen Dünya* D) *Taş Baskısı*
E) *Zambaklı Padişah*

47. **Aşağıdaki eser-yazar eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) *Fahim Bey ve Biz*-Abdülhak Şinasi Hisar
B) *Kurtlar Sofrası*-Kemal Tahir
C) *Sultan Hamid Düşerken*-Nahit Sırrı Örik
D) *Bodur Minareden Öte*-Yusuf Atılgan
E) *Bir Gün Tek Başına*-Vedat Türkali

48. ---- öğretmen-yazar olarak da tanımlanabilir kuşkusuz. O, toplumsal yarar peşinde koşan bir romancı olarak hikâye ve roman aracılığıyla Türk halkının "çağdaş medeniyete uymayan düşünüş ve yaşayış tarzı"nı değiştirmek amacındadır. Bunun içindir ki hikâye ve romanlarında dikkatini en çok topladığı noktalar: "bâtıl inanışları ve ilkel gelenekleri tenkit", Batının müsbet dünya görüşünden okuru haberdar etmek ve Batı kültürüne ilişkin temel bilgileri aktarmaktır. Öğretmen-yazarımız, Tanzimat'ın I. kuşağının dram yazarı, ----'nın tiyatro hakkındaki "faydalı eğlence" formülünü alıp hikâye ve romana uygulama konusunda da hiç tereddüt etmez.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ahmet Mithat-Namık Kemal

B) Namık Kemal-Racaizade Mahmut Ekrem

C) Ahmet Mithat-Racaizade Mahmut Ekrem

D) Ahmet Mithat-Ahmet Vefik Paşa

E) Namık Kemal-Ahmet Vefik

49. Şairliğinin ilk evresi Balkan Savaşı'na rastlayan şair, bu şiirlerinde, doğal olarak, ulusçu duyguları işler. Aruz'la yazdığı bu ilk şiirlerden sonra, Ziya Gökalp'in yönlendirmesiyle hece veznini kullanır. Bireyci temalara da yer vermekle birlikte I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı yıllarında, daha çok ulusal duyguları ve tarihî kahramanlıkları işleyen şiirler yazar. Bu şiirlerden *Çanakkale Şehitliğinde, Tuna Kıyısında, Millî Neşîde, Gemiciler ve Venedikli Korsan Kızı* en bilinenleridir. 1927'de yayımladığı ilk şiir kitabı *Miras* bu ilk şiirleri de içerir. 1927 sonrası şiirleri ise, *Güneşin Ölümü* adıyla yayımlanmıştır.

Bu parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halit Fahri Ozansoy B) Enis Behiç Koryürek

C) Ömer Bedrettin Uşaklı D) Yusuf Ziya Ortaç

E) Orhan Seyfi Orhon

50. Sözcük seçiminde, müzikal değeri de dikkate alması, onu diğer Servetifünûn şairlerinden ayırır. Şiirlerindeki psikolojik atmosfere uygun ve güçlü bir derûnî ahenk sağlamak onu başarıya götürür. Şiirdeki müziğin bu atmosfere tam olarak uyması için bir şiirde birden fazla vezin kullanmayı dener ve bunda da başarılı olur. Ancak, şiirinin sözcük kadrosunu kurarken konuşma dilinden uzaklaşmada gösterdiği aşırılık -tıpkı aruz konusunda olduğu gibi- onu eleştirilerin odağına koyar. Örneğin Teslim-i Hakikat makalesinde Ahmet Mithat, ona "dekadan" yaftası yapıştırmakta hiçbir sakınca görmez.

Bu parçada sözü edilen Servetifünun şairi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cenap Şehabettin B) Tevfik Fikret

C) Hüseyin Siret D) Hüseyin Suat

E) Süleyman Nesib

51. Hâşim'in ikinci şiir kitabı olan bu yapıt, ilkine göre daha yalın dilli olmakla birlikte içerdiği metinlerin şiirsellik düzeyi bakımında en az Haşim'in ilk kitabındakiler kadar kumaşı sağlam "şiir"ler içerir. Haşim'in poetik tutumunda değişiklik olmamakla birlikte şiirinin söz dağarcığındaki yalınlaşmada, Haşim'le aynı dönemde yalın dille başarılı metinler yayımlamayı sürdüren Yahya Kemal'in dolaylı etkisi de göz ardı edilmemelidir.

Bu parçada sözü edilen yapıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Göl Saatleri*

B) *Piyâle*

C) *Gurabahâne-i Laklakân*

D) *Frankfurt Seyahatnâmesi*

E) *Bize Göre*

52. BALIKÇILAR

Bugün açız yine evlatlarım, diyordu peder
Bugün açız yine; lakin yarın, ümid ederim
Sular biraz daha sakinleşir... Ne çare, kader
Hayır, sular ne kadar coşkun olsa ben giderim
Diyordu oğlu, yarın sen biraz ninemle otur
Zavallıcık yine kaç gündür işte hasta
Olur
Biraz da sen çalış oğlum, biraz da sen çabala
Ninen baban, iki miskin, biz artık ölmeliyiz
Çocuk düşündü şikâyetli bir nazarla: -Ya biz
Ya ben nasıl yaşarım siz ölürseniz
Hâlâ
Dışarda gürleyerek kükremiş bir ordu gibi
Döğerdi sâhili binlerce dalgalar asabi
(...)

Tevfik Fikret'e ait bu şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tevfik Fikret'in Servetifünûn evresinde benimsediği poetik anlayışı yansıtır.

B) Aruz vezni ile yazılmıştır.

C) Kırık dizeye (enjambement) örnek olarak verilebilir.

D) Toplumcu bir tavrın ürünüdür.

E) Diyalog biçiminde kurgulanmıştır.

53. Otomobil, ok gibi, bu güzel, buğulu bahar akşamını âdeta israf ederek uçuyordu. Büyükdere, rakı ve ben, ama Hayri Beyefendi olarak ben. Ayrıca otomobilin yetmiş kilometre sürati. Muhakkak tekrar çocukluğuma döndüm ve bir bayram yerindeyim!

- Pek dalgınsınız Hayri Beyefendi!

Bereket versin, Doktor Ramiz yanımda. O varken benim kendime ait işlerde söz söylememe lüzum yoktur. Şimdi de o cevap veriyor:

- Hayri Bey, daima böyledir!

Hayri Beyefendi, bizim Hayri, sizin Hayri, dalgın Hayri... Ne kadar çok Hayri var. N'olur birkaçını yolda eksek. Herkes gibi ben de bir tek insan, kendim olsam. Otomobil yerlerinden söktüğü ağaçları tepemizden ata ata gidiyor. Her şeyde bir çocuk saçı yumuşaklığı var. Altı sene evvel bakımsızlıktan ölen küçük kızımın saçları da böyle yumuşaktı. Bari şu ihtiyarı çiğnemesek!

Aşağıdakilerden hangisinin romancılık anlayışı, bu parçadaki anlatım özelliklerine daha uzaktır?

A) Yusuf Atılgan

B) Ahmet Hamdi Tanpınar

C) Adalet Ağaoğlu

D) Orhan Kemal

E) Leyla Erbil

54. **TERKİB-İ BENT**

Bir katre içen çeşme-i pür-hûn-ı fenâdan
Başın alamaz bir dahi bârân-ı belâdan
Âsûde olam dersen eğer gelme cihâna
Meydâna düşen kurtulamaz seng-i kazâdan
Her kim ki arar bûy-ı vefa tab'-ı beşerde
Benzer ana kim devlet umar zıll-ı hümâdan
Bî-baht olanın bağına bir katresi düşmez
Bârân yerine dür ü güher yağsa semâdan

Bu şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İkinci beyitte kaderci bir anlayış vardır.

B) Rubai vezinlerinden bir ile yazılmıştır.

C) Son iki beyit insanlığa karşı karamsar ve umutsuz bir tutumun ürünüdür.

D) Divan edebiyatı nazım biçimlerinden biri ile yazılmıştır.

E) Sorunların çözümü için akılcı bir tavır önerilir.

55.

Yazar	Hikâye	Roman
Halit Ziya	---	*Mâi ve Siyah*
Nazlı Eray	*Ah Bayım Ah*	---
Nedim Gürsel	*Son Tramvay*	---
Tahsin Yücel	---	*Peygamberin Son Beş Günü*

Bu tabloda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) *Arzu Sapağında İnecek Var*

B) *Bir Ölünün Defteri*

C) *Resimli Dünya*

D) *Uçan Daireler*

E) *Buzdan Kılıçlar*

56. Berna Moran postmodernist bir roman olan ---- için şu saptamayı yapar: "Romanın hemen başlarında ---- ile *Mesnevi*, ve özellikle Hüsn ü Aşk arasında birtakım bağlar kurulacağını, *okur*, Galip ve Celal adlarıyla karşılaştığında değilse de apartmanın adının "Şehrikalp" olduğunu öğrendiği zaman tahmin edebilir. Çünkü yazar apartmana verdiği Şehrikalp adıyla, Şeyh Galip'in *Hüsn ü Aşk*'ındaki Diyar-ı Kalp'e açık gönderme yapmaktadır."

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Kara Kitap* B) *Benim Adım Kırmızı*

C) *Yeni Hayat* D) *Beyaz Kale*

E) *Cevdet Bey ve Oğulları*

57. Sanatlı, secili, şiirsi bir üslupla oluşturulmuş edebî metinlere klasik edebiyat, "nesr-i mücella" yani cilalanmış düzyazı adını verirken. Bu üslupla metin yazma tavrı Tanzimat edebiyatıyla yeni bir virajı döner. Artık bu şiirsi, sanatlı metinlerde hayale ve imgeye daha sık yer verilmeye başlanır. Recaizade Mahmut Ekrem'in "nesr-i muhayyel" olarak adlandırıp örneklerini verdiği bu tür, erken Cumhuriyet Dönemi'nde de sürdürülür.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada tanıtılan türün örneklerini içermez?

A) *Mezardan Sesler* B) *Siyah İnciler*

C) *Anamın Kitabı* D) *Ferda-yı Garam*

E) *Erenlerin Bağından*

58. Öykücülüğü meslek edinmiş ender yazarlardan biridir. Öykücülüğe Kemal Tahir, Sabahattin Ali ve Sait Faik etkisiyle başlar. Bağımsız olarak görünen öyküleri aslında bir roman bütünlüğü gösterir. O, bu özelliğini "kıssa yöntemi" olarak adlandırır. İlk kitabı *Ortadaki Adam*'dan itibaren öykülerinde mekân genellikle küçük taşra kasabalarıdır. Yalın bir dille, az sayıda sözcük kullanarak daha fazla anlam üretmeyi amaçlar. Bunalım ve ruhsal açmazlara karşı manevi değerleri çözüm olarak önerir. Kapitalist kültürün kamçıladığı tüketim çılgınlığının karşısına "kanaat kültürünü" koyar.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mustafa Kutlu B) Sevinç Çokum

C) Rasim Özdenören D) Orhan Kemal

E) Hüseyin Su

59. Bu anlayış aslında realizmin şiire yansımış biçimi olarak da tanımlanır. İç dünyadan dış dünyaya; öznellikten nesnelliğe yönelen bir şiir anlayışından söz edilebilir. 1886'da Fransa'da manifest bir metinle ortaya çıkan bu akımda nazım biçimi olarak en çok sone kullanılır. Sanat sanat içindir, ilkesine bağlı kalan şairler, tarihe yönelme tavrını sürdürerek pitoresk şiirler yazarlar. Biçim kusursuzluğu, şiirde ahenk ve kusursuz uyum önemsenir. Yahya Kemal'in *İstanbul'u Fetheden Yeniçeriye Gazel, Mohaç Türküsü, Akıncılar, Süleymaniye'de Bayram Sabahı* şiirleri bu anlayışın örnekleri olarak da değerlendirilir.

Bu parçada sözü edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sembolizm B) Parnasizm

C) Empresyonizm D) Ekspresyonizm

E) Santimantalizm

60. **Aşağıdaki romanlardan hangisi realist edebiyat için örnek verilemez?**

A) *Suç ve Ceza* B) *Ana*

C) *Gazap Üzümleri* D) *Vadideki Zambak*

E) *Notre Dame'ın Kamburu*

61. **Aşağıdakilerden hangisi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Programı amaçlarından biri değildir?**

A) Edebiyatın doğasını, işlevini, birey için önemini kavramalarını sağlamak

B) Edebî metinler aracılığıyla Türkçenin inceliklerini, Türk edebiyatının tarih içinde gösterdiği değişim ve gelişimi tanımaları sağlamak

C) Türk edebiyatına ait eserler aracılığıyla millî, manevi, ahlaki, kültürel ve evrensel değerleri anlamaları sağlamak

D) Dinleme, okuma, yazma ve konuşma stratejilerini doğru ve uygun şekilde kullanarak etkili iletişimciler olmaları sağlamak

E) Metinler aracılığıyla okuduğunu anlama ve eleştirel okuma becerilerini geliştirmeleri ve okuma alışkanlığı kazanmaları sağlamak

62. **Problemlere (özellikle iş ortamında karşılaştığı problemlere) bilgiye dayalı çözüm üretmek için bilgi kaynaklarını kullanan, çeşitli bilgi kaynaklarının kullanımı için gerekli becerilere sahip olan ve ilgili teknikleri bilen kişilerde olan beceri hangisidir?**

A) Medya okuryazarlığı B) Teknoloji okuryazarlığı

C) Bilgi okuryazarlığı D) Ekran okuryazarlığı

E) Dijital okuryazarlığı

63. TTKB de kitap inceleme komisyonunda görev yapan Taner Bey Türk Dili ve Edebiyatı 10.sınıf ders kitabını incelemekle görevlendirilmiştir.

Taner Bey'in aşağıda yer alan şartlardan hangisini dikkate alması beklenmez?

A) Ders kitabı öğretim programında ifade edilen kazanımların tümünü karşılayacak şekilde tasarlanmış mı?

B) Yazarlar, şairler hakkında ders kitaplarında doğrudan bilgi verilmiş mi?

C) Edebî dönemler, akımlar hakkında ders kitaplarında doğrudan bilgi verilmiş mi?

D) Yazma çalışmaları için kitap üzerine öğrencilere uygun boşluklar bırakılmış mı?

E) Kitabın sonunda kitapta geçen edebiyat terimlerinden oluşan bir sözlüğe yer verilmiş mi?

64. **10.sınıflarla ders işleyen Hatice Hanım aşağıdaki etkinlikleri hangi sıra ile yapması beklenir?**

I. Dilbilgisi

II. Metin ve türle ilgili açıklamalar

III. Yazarın/şairin biyografisi

IV. Yazma

V. Metni anlama ve çözümleme

A) I - II - III - IV - V B) II - III - IV - V - I

C) IV - II - III - V - I D) II - V - III - I - IV

E) II - V - I - IV - III

65. **Aşağıda verilen Etkinlik ve Yetkinlik eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

	Yetkinlik	Etkinlik
A)	Dijital Yetkinlik	Mevcut bilginin ve bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgulama
B)	Öğrenmeyi Öğrenme	Öğrenme fırsatlarını arama ve değerlendirme
C)	Yabancı Dillerde İletişim	Toplumsal gelenekleri, kültürel ögeleri, dil çeşitliliğini fark etme ve takdir etme
D)	Anadilde Dilde İletişim	Yaşam boyu öğrenmenin parçası olarak resmi olmayan dili (günlük konuşma dilini) öğrenme
E)	Kültürel Farkındalık ve İfade	Yaşamda estetik faktörlerin önemini kavrama

66. I. Ses tonu metin türüne bağlı olarak ayarlanmalıdır

II. Konuşur gibi okumalıdır

III. Anlama kadar anlatmayı da kapsar

Sesli okuma ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I ve II

67. **Konuşarak kazandığım başarılar, savaşarak kazandığım başarılar kadar önemliydi. (M.K.Atatürk) sözü ile vurguladığı beceri hangi yöntemin sınıflarda kullanılması ile öğrencilerde de geliştirilebilir?**

A) Eleştirel konuşma B) Güdümlü konuşma

C) Tartışma D) Empatik

E) Yaratıcı

68. **Türk dili ve edebiyatı dersi ölçme değerlendirme anlayışı ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

B) Ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır

C) Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.

D) Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez

E) Eğitim sadece "bilme (düşünce)" ile ilgilidir. Dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilir

69. **10.sınıflarla şiir konusunu işleyen bir öğretmen koşuk ile ilgili öğrencileriyle sohbet etmekte iken aşağıdaki ifadeler hangisini kullanan öğrenciye düzeltme yapması beklenir?**

Ersin: Sığır törenlerinde (av şenlikleri) ve şölenlerde söylenen aşk, kahramanlık, doğa sevgisi temalı şiirlerdir.

Esma: Dörtlükler hâlinde ve Türklerin millî ölçüsü olan hece ile söylenir.

Engin: Koşuklarda kafiye düzeni aaab (abab veya abcb) - cccb - dddb... şeklindedir.

Sezgin: "Keldi esin esneyü

Kadka tükel osnayu

Kirdi bodun kasnayu

Kara bulıt kükreşür." Koşuk öreneğidir

Sevgi: Lirik bir söyleyişin esas olduğu koşuklar bu özelliği ile halk edebiyatındaki gazellere ve divan edebiyatındaki koşmalara benzetilebilir.

A) Esma B) Engin C) Sezgin

D) Sevgi E) Sezgin – Sevgi

70. **Metnin türünün ortaya çıkmasında etkili unsurlar hakkında sınıfına bilgiler veren bir öğretmenin aşağıda yer alan etmenlerden hangisinden bahsetmesi beklenmez?**

A) Sözlü ve yazılı kültürün

B) Yazarların

C) Yayın organlarının

D) Toplumsal değişimlerin ve etkileşimlerin

E) Teknolojinin

71. Pandomim, sözsüz tiyatro

Opera, müzikle oynan tiyatro

Vodvil, alaycı taşlamalı komedi

Mizansen, yönetmenin, bir oyunu sahneye koyma çalışması

Feeri, Bir kişinin tek başına konuşması

Yukarıda tiyatro ile ilgili verilen bilgilerden hangi terimde hata yapılmıştır?

A) Pandomim B) Opera C) Vodvil

D) Mizansen E) Feeri

72. Boğumlamadaki ihmal ve umursamazlıktan kaynaklanan bir sorundur. Genellikle hızlı konuşanlarda veya konuşmasına özen göstermeyenlerde görülür. Konuşmada bazı hece veya seslerin söylenmeden geçilmesidir.

Bahse konu olan konuşma bozukluğu hangisidir?

A) Pelteklik B) Atlama C) Kekemelik

D) Dizatri E) Afazi

73. Dinleme sırasında zihinsel etkinlikler de gerçekleşir.

Bu zihinsel etkinlikler hangi sıra ile gerçekleşir?

1. İşitme
2. İlişkilendirme
3. Anlama
4. Dikkat etme
5. Seçme

A) 1 - 5 - 4 - 2 - 3 B) 1 - 4 - 5 - 2 - 3

C) 4 - 5 - 1 - 2 - 3 D) 4 - 1 - 5 - 3 - 2

E) 4 - 2 - 5 - 1 - 3

74. I. Metinde kullanılan dil

II. Metnin yazılış amacı

III. Metnin içeriği

IV. Bilginin sunuluş biçimi

Metinler farklı türlerde yazılır. Bir metnin hangi türde yazıldığını belirleyici özellikler vardır.

Yukarıdakilerden hangileri metin türünü belirleyen özelliklerdendir?

A) I ve II B) I, II ve III C) I, III ve IV

D) I ve III E) I, II, III ve IV

75. Bir basketbol maçında basketbolcu hatalı yürüme nedeniyle düdük çalan hakemin üzerine yürür. Bunun üzerine hakem oyuncuya teknik faul verir.

Bu olaydaki "Bağlam" nedir?

A) Basketbol sahası B) Hakem

C) Teknik faul D) Basketbolcu

E) Hakemin üzerine yürüme

1. Bu testte 75 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kağıdının test için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. "D)" seçeneğindeki ifade, Köktürkçe için doğru değildir çünkü dudaksıl uyumu (düzlük-yuvarlaklık uyumu / küçük ünlü uyumu) Köktürkçede yoktur. Dudaksıl uyumu, 17. yy.dan itibaren ilk defa Yeni Türkçe Dönemi'nde görülmeye başlanır.

CEVAP D

2. A) I. cümlede basit, türemiş ve birleşik sözcük: Eçi+ (İK, "amca") /+miz (I. ÇŞ İyelik, ÇE) BASİT; kaz- (FK) /-gan (FFYE) /-mış (Sıfat-Fiil, FİYE) TÜREMİŞ; "yok bolmazun" / "yok olmasın" BİRLEŞİK.
   B) II. cümlenin yüklemi bilinen geçmiş zamanla çekimlenmiş BASİT ÇEKİMLİ bir fiildir: ol- (FK)/-u (Yard. Ses)/-r (FFYE)/-ma (Olumsuzluk)/-dı (BGZ Eki)/-m(I. TŞ Eki)
   C) III. cümlede kökünün türü bakımından fiil olan bütün sözcükler türemiş yapılıdır: "ölü/ölerek", öl- (FK)/-ü (Zarf-fiil-FİYE), TÜREMİŞ; "yitü/yiterek", yit- (FK) /-ü(Zarf-fiil-FİYE) TÜREMİŞ; "kazgandım/kazandım", kaz- (FK)/-gan (FİYE) TÜREMİŞ.
   D) IV. cümlede kökü zamir olan bir sözcük zarf göreviyle kullanılmıştır:" Ança kazganıp/öylece kazanıp" ifadesindeki "ança" kökü zamir (o/A) olan bir sözcüktür ve zarf olarak kullanılmıştır.
   E) V. cümlede vasıta hal eki almış birden fazla sözcük vardır: "yadagın / yalınyın" (yaya olarak / çıplak olarak) sözcüklerinin sonundaki -n ekleri vasıta hal ekidir."

CEVAP B

3. IV. sözcük "sever **men** / sever**im**" ifadesinde "men" şahıs zamiri değildir. I. TŞ ekidir.

CEVAP D

4. IV. sözcük "yaşıl" yapım eki almış, türemiş bir sözcüktür. Ancak isim hal eki almadığı için yalın haldedir.

CEVAP D

5. Öncülde verilen beyitte dilin değerinden söz edilmektedir. Beytin dil içi çevirisi şu şekildedir:
"Akla ve bilgiye tercüman olan, dildir,
İnsanı aydınlatan fasih dili (değerini) bil."

CEVAP E

6. Öncülde tanıtılan eser "B" seçeneğindeki "*Nehcü'l-Ferâdis*"tir.

CEVAP B

7. A) seçeneğindeki "kiledür biz/geliyoruz" fiili şimdiki zaman kipiyle çekimlenmiştir: kil- (FK) /-edür- (ŞZ Kipi) / biz (I. ÇŞ kipi)

CEVAP A

8. Çıkma hal eki Harezm Türkçesinde "+dın" biçimindeyken Kıpçak Türkçesinde "+dan" biçimindedir.

CEVAP A

9. Belirtme sıfatları: işaret, soru, sayı ve belgisiz sıfatlardır. Altı çizili sözcükler belirtme sıfatıdır.
   A) şol dem
   B) Ol büt
   C) Çün bu sözi (...) ol sâ'at öldi
   E) Ne (hangi) sebebden sındı bunlar
   D) seçeneğinde belirtme sıfatı yoktur.

CEVAP D

10. A) İstek kipiyle çekimlenmiş fiil: "bile", "uyanık ola"
    B) Adlaşmış sıfat-fiil: "dünyâ seveni"
    C) Birden fazla işaret zamiri: "anda", "andadır"
    D) Kurallı birleşik fiil: "'amel ide görün"
    öncülde zamirle öbekleşmiş edat yoktur.

CEVAP E

11. A) Eski Anadolu Türkçesine özgü gelecek zaman kipi: "-ısar"
    B) Şart kipiyle çekimlenmiş fiil: "almasa"
    C) Geçişsiz fiil: "başladı"
    D) Belirtme hal eki olarak "+n": "hazînelerin/hazinelerini"
    Sadece zarf fiil ve isim fiil örneklenmiştir: "fikr idüp"; "açmaga", "saçmaga"

CEVAP E

12. II. sözcük tamlayan eki değil II. TŞ iyelik eki almıştır: [Senün] "yüzün"

CEVAP B

13. Türk dilinin r/l kolunda Hun, Bulgar ve Çuvaş Türkçesi yer alır. Seçenekteki diğer tarihî Türk lehçeleri ise ş/z kolundadır.

CEVAP A

14. Ural-Altay Dil Ailesine ait olduğu en son kanıtlanan dil Japoncadır.

CEVAP A

15. "Geçit" sözcüğü ünlüyle başlayan bir ek aldığında sonundaki ünsüz ötümlüleşir: geçit+i>geçidi. Diğer sözcüklerde ötümlüleşme olmaz.

CEVAP E

16. t > d ötümlüleşme

ñ > m dudaksıllaşma

CEVAP A

17. A) İnsan hayatı dairevi, / biliyorsunuz> (Nesne / Yüklem).

B) II. cümle sıralı bağımlı cümledir: "Bebek olarak başlıyor, hayatının sonunda da dönüp yine bebek oluyor." (Birden fazla yüklem olduğu için sıralı; gizli özneler (o) ortak olduğu için bağımlıdır.)

C) III. cümlede dönüşlü çatılı fiilden türemiş bir isim **nesne değil** DOLAYLI TÜMLEÇ görevindedir. " ....DÜŞÜNCELERİMİZDE taşıyoruz"

D) IV. cümlede fiil kökünden türemiş bir edat: gör-e>göre

E) V. cümlede edilgen çatılı sıfat-fiil isim tamlamasında tamlayan görevindedir: "yazı**IDIĞ**ımız gerçeği"

CEVAP C

18. "Küçük bir Anadolu kasabasında yaşayan", "yalnız", "sessiz", ve "bir" ifadeleri "çocuk" adının sıfatı olduğu için sıfat tamlaması kurar. Cümle ögelerine ayrılırken sıfat tamlamaları bölünmez. Bu yüzden A) seçeneğindeki cümlenin tamamı yüklemdir.

CEVAP A

19. Öncülde verilen iki dörtlük 7'li ölçüyle soru-cevap biçiminde kurulmuş bir müracaa/deyişmeli/dedim-dedili manidir.

CEVAP A

20. Türk folkloruyla ilgili bilinen ilk yazılı kaynaklar *Orhun Yazıtları* değil, *Çin Yıllıkları*'dır.

CEVAP A

21. Folklorla ilgili ilk bilimsel makale Ziya Gökalp'in "*Halk Medeniyeti I Başlangıç*" adlı makalesidir.

CEVAP C

22. Öncülde verilen menkıbede "tılsım yapma" gibi bir durum söz konusu değildir.

CEVAP D

23. Öncülde tanıtılan mutasavvıf şair Abdal Musa'dır.

CEVAP C

24. Köktürk destanlarında rüya motifi görülmez.

Oğuz Kağan Destanı'nda, Oğuz Kağan'ın veziri Uluğ Türk, rüyada, altın bir yayın gün doğusundan gün batısına; üç gümüş okunsa kuzeye doğru gittiğini görür.

Göç Destanı'nda Bögü Kağan uyurken, penceresinin önünde bir kız hayali belirir, onu uyandırır. Yedi yıl, altı ay, yirmi iki gün her gece kız, Bögü Kağan'a gelir; her gelişinde de ona dünyanın efendisi olacağını söyler.

Manas Destanı'nda Kanıkey, Manas'ın esir düştüğü gece rüya görür. Manas'ın ölümcül bir yara aldığını anlar. Manas'ın son seferinde yine Kanıkey rüyasında, Manas'ın tahtının ayaklarının kırıldığını görür ve felaketi anlar. Manas'ın yakın dostu ve savaşçısı Almambet, gördüğü bir rüya üzerine Manas'a katılır.

CEVAP D

25. *Orhun Yazıtları, Divânü Lûgâti't- Türk* ve *Kutadgu Bilig* adlı eserlerin her üçünde de hakkında bilgi verilen tek Türk destanı *Alp Er Tunga Destanı*'dır.

CEVAP C

26. Rüyada âşığa bade yerine "saz" ya da "elma" verilmesi gelenekte görülen ritüellerdendir. Ancak bade yerine "ekmek" ya da "tuz" verilmesi gibi bir ritüel yoktur. diğer seçeneklerde verilen ifadelerin hepsi doğrudur.

CEVAP B

27. Murdarlanmış âşığın dört beceriyi kazanması beklenir:

A) Doğaçlama olarak muamma sorar ve çözer

B) Doğaçlama olarak atışma yapar

C) Doğaçlama olarak her türlü şiiri söyler

D) Hikâyeleri bilir ve icra eder

Bu beceriler arasında "E" Çırak ve kalfalara bade sunmak" yer almaz.

CEVAP E

28. Karagöz oyununun bölümleri sırasıyla: mukaddime, muhavere, fasıl ve bitiş bölümleridir.

CEVAP D

29. Öncülde tanıtılan Kahramanmaraş, Afşin, Berçenek (Tarlacık) köyünde dünyaya gelen Âşık Mahzuni Şerif'tir.

CEVAP C

30. Öncülde hakkında bilgi verilerek değerlendirmede bulunulan halk hikâyesi Kirmanşah Hikâyesi'dir. Tiflis hükümdarı Hurşut Şah, Kirmanşah'ın babasıdır.

CEVAP A

31. Metin ölüm temalı olmadığı için mersiyeden alınmış olamaz. Öncülde verilen beş mısralık bentte iki mahlas bulunduğundan bu şiir bir muhammesten alınmış olmaz. son iki mısra Bahâyî'nin bir gazeline aittir. Bu beytin üzerine Nâ'ilî üç mısra daha ekleyerek Bahâyî'nin gazelini tahmis etmiştir.

CEVAP E

32. Kemâl-i reşk ile mümkin mi olmamak meftûn
Hayâl-i nâzüküme şa'ir-i Sıfâhânî (Neşati)
Öncüldeki beytin dil içi çevrisi şöyledir: "Nâzik/ince hayallerime İsfahan şairlerinin büyük bir kıskançlıkla özenmemeleri mümkün mü?" şair bu beyitte kendi şairlik gücünü övdüğü için bu beyit, kasidelerde şairlerin kendini övdüğü FAHRİYE bölümünde yer almalıdır.

CEVAP C

33. Bir sûrnâme eğer sünnet merasimini anlatıyorsa **HITANNÂME**, düğün törenini anlatıyorsa **VELÎMENÂME**, doğum olayını kutlamak için yazılmışsa **VİLÂDETNÂME** adı verilir.

CEVAP A

34. A) Yine erişdi temûz oldu cihan pür-tef ü tâb
Girdi bir hilkate hep âteş ü bâd âb u türâb
B) Tenûr-ı nâra dönüp tâb-ı mihrden derya
Fezâ-yı bahrde murgaaniyan kebâb olmuş
Bu beyitlerde yaz mevsiminin kavurucu sıcağı betimlenirken;
C) Rûh-bahş oldı Mesîhâ sıfat enfâs-ı bahâr
Açdılar dîdelerin hâb-ı ademden ezhâr
D) Tâze cân buldı cihân irdi nebâtâta hayât
Ellerinde harekât eyleseler serv ü çenâr
beyitlerinde ise bahar mevsiminin gelişi betimlenmektedir. Dolayısıyla ilk dört seçenek bir kasidenin "teşbib" bölümünden alınmış olabilir.
E) Puhtedür gayrılar eş'ârı velî puhte piyâz
Hâm anberdür eğer hâm ise de bu eş'âr
beyti şairin kendini ve şiirini övdüğü fahriye bölümünden alınmıştır ve beytin dil içi çevirisi ise şöyledir: "Başkalarının şiiri hamdır, hatta çiğ soğandır. / Bu şiir (benim şiirim) eğer ham ise de ham amberdir.".

CEVAP E

35. Öncülde verilen
B) *Mecâlisü'n- Nefâis* (Ali Şir Nevâî)
C) *Künhü'l- Ahbâr* (Gelibolulu Mustafa Âli)
D) *Nuhbetü'l- Âsâr* (Safvet ve İsmail Beliğ'in bu adla birer tezkiresi vardır.)
E) *Teşrifâtü'ş- Şuârâ* (Güftî) tezkire türünde eserlerdir. Ancak
A) *Metaliü'n- Nezâir* ise Hisalî'ye ait, nazire mecmusası türünde bir eserdir.

CEVAP A

36. Fuzûlî'nin *Yusuf u Zeliha* adlı bir eseri yoktur. Diğer seçeneklerdeki eşleştirmeler doğrudur.

CEVAP A

37. "A)" seçeneğindeki beyit **"fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilâtün/ fe'ilün (fâ' lün)"** vezniyle yazılmıştır.
NOT: **"fe'ilâtün"** ile başlayan tüm vezinlerde ilk tef'ile **"fâilâtün"** olarak kabul edilebilir. Son tef'ilesi **"fe'ilün"** olan tüm vezinlerde son tef'ile **"fâ'lün"** olarak kabul edilebilir.
Yine eriş / ti temûz ol / du cihan pür / tef ü tâb
Girdi bir hil / kate hep â/ teş ü bâd âb / u türâb
Aruz uygulamaları: Birinci beytin baştan üçüncü hecesinde İMALE; son tefilesinde ise VASL yapılmalıdır.
İkinci beyitte: üçüncü tef'ilede "teş ü bad" ibaresinde VASL yapılmalıdır.
Diğer tüm beyitler ise "mefâ'ilün / fe'ilâtün / mefâ'ilün / fe'ilün" vezniyle yazılmıştır.

CEVAP A

38. "meh-rû" ifadesi "ay yüzlü" anlamına gelir. Burada **benzeyen "rû**/yüz", **kendisine benzetilen "meh**/ay"-dır. Burada görülen sanat da teşbih-i beliğdir.
İkinci mısrada ise **benzeyen** unsur yani **"sevgili"** söylenmemiş, **kendisine benzetilen** unsur yani **"âhû**/ceylan" açıkça söylenmiştir. Burada görülen sanat da **açık istiare**dir.

CEVAP D

39. Öncülde verilen beytin dil içi çevrisi şöyledir: "Bahçıvan gül elde etmek için nasıl o dikenini de suluyorsa, ben de senin güle benzeyen yanağına kavuşmak için ağlıyorum, dikene benzeyen kirpiklerimi ıslatıyorum".
İlk mısradaki **"ârız**/yanak", **"nemnâk**/ıslak" ve **"müjgân**/kirpikler" kelimeleri; ikinci mısradaki **"gül"**, **"hâr"** ve **"su"** kelimeleriyle anlamca ilişkili ve simetrik bir biçimde kullanıldığı için beyitteki en belirgin sanat leffüneş sanatıdır.
"**Ârız**un yâdıyle **nemnâk** olsa **müjgân**um nola
Zâyi' olmaz **gül** temennâsıyla virmek **hâre su**"

CEVAP C

40. Altı çizili sözcük "rüzgâr" iki farklı gerçek anlama (1. yel, fırtına; 2. zamane, devran) gelecek biçimde kullanılmıştır. İlk dört seçenekte de iki farklı gerçek anlama gelecek şekilde sözcükler kullanılarak tevriye yapılmıştır. Ancak "E)" seçeneğinde tevriyeli bir sözcük yoktur.
A) **"asma"**: 1. üzüm bağı; 2. idam
B) **"Kande"**: 1. nerde; 2. Kan içinde
C) **"ayak"**: 1. ayak; 2. kadeh
D) **"Bâkî"**: 1. şairin adı; 2. Ebedî

CEVAP E

41. Öncülde verilen beyit **"fe'ilâtün(fâilâtün) / fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe i lün (fâ'lün)"**
NOT: "fe'ilâtün" ile başlayan tüm vezinlerde ilk tef'ile "fâilâtün" olarak kabul edilebilir. Son tef'ilesi "fe'ilün" olan tüm vezinlerde son tef'ile "fâ'lün" olarak kabul edilebilir.
Eşiginden / gider oldı / dil-i āvā / re meded
Dōst(.)lar ol / maya mı bu / gama bir çā / re meded
Aruz uygulamaları:
Birinci beyit: ikinci tef'ilede VASL yapılmalıdır.
İkinci beyit: ilk tef'ile "fâilâtün" olarak kabul edilecek; "Dôst" hecesinde MED; ikici tef'ilede "mı" ve "bu" hecesinde İMALE yapılmalıdır.

CEVAP A

42. Vezin: "fâilâtün / fâilâtün / fâilâtün / fâ i lün"
Zülfünün zin / cîr-i sev dâ /sın tolayub / boynına
Şehr-i hüsnün / cerri der dî / vâneler gör / dün mü hiç
Aruz uygulaması:
Şiiri vezne uydurmak için sadece ilk mısranın üçüncü tef'ilesindeki "**tolayub**" kelimesindeki "**la**" hecesinde **İMALE** yapılmalıdır.

CEVAP C

43. Dizelerin 2+4+4 biçiminde kümelendiği nazım biçimi triyoledir.

CEVAP C

44. İzlemimci ve Marksis eleştiri bağlamında eleştiri türünde eserler veren, *Yüz Yılın 100 Türk Romanı* ve *İnsan Tükenmez* yapıtlarını veren eleştirmen Fethi Naci'dir.

CEVAP B

45. Öncülde tanıtılan ve başkişisi "Vicdanî" olan Haldun Taner tiyatrosu: "*Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım*".

CEVAP E

46. A) *Çağrılmayan Yakup*, Edip Cansever, II. Yeni
B) *Kayayı Delen İncir*, Turgut Uyar, II. Yeni
C) *Havaya Çizilen Dünya*, Fazıl Hüsnü Dağlarca
D) *Taş Baskısı*, İlhan Berk, II. Yeni
E) *Zambaklı Padişah*, Ece Ayhan, II. Yeni
Seçenekteki tüm kitaplar II. Yeni poetikasını yansıtan şiirlerden oluşan yapıtlardır. *Havaya Çizilen Dünya* ise Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın daha çok metafizik yönelimli, erken dönem şiirlerini içerir.

CEVAP C

47. *Kurtlar Sofrası*, romanı Attilâ İlhan'a aittir.

CEVAP B

48. Romanda sosyal fayda gözeten yazar Ahmet Mithat; tiyatroda sosyal fayda gözeterek tiyatroyu "en faydalı" eğlence olarak tanımlayan dram yazarı Namık Kemal'dir.

CEVAP A

49. Şairliğinin ilk evresi Balkan Savaşı'na rastlayan, Ziya Gökalp'in yönlendirmesiyle hece veznini kullanan, *Çanakkale Şehitliğinde, Tuna Kıyısında, Millî Neşîde, Gemiciler* ve *Venedikli Korsan Kızı* şiirleri ile *Gemiciler* ve *Miras* adlı şiir kitaplarını yayımlayan şair Enis Behiç Koryürek'tir.

CEVAP B

50. Öncülde tanıtılan ve Teslim-i Hakikat makalesinde Ahmet Mithat tarafından"dekadan" olmakla itham edilen Servetifünûn şairi Cenap Şehabettin'dir.

CEVAP A

51. Ahmet Hâşim'in Öncülde tanıtılan ikinci şiir kitabı *Piyâle*'dir.

CEVAP B

52. Öncülde verilen *Balıkçılar* şiiri toplumcu bir içeriğe sahiptir. Tevfik Fikret'in Servetifünûn evresinde benimsediği bireyci poetik anlayışı yansıtmaz.

CEVAP A

53. Öncülde verilen metinde bilinç akışı görülmektedir. Modern bireyin açmazları, içsel çatışmaları ve parçalanmış benliği genel olarak modernist romanların sorunsalıdır. Seçeneklerde modernist bir tutumla eser vermeyen tek yazar toplumcu-gerçekçi tavra sahip Orhan Kemal'dir.

CEVAP D

54. **Metnin dil içi çevirisi şöyledir:**
Bir katre içen çeşme-i pür-hûn-ı fenâdan
Başın alamaz bir dahi bârân-ı belâdan
[Yokluğun kan dolu çeşmesinden bir damla içen / bir daha başını beladan alamaz.]
Âsûde olam dersen eğer gelme cihâna
Meydâna düşen kurtulamaz seng-i kazâdan
[Mutlu olayım dersen dünyaya gelme / Meydana (dünyaya) düşen kaderin taşından kurtulamaz.]
Her kim ki arar bûy-ı vefa tab'-ı beşerde
Benzer ana kim devlet umar zıll-ı hümâdan
[Ker kim ki insanın doğasında vefanın kokusunu ararsa / o kişi, hüma kuşunun gölgesinden zenginlik (baht) uman kişiye benzer.]
Bî-baht olanın bağına bir katresi düşmez
Bârân yerine dür ü güher yağsa semâdan
[Gökten yağmur yerine inci ve mücevher yağsa / bahtsız olanın bağına bir damlası bile düşmez.]
Metince AKILCI bir tutum YOKTUR. Tam tersine kaderci bir anlayış vardır.
Şiirin vezni "mefûlü / mefâîlü / mefâîlü / feûlün"dür, bu vezin de en çok kullanılan rübai vezinlerinden biridir.

CEVAP E

55. A) *Arzu Sapağında İnecek Var* (Nazlı Eray, roman)
B) *Bir Ölünün Defteri* (Halit Ziya, roman)
C) *Resimli Dünya* (Nedim Gürsel, roman)
D) *Uçan Daireler* (Tahsin Yücel, öykü)
E) *Buzdan Kılıçlar* (Laitife Tekin, roman)

Yazar	Hikâye	Roman
Halit Ziya	***Bir Ölünün Defteri***	*Mâi ve Siyah*
Nazlı Eray	*Ah Bayım Ah*	***Arzu Sapağında İnecek Var***
Nedim Gürsel	*Son Tramvay*	***Resimli Dünya***
Tahsin Yücel	***Uçan Daireler***	*Peygamberin Son Beş Günü*

CEVAP E

56. Öncülde ayrıntıları ve verilen ve Galip ve Celal karakterlerini içeren Orhan Pamuk romanı *Kara Kitap*'tır.

CEVAP A

57. Öncülde tanıtılan tür "mensur şiir"dir. Seçeneklerde mensur şiir olmayan tek eser Mehmet Rauf'un *Ferda-yı Garam* romanıdır.

CEVAP D

58. İlk kitabı *Ortadaki Adam*'dan itibaren öykülerinde mekân olarak genellikle küçük taşra kasabaları seçen ve sıklıkla "kanaat", "maneviyat" gibi değerle vurgu yapan öykücü **Mustafa Kutlu**'dur.

CEVAP A

59. Realizmin şiire yansımış biçimi olarak da tanımlan, biçim kusursuzluğu, şiirde ahenk ve kusursuz uyum önemseyen, 1886'da Fransa'da manifest bir metinle ortaya çıkan akım PARNASİZM'dir.

CEVAP B

60. A) *Suç ve Ceza* (Feyedor Dostoyevski, realist)
B) *Ana* (Maksim Gorki, realist)
C) *Gazap Üzümleri* (John Steinbeck, realist)
D) *Vadideki Zambak* (Honore de Balzac, realist)
E) *Notre Dame'ın Kamburu* (Victor Hugo, ROMANTİK)

CEVAP E

61. B,C,D ve E şıklarındaki ifadeler doğru iken Edebiyatın sadece birey için değil birey ve toplum için önemini kavramalarını sağlamak amaçları arasındadır.

CEVAP A

62. Bilgi okuryazarlığı kavramın isim babası Zurkowski tarafından yapılan ilk tanım bilgi okuryazarı bireyin özellikleri üzerinde odaklanır. Zurkowski'ye (1974, s. 6) göre bilgi okuryazarı, problemlere (özellikle iş ortamında karşılaştığı problemlere) bilgiye dayalı çözüm üretmek için bilgi kaynaklarını kullanan, çeşitli bilgi kaynaklarının kullanımı için gerekli becerilere sahip olan ve ilgili teknikleri bilen kişidir. Çeşitli kaynaklardan bilgiye ulaşma, bilgiyi değerlendirme, kullanma ve çeşitli şekillerde iletme becerisidir.

CEVAP C

63. A,B,C ve E şıkları doğru iken "Ders kitaplarında yazma çalışmaları için ünitelerde verilen etkinlik ve açıklamalar doğrultusunda tür ve tekniklere yönelik bilgiler ve örnekler verilir, daha sonra yazma çalışmalarının nasıl yürütüleceği açıklanır. Öğrencilerin kendi yazılarını kitap üzerine değil, defterlerine veya bağımsız kâğıtlara yazmaları istenir." Bundan dolayı ders kitabında öğrencilerin yazmaları için boşluk bırakılmaz.

CEVAP D

64. 1. Metin ve türle ilgili açıklamalar
2. Metni anlama ve çözümleme
3. Yazarın/şairin biyografisi:
4. Dil bilgisi
5. Yazma şeklinde olmalıydı.

CEVAP D

65. Ana dilde iletişim Yetkinliği
1. Yazılı, sözlü ve sözlü olmayan iletişim araçlarını kullanarak etkili şekilde iletişim kurma.
2. Ortamın gereklilikleri doğrultusunda iletişim kurma
3. Duygu, düşünce ve görüşlerini sözlü ve yazılı olarak ortama uygun ve ikna edici şekilde ifade etme.
4. Dil becerilerini olumlu ve sosyal olarak sorumlu/sağduyulu şekilde kullanma iken "Yaşam boyu öğrenmenin parçası olarak resmi olmayan dili (günlük konuşma dilini) öğrenme" yabancı dillerde yetkinlik ile ilgilidir.

CEVAP D

66. Sesli ve sessiz okuma arasındaki en önemli fark, sesli okumanın sadece anlamayı değil, anlatmayı da kapsamasıdır. Sesli okumanın en önemli şartı, kelimeleri doğru telâffuz etmek, okuma zevki uyandırmak ve konuşur gibi okumaktır. Sesli okumada hızlı okumaktan çok, uygun yerlerde duraklama yapmak önemlidir. Ses tonu metnin türüne göre değil metindeki duygu ve düşüncelere bağlı olarak ayarlanmalıdır.

CEVAP D

67. Bir konu üzerinde olumlu veya olumsuz fikirler yürüterek benimsedikleri fikirleri savunma becerisi tartışma yöntemi ile geliştirilebilir.

CEVAP C

68. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:
    1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
    2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
    3. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
    4. Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
    5. Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
    6. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır. Buradan hareketle A,B,C ve D seçenekleri doğru iken Eğitim sadece "bilme (düşünce)" için değil, "hissetme (duygu)" ve "yapma (eylem)" için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez olması gerekirdi.

CEVAP E

69. Sevgi'nin ifadesi "Halk edebiyatındaki koşmalara ve divan edebiyatındaki gazellere benzetilebilir" şeklinde olmalıdır.

CEVAP D

70. Metin türlerinin ortaya çıkmasında sözlü ve yazılı kültürün, toplumsal değişimlerin ve etkileşimlerin, yayın organlarının ve teknolojinin etkisi üzerinde durulması gerekir. Yazarlar bunlardan biri değildir.

CEVAP B

71. A,B,C, D de verilen bilgiler doğru iken " Feeri içinde insanlar cin, peri, şeytan, dev, melek, cadı gibi varlıkların olduğu bir oyundur. "

CEVAP E

72. **Kekemelik:** Kişinin konuşma sırasında uygun olmayan zamanlarda duraklama ve konuşmayı tekrarlama ile karşılaşılan bir bozukluktur.
Pelteklik: Bir harfin yerine başka harf koyma.
Afazi: Uygun terim ve kelimeleri bulmada güçlük çekme. Konuşmada garip ve uygun olmayan kelimeler kullanma
Dizatri: Kaslara bağlı olarak konuşma güçlüğü çekme. Soru kökünde verilen konuşma bozukluğu ise atlamadır.

CEVAP B

73. Zihinsel etkinlik aşamaları İşitme, Dikkat etme, Seçme, İlişkilendirme, Anlama şeklinde sıralanır.

CEVAP B

74. Metinde kullanılan dil, metnin yazılış amacı, metnin içeriği, bilginin sunuluş biçimi metnin türünü belirleyen özellikler arasındadır.

CEVAP E

75. **Gönderici (Kaynak):** İletişimi başlatan ögedir. Amacına uygun bir bilgiyi, isteği, düşünceyi alıcıya gönderir.
Alıcı: Kodlanmış iletiyi alan, ona anlam verip kodu çözen iletişim ögesidir. İletişimin tam olarak gerçekleşebilmesi için alıcının göndericiye geri bildirimde bulunması gerekir.
İleti (Mesaj): Göndericinin düşüncelerinin, isteklerinin, duygularının görsel veya işitsel hâle dönüşmüş şeklidir. İleti konuşma, yazı, hareket, resim vb. şekilde gönderilebilir.
Kanal: İletinin alıcıya ulaşmasında kullanılan yol ve araçtır. Işık, hava, ses vb. iletiyi alıcıya taşıyan kanaldır. İnsan duyu organlarıyla iletiyi alır ve anlamlandırır.
Geri Bildirim (Dönüt): Göndericinin iletisine alıcının verdiği karşılıktır. Gönderici, iletinin anlaşılıp anlaşılmadığını geri bildirim sayesinde öğrenir.
Kod (Şifre): İletinin özel bir tarzda düzenlenmiş hâlidir. İletişimin gerçekleşebilmesi için göndericinin ve alıcının aynı kodu bilmesi gerekir. Türkçe konuşan bir kişinin iletisinin alıcı tarafından anlaşılabilmesi için alıcının da Türkçe bilmesi gerekir. Dil, iletiyi ulaştırmak için kullanılan en yaygın koddur. Kodlar bireyin yaşadığı kültürel çevreye bağlı olarak anlam kazanır.
Bağlam: İletişime katılan ögelerin birlikte oluşturduğu ortamdır. Bu iletişimde basketbol sahası bağlamdır.

CEVAP A